

วัดคำประมง

1. กล่าวนำ

ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (พุก) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึงวัดคำประมง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ว่าเป็นวัดที่มีต้นไม้ใหญ่เกิดขึ้นทั่วทั้งวัด เนื้อที่ 300 ไร่ (รวมอ่างเก็บน้ำ 100 ไร่) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอ่างเก็บน้ำขนาดกลางตามพระราชดำริ มีความจุ 1 ล้าน ลบ.เมตร ในเนื้อที่ 100 ไร่ มีถนนลาดยางมาตรฐาน รพช. เข้าถึงวัด มีศาลาทรงไทยขนาดย่อมพองามยื่นไปในน้ำ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (พุก) ได้เดินทางไปวัดคำประมง ครั้งแรกได้ไปวางศิลาฤกษ์อุโบสถวัดคำประมง เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2533 (บังเอิญได้พบกับผู้หญิงเข้าทรงเป็นพญานาค ยืนทำท่าทำทางเป็นผู้ชาย ได้กล่าวว่า รอเวลานี้มาเป็นเวลานาน 1000 ปีแล้ว ได้ฤกษ์ยามดีแล้ว ให้พระเถระย้ายองค์ที่กลองระฆัง วางศิลาฤกษ์ได้แล้ว เวลา 09.19 น.) และครั้งที่สอง ได้ไปอีกเพื่อรับเสด็จฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในคราวเสด็จมาเป็นประธานในการเททองหล่อพระประธานนาคปรกสร้างด้วยเนื้อเงินบริสุทธิ์ (วันตัวนาค) หน้าตัก 39 นิ้ว เพื่อเป็นพระประธานในอุโบสถ ตัวนาคมาสร้างภายหลัง สร้างพร้อมกับพระสิวลี เวลานั้นเจ้าอาวาสวัดคำประมง พร้อมด้วยทนายทนายทนายทนายทนายทนาย สร้างฐานนาคปรก ประดิษฐานเป็นพระประธานในอุโบสถ อุโบสถสร้างเสร็จในปีเศษๆ เป็นศิลาแลงทั้งหลังใหญ่โตมาก ครั้งที่สาม เททองหล่อพระสิวลีมหาเถระใหญ่สูง 3 เมตร 9 เซนติเมตร ประดิษฐานอยู่กลางสระน้ำ ท่านเจ้าอาวาสพร้อมทนายทนายทนายทนายทนาย คิดจะฉลองโบสถ์และผูกพันธสีมาตัดลูกนิมิตในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2536

เป็นเรื่องแปลกในสระใหญ่ที่ขุดลงไปนั้น ได้พบศิลาแลงแผ่นกลม จำนวน 2 หรือ 3 แผ่น สันนิษฐานว่า เป็นเสาอุโบสถสมัยขอมเรื่องอำนาจ มีอายุ 1000 กว่าปี ทั้งเคยเป็นวัดที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาแล้วแต่ครั้งอดีตกาล แต่ได้ถึงกาลชำรุดทรุดโทรมไปตามกฎของอนิจจัง บัดนี้ได้กลับเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาใหม่ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (พุก) ได้มีส่วนช่วยมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มสร้างนับว่าเป็นบุญบารมีของท่านญาณสิทธิ์อาจารย์ (หลวงปู่สิม พุทธาจาโร) และพี่น้องชาวจังหวัดสกลนคร และใกล้เคียงซึ่งได้ประกอบกระทำความดีชาติปางก่อนและในปัจจุบันก็ได้สร้างเพิ่มเติมขึ้นไปอีก (“ประวัติความเป็นมาวัดคำประมง,” ออนไลน์, 2549)

2. หลวงปู่สิมกับวัดคำประมง

ประวัติพระญาณสิทธาจารย์ (หลวงปู่สิม พุทธาจาโร) ผู้ให้กำเนิดวัดคำประมง

ท่านเจ้าคุณพระญาณสิทธาจารย์ หรือในนาม หลวงปู่สิม พุทธาจาโร ที่เราท่านทั้งหลายรู้จักกันเป็นอย่างดี เป็นพระกรรมฐานในสายของพระอาจารย์ใหญ่มั่น ภูริทัตโต ซึ่งเป็นพระเถระผู้ใหญ่องค์หนึ่งของเมืองไทยที่เป็นผู้นำในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา จนมีลูกศิษย์มากมายทั่วประเทศ สร้างวัดวาพระศาสนาอันเป็นปูชนียวัตถุไว้มากมายหลายแห่ง วัดคำประมงเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่หลวงปู่สิม พุทธาจาโร ได้ฝากไว้ให้พวกเราชาวพุทธ

ภาพที่ 2 พระญาณสิทธาจารย์ (หลวงปู่สิม พุทธาจาโร)

ชาติกำเนิด

หลวงปู่สิมเป็นบุตรชายของนายसान วงศ์เข้มมา และนางสิงห์คำ วงศ์เข้มมา ท่านเกิดเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2452 ตรงกับวันศุกร์ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 12 ปีระกา เวลา 21.00 น. ที่บ้านบัว ตำบลสว่าง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร บ้านบัวแหล่งบ้านเกิดของหลวงปู่ท่านนี้เป็นหมู่บ้านภูไท

เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก็ได้ทำหน้าที่ช่วยครูใหญ่สอนหนังสือ แสดงให้เห็นแววของสติปัญญา เฉลียวฉลาดและลักษณะของผู้นำมาตั้งแต่เด็ก

ดอนขามกับหลวงปู่

สถานที่หลวงปู่ดอนวักควายไปเลี้ยงเพราะความอุดมสมบูรณ์ประกอบด้วยหญ้า ป่าไม้ และสัตว์ป่ามีแหล่งน้ำคือแม่น้ำอุบลไหลผ่านตลอดทั้งปี มีน้ำคำซึมซับแผ่นดินให้ความชุ่มชื้น มีอาหารตามธรรมชาติมากมาย เช่น หวาย ผักหวาน หน่อไม้ เห็ดชนิดต่างๆ มีนกแก้วเป็นฝูงใหญ่

หมาป่า เลือปลา ฯลฯ สถานที่แห่งนั้นคือ “วัดคำประมง” ในปัจจุบัน หรือที่ชาวบ้านรู้จักในนามว่า “ดอนขาม” เพราะมีจอมปลวกขนาดใหญ่และมีต้นมะขามใหญ่ขึ้นอยู่กลางจอมปลวก มีหลักไม้จารึกเป็นอักษรขอมโบราณ (ซึ่งถูกไฟไหม้ไปหมดแล้ว) นอกจากนั้นยังพบซากโครงกระดูกของสัตว์โบราณ ตลอดจนเครื่องมือใช้สอยของบรรพบุรุษในยุคเมื่อ 700-800 ปีมาแล้ว

เข้าสู่ร่มเงาพระพุทธศาสนา บรรพชาเป็นสามเณร พ.ศ.2469

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2469 มีพระอาจารย์สีทอง สอนวงศ์ษา เป็นพระอุปัชฌาย์ บรรพชาเป็นสามเณร ณ อุโบสถ วัดศรีรัตนาราม บ้านบัว ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา หลวงปู่เมื่อได้บวชสมใจแล้ว ก็ตั้งใจท่องบ่นสาธยายมนต์ 7 ตำนาน 12 ตำนาน ยถาสัพพี จนคล่องแคล่วเป็นที่รักใคร่เมตตาของอุปัชฌาย์อาจารย์เป็นอย่างมาก ไม่เพียงแต่เก่งสวดมนต์ กิจกรรมงานวัดหลวงปู่ก็ทำกิจวัตร ข้อวัตรไม่ขาดตกบกพร่องปฏิบัติวัตรภาวนาอาจารย์ ต้มน้ำร้อน ถวายน้ำปานะแก่ผู้เป็นอาจารย์ มีอยู่คราวหนึ่ง พระอาจารย์ได้ใช้ให้ชุดบ่อน้ำ หลวงปู่ชุดติดต่อกันมาหลายวันจนลืมหากก็ยังไม่เจอน้ำ จนเพื่อนๆ พากันมาพูดให้ว่าจะชุดไปถึงไหนกัน ไม่เจอน้ำหรอก หลวงปู่ก็ตอบสวนไปทันควันว่า “จะชุดไปจนกว่าสุดแผ่นดิน” หลวงปู่มีความมั่นคงเด็ดเดี่ยวมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไมหลวงปู่จึงเป็นที่เคารพสักการะแก่บุคคลทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

ฝากตัวเป็นศิษย์ของหลวงปู่มั่น

ข่าวกองทัพธรรมของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ได้แพร่หลายไปเข้าหูหลวงปู่ จึงได้ไปกราบลาขออนุญาตพระอุปัชฌาย์พร้อมทั้งพระอาจารย์คุณซึ่งเป็นคนบ้านเดียวกัน ได้พากันไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น ได้ญัตติเป็นสามเณรในฝ่ายธรรมยุติกนิกายที่อุทกสีมา วัดศรีสงคราม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยมีท่านเจ้าคุณพระธรรมเจดีย์ (จุม พนฺธุโล) เป็นพระอุปัชฌาย์ จากนั้นหลวงปู่ก็รอนแรมไปและจำพรรษาที่หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่วัดป่าบ้านข่า อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

อุปสมบท พ.ศ.2472-2476 (พรรษาที่ 1 - 5)

หลวงปู่ได้อยู่กับครูบาอาจารย์มาตลอดจนครบบวช จึงได้เข้าอุปสมบท ณ วัดศรีจันทร์वास ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2472 โดยมีท่านเจ้าคุณพระเทพสิทธิธารจารย์ (จันทร์ เขมิโย) เมื่อครั้งเป็นพระครูพิศาลธรรมเขต เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัดขอนแก่นเป็นพระอุปัชฌาย์ได้รับฉายาว่า “พุทธจาโร” (พระอาจารย์สิงห์ ชันตยาโคโม พระกรรมวาจาจารย์เป็นผู้ตั้งให้)

หลังจากอุปสมบทเรียบร้อยแล้วท่านได้มีโอกาสติดตาม พระอาจารย์สิงห์ ขันตยาคโม และพระอาจารย์มหาปิ่น ไปจำพรรษาที่วัดป่าเหล่าंगा (วัดป่าวิเวกธรรม) จังหวัดขอนแก่นเป็นการจาริกธุดงค์ครั้งแรกใน พ.ศ. 2472 ที่วัดป่าเหล่าंगाนี้เป็นวัดอยู่ในเขตป่าช้า พระอาจารย์สิงห์และพระอาจารย์มหาปิ่นได้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสำนักอบรมกรรมฐานแก่ญาติโยมชาวขอนแก่น

อสุภะกรรมฐาน

ในพรรษาแรกหลังจากอุปสมบทแล้วก็ได้ท่านพระอาจารย์สิงห์ ขันตยาคโม และท่านพระอาจารย์มหาปิ่น ปญญาพล พาฝึกพาปฏิบัติตามแนวทางสมณะกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน

มีอยู่คราวหนึ่ง มีคนตายเนื่องจากฟ้าผ่า 2 คน ชาวบ้านเขาหามาฝังไว้ในวัดที่คณะของท่านพระอาจารย์สิงห์ จำพรรษาอยู่เป็นโอกาสอันดีที่คณะจะได้ครุบาอาจารย์พิเศษเป็นผีตายโหง จึงได้พากันมาพิจารณาซากอสุภะกรรมฐาน จนทำให้จิตใจเกิดความเบื่อหน่าย คลายความกำหนัดยินดี ความทะเยอทะยานเป็นอย่างมาก

หลวงปู่ได้มีโอกาสพิจารณาเห็นสภาพความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของคนเราอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ญาติผู้ใหญ่ได้ตายจากไปเมื่อครั้งก่อนบวช ทำให้หลวงปู่ยิ่งเร่งภาวนา ทำความเพียรอย่างหนักหน่วงตลอดไตรมาส

ต่อมาหลวงปู่ก็มีโอกาสได้พบกับพระอาจารย์องค์สำคัญต่างๆ มากมาย เช่น พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร, ท่านเจ้าคุณพระราชนิเวศรังสี (หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี), หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน, หลวงปู่สอน ญาณสิริ, หลวงปู่กว่า สุมโน, ท่านพ่อลี ธมฺมธโร, หลวงปู่ดี อจลธัมโม, หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ฯลฯ

กลับบ้านเกิด พ.ศ. 2480 (พรรษาที่ 9)

เมื่อออกพรรษาแล้ว หลวงปู่ก็ลาสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ออกเดินธุดงค์เรื่อยมาจนถึงบ้านเกิดของตนเองเป็นครั้งแรกที่หลวงปู่เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนาเดิม ตามคำอาราธนาของโยมแม่

การเดินธุดงค์กลับมาตุภูมิในครั้งนี้ หลวงปู่เปรียบเสมือนพระเถระผู้มีบุญญาบารมีสมกับที่ปฏิบัติดีแล้ว เป็นผู้อยู่ในศีลธรรมและเคร่งครัดในข้อวัตรปฏิบัติปฏิบัติปฏิบัติ ดำเนินแบบพระธุดงค์มาโดยตลอดระยะเวลา ได้รับการอบรมอย่างดีจากครูบาอาจารย์ เช่น พระอาจารย์สิงห์, พระอาจารย์มหาปิ่น ท่านได้ติดตามพระอาจารย์แสวงหาธรรมตามสถานที่ต่างๆ วิเวกตามป่าช้า ตามเขาลำเนาไพร ในสถานที่ที่ทูลกระหม่อมกับพระธุดงค์กรรมฐาน ซึ่งนับว่าหายากยิ่ง จึงไม่น่าประหลาดใจที่ชาวบ้านมีความเลื่อมใสในตัวท่านมาก ผู้คนจากหมู่บ้านใกล้เคียงก็เดินทางมาอบรมการปฏิบัติภาวนาจากหลวงปู่จำนวนเพิ่มมากขึ้น

การสร้างวัดสันติสังฆาราม

เมื่อมีญาติโยมศรัทธามากขึ้น หลวงปู่จึงปรารถนาจะสร้างวัดป่าสักแห่งหนึ่งในบ้านบัว ด้วยอานิสงส์ที่ท่านคำนึงถึงประโยชน์ในการสร้างวัด ไม่นานนักโยมอาของท่าน คือโยมมารดาของหลวงปู่แ่วน ธนปาโล คือ นางอำไพ ทุมกิจจะ ได้ถวายที่ดินแด่หลวงปู่ ทำให้ญาติโยมทั้งหลายมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะช่วยกันสร้างวัดป่า

ที่ดินซึ่งนางอำไพถวายนั่น หลวงปู่ได้สร้างเป็นสำนักสงฆ์ขึ้นใน พ.ศ.2480 หลวงปู่จึงได้จำพรรษาที่สำนักสงฆ์บ้านบัวนี้เพื่อเป็นกำลังใจแก่ญาติโยมในการพัฒนาวัด ในช่วงแรกญาติโยมเรียกสำนักสงฆ์นี้ว่า วัดหนองหญ้าปล้อง หลวงปู่ได้พาชาวบ้านเริ่มพัฒนาวัดโดยการขุดสระ คือให้ครอบครัวหนึ่งขุด กว้าง 1 เมตร ลึก 2 เมตร และสร้างกุฏิสงฆ์ชั่วคราวขึ้นมาเป็นกุฏิมุงหญ้า

ในขณะที่จำพรรษาที่บ้านบัวนี้ (พรรษาที่9) หลวงปู่ได้ก่อสร้างเสนาสนะสำหรับเป็นที่พักสงฆ์และยังได้ช่วยบูรณะวัดที่อยู่ใกล้เคียงคือวัดสร้างหิน วัดสระพังทอง ซึ่งเป็นวัดมหานิกาย ทั้ง 2 วัด หลวงปู่ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างตั้งอกตั้งใจ ชอบสันโดษ มักน้อย เมื่อหลวงปู่ได้รับนิมนต์ให้ไปรับแบ่งมรดกที่ดินในบ้านเกิด หลวงปู่ก็บอกพี่น้องของท่านว่า “นาที่เป็นมรดกนั้น ให้แบ่งกันเองเถอะ เราเอานาทุ่งนี้ก็พอแล้ว” แล้วท่านก็สั่งบาตร เพราะบาตรนี้เป็นนาทุ่งใหญ่ เป็นนาที่พระพุทธเจ้าให้เป็นมรดกผืนใหญ่ ไม่ต้องเพาะปลูก ไม่ต้องรดน้ำพรวนดินใส่ปุ๋ย หรือฉีดยาฆ่าแมลงให้เสียเวลา เพียงแต่เดินบิณฑบาตตอนเช้า นาทุ่งนี้ก็เต็มไปด้วยข้าวสุกและผัก ผลไม้ต่างๆ รวมทั้งอาหารอันอุดมสมบูรณ์

หลวงปู่ยิ่งฝึกฝนตนเองก็ยิ่งมีบารมีแก่กล้ามากขึ้น ท่านมีอานิสงส์ในการเพาะปลูกเนื่อนานุกูญมากมาย อันเนื่องมาจากการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของหลวงปู่

สำหรับสำนักสงฆ์ที่หลวงปู่ได้ตั้งขึ้นมานั้นต่อมาได้พัฒนาขึ้นมากลายเป็น “วัดสันติสังฆาราม” พร้อมด้วยวัดและสำนักสงฆ์มีสาขาเกิดขึ้นอีก 9 แห่ง ตามลำดับคือ

1. วัดป่าสภาพรตอนยาง บ้านบะหัวเมย
2. วัดท่าวังหิน
3. สำนักสงฆ์สันติวาราราม บ้านโนนทรายคำ
4. สำนักสงฆ์สันติวาราราม บ้านนาขาม
5. สำนักสงฆ์สันติสาราญนิवास บ้านพอกใหญ่
6. สำนักสงฆ์ดอนแก้วพุทธาจาโร บ้านสว่าง
7. วัดป่าบ้านตาล อำเภอนาหว้า
8. สำนักสงฆ์บ้านบะฮี้

9. วัดคำประมง บ้านคำประมง

ซึ่งวัดคำประมงเป็นวัดสุดท้ายที่หลวงปู่สิมได้สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์เกื้อกูลพระพุทธศาสนาและประชาชนทั้งหลายอย่างแท้จริง

สร้างวัดคำประมง พ.ศ.2529-2535 (พรรษาที่ 58-63)

ในช่วงนี้หลวงปู่ได้ใช้เวลาออกไปมา ระหว่างถ้ำผาปล่องและวัดคำประมงเป็นส่วนใหญ่ หลวงปู่ได้มอบหมายวัดคำประมงให้อยู่ในความดูแลของพระปพนพัชร(พัลลภ) จิรธัมโม ศาสนสถาน ศาสนวัตถุมากมายถูกสร้างขึ้นด้วยบารมีของหลวงปู่สิมและแรงกายแรงใจของพระปพนพัชร(พัลลภ) จิรธัมโม กับชาวบ้านละแวกใกล้เคียง สร้างและรังสรรค์ที่ดินว่างเปล่าให้กลายเป็นศาสนสถานที่สำคัญ หลวงปู่ได้ใช้เวลาในชีวิตช่วงที่เหลือในการสร้างวัดคำประมง ตราบจนท่านได้ละสังขารจากโลกนี้ไป

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2535 หลวงปู่เดินทางลงมาจากกรุงเทพฯ โดยพักที่บ้าน “กรุงเทพฯ ภาวนา” จนถึงวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2535 หลวงปู่ได้รับพระราชทานพัดยศโดยเลื่อนสมณศักดิ์ “พระครูสันติวรญาณ” เป็น “พระญาณสิทธิธำรง” หลังจากได้รับพัดยศแล้วจึงเดินทางกลับถ้ำผาปล่องทันที

หลวงปู่ละสังขาร

คืนวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2535 เวลา 20.30 น. โดยประมาณ พระเณรพร้อมด้วยอุบาสกอุบาสิกาได้พร้อมใจกันเจริญพระพุทธมนต์ฉลองสมณศักดิ์หลวงปู่ หลวงปู่พาพระเณรและญาติโยมนั่งภาวนาต่อ จนถึงเวลา ประมาณ 21.30 น. แล้วท่านก็นั่งพักดูบริเวณภายในถ้ำอีกประมาณ 20 นาที ประหนึ่งจะเป็นการอำลา จนถึงเวลา 22.00น. ท่านจึงกลับเข้ากุฏิที่พัก ด้านหลังถ้ำ จนถึง 6 โมงเช้า มีลูกศิษย์มาเรียกหาหลวงปู่ จึงได้ทราบว่าหลวงปู่มรณภาพแล้วตั้งแต่มื้อคืนประมาณตีสี่ รวมสิริอายุของหลวงปู่ได้ 82 ปี 9 เดือน 19 วัน อายุพรรษา 63 พรรษา (“ประวัติหลวงปู่สิม พุทธาจาโร,” ออนไลน์, 2549)

3. พระภิกษุปพนพัชรกับวัดคำประมง

พระภิกษุปพนพัชร จิรธัมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า หลวงตา นามเดิมคือ พัลลภ ภิบาลภักดิ์ (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น ปพนพัชร ภิบาลภักดิ์) เป็นบุตรของ พ.ต.ท. ศรี ภิบาลภักดิ์ และคุณแม่ประภาศรี ศตัสริเยียร เกิดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2497 ปีมะแม เวลา 07.40น. พ.ศ. 2519 จบปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ สาขาการชลประทาน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2519 – 2521 รับราชการตำแหน่งวิศวกรชลประทาน 3

กองออกแบบกรมชลประทาน สามเสน พระภิกษุปพนพัชร กล่าวว่า“หลวงตามีโอกาสไปออกแบบในภาคอีสาน 10 จังหวัด สมัยนั้นเรียกว่าชลประทานขนาดเล็ก บางวัดหลวงตาก็ก็นำไปสร้างให้ วันหนึ่งหลวงตานำรถชลประทานมารับหลวงปู่สิมไปแสดงธรรมในงานศพของหลวงปู่ฝั้น อาจาโร ที่วัดถ้ำขาม อำเภอพรรณานิคม ตอนนั้นเพิ่งเรียนจบใหม่ ยังไม่ได้รับปริญญา ผู้รับเหมาก็รีบไปทำงานแล้ว ที่เขื่อนน้ำอูน เป็นสมัยของอดีตอธิบดีกรมชลประทาน นายรุ่งเรือง กุลชาติ หลังจากที่ได้ฟังธรรมหลวงปู่สิมในขณะนั้น หลวงตาก็กู้ใจตนเองว่า พระองค์นี้คืออาจารย์ของเรา ถ้าเราจะบวชก็บวชกับพระองค์นี้ และต่อมาก็ได้บวชจริงๆ

ภาพที่ 3 พระภิกษุปพนพัชร (พัลลภ) จิรธัมโม และ ความสัมพันธ์กับหลวงปู่สิม

แล้วก็มาภาวนาอยู่กับท่านที่ถ้ำผาปล่อง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 5 ปี ไม่ได้ไปไหนเลย”(ตัดขาดโลกภายนอก) หลวงตาอุปสมบทในปี พ.ศ. 2522 ณ อุโบสถวัดสันติสังฆาราม บ้านบัว ตำบลสว่าง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยมีพระครูบริหารสังฆกิจ (อุ้น อุตตโม) เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้จำพรรษาอยู่ที่ถ้ำผาปล่อง จังหวัด เชียงใหม่ 5 พรรษา วัดสันติสังฆาราม จังหวัด สกลนคร 2 พรรษา และสำนักสงฆ์วัดป่านาโค้ว ต.ยางเปียง อำเภอ อมก๋อย จังหวัด เชียงใหม่ 1 พรรษา วัดคำประมง บ้านคำประมง อำเภอพรรณานิคม จังหวัด สกลนคร 22 พรรษา (พ.ศ. 2550)

พระภิกษุปพนพัชร (พัลลภ) จิรธัมโม กล่าวว่า “เริ่มต้นตั้งแต่ พ.ศ.2529 ช่วงนั้น หลวงตาไปวิเวกที่ถ้ำขาม ช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ.2529 มาวันหนึ่งหลังจากไปวิเวกได้ลงมาข้างล่างที่วัดสันติสังฆารามบ้านบัว ตำบลสว่าง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ทราบข่าวว่า ผู้ใหญ่บ้านสมัยนั้นชื่อนายเสริม มีจิตศรัทธาที่จะถวายที่ดินให้หลวงตาในนามของหลวงปู่สิม พุทธาจาโร หลวงตาก็ก็นายเสริมว่า ให้นายเสริมพาไปดูที่ พอไปดูที่แล้วมันไม่เหมาะสมที่จะ

สร้างวัด มันอยู่ในบ้าน เลยถามผู้ใหญ่เสริมว่ามีที่ใหม่อีกไหม คือ ตอนแรกจะยกที่ดินนี้ให้หลวงปู่สิม หลวงตา ก็บอกว่ามันไม่เหมาะสม ที่มันไม่ใช่ทำเลที่ตั้งวัด นายเสริมก็ว่า “มีครับมันอยู่ที่ดอนขาม” ก็เลยพาหลวงตาไปดู เดิมต้องลัดเลาะป่าเข้าไป ไม่ได้เป็นทางอย่างที่เห็นปัจจุบันนี้ หลวงตาทำมาหมดแล้ว ถนนหนทาง ไฟฟ้า ประปา หลวงตาทำทั้งหมด เดินลัดทุ่งลัดรอยเกวียนเข้าไปจนถึงดอนขาม ตัดแม่น้ำอุบล เป็นป่าที่ไม่ได้พัฒนา เป็นป่าเสื่อมโทรมแล้ว หลวงตาก็ว่า “อย่างนี้แหละใช่เหมาะจะสร้างวัด” แก่ก็เริ่มถวายเป็นที่ดิน ครั้งแรก 48 ไร่ เป็น นส. 3 ก ให้หลวงตาสร้างวัด ก็ไม่มีอะไรเลยเป็นป่าโปร่งๆ ป่าโล่งๆ ที่ทำมาหากินไม่ได้ เป็นที่เกรงขามของชาวบ้าน มันจะมีจอมปลวกใหญ่ที่เรียกว่าดอนขาม สูงใหญ่มาก จะมีลานที่เขาปักหลักไม้ไว้ และเขียนเป็นอักษรธรรมไม่รู้ความหมายว่าคืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร แต่ว่าตอนที่หลวงตาไป ปลวกกินไปแล้ว ไฟไหม้หมดแล้วจึงเหลือแต่ดอนขามปัจจุบัน จอมปลวกนั้นก็ยังมีอยู่ หลวงตาก็ไปปักกรด ภาวนาอยู่คนเดียว แบกกรดสะพายบาตรพอลงจากถ้ำขาม อำเภอพรรณานิคม ก็ไปที่ดอนขามมันไม่มีอะไรสักอย่างเดียว มีเชียงนาร้างๆ เสากี่ร้าง หลังกาก็ร้าง ผู้ใหญ่เสริมก็ไปทำนาได้บ้างไม่ได้บ้าง มันใช้อะไรไม่ได้เลย ก็เราชอบทำเป็นอย่างนี้ พอเดือนมีนาคม พ.ศ.2529 ผู้ใหญ่เสริมก็มากล่าวคำถวายที่ดิน หลวงตาก็นิมนต์พระมารับที่ดินตรงนี้หลายองค์ เป็นสักขีพยานว่าผู้ใหญ่เสริมถวายที่ดินตรงนี้แล้ว ให้กับหลวงตา ตอนนั้นหลวงปู่สิมอยู่ที่ถ้ำผาปล่อง ไม่ได้ลงมา หลวงตาก็จัดการรับเรียบร้อยแล้ว” (ปพนพัชร (พัลลภ) จิรธัมโม, สัมภาษณ์)

4. เริ่มการก่อสร้างวัดคำประมง

พระภิกษุปพนพัชร (พัลลภ) กล่าวว่า “พอถึงเดือนเมษายน ประมาณวันที่ 29 เมษายน 2529 ก็มีคนเพชรบุรี อยากจะสร้างพระประธานถวาย ชื่อคุณสมถวิล น้อยลมทวน ตอนนั้นหลวงตากลับไปถ้ำผาปล่องแล้ว ได้แจ้งให้หลวงปู่สิมทราบว่าเขาจะสร้างพระพุทธรูปหล่อทองคำจริงถวายพระประธาน หลวงปู่ก็บอกว่า “จันพัลลภ (ชื่อเดิม) ท่านไปอยู่วัดคำประมงก็แล้วกันนะ” ก็เลยต้องจากถ้ำผาปล่องมาตั้งแต่วันนั้น มาสร้างพระประธาน แล้วก็นิมนต์หลวงปู่สิมมาเททองหล่อพระประธาน วันที่ 1 พฤษภาคม 2529 คือวันแรงงาน ระหว่างนั้นชาวบ้านก็มาช่วยกันปักเสา เลื่อยไม้ ทำกุฏิ 5 หลัง มุงหญ้า ฝา ใบตองตึงบ้าง ทุงปูนบ้าง พอจำพรรษาแรกได้ มีพระ 5 รูป น้ำก็ไม่มี ต้องขุดเอา ต้องจุดเทียน พอออกพรรษาพระท่านก็หนีไปหมด ก็เหลือเราคนเดียวนอนเฝ้าศาลา ตอนนั้นศาลาหลังเดียว นอนแล้วก็ไม่สบาย ไฟฟ้า ยาอะไร ก็ไม่มีสักอย่าง ไม่รู้จะไปหาหมอที่ไหน ไม่รู้จะไปกินยาที่ไหน หลังจากจำวัดแล้ว ตอนช่วงดึกก็ฝันว่ามีพระผู้เฒ่ามาเป่าหัวให้ รุ่งขึ้นยาที่ไม่ต้องกิน โรคภัยไข้เจ็บหายหมด ก็ค่อยๆ จำพรรษามาเรื่อยๆ จาก พ.ศ.2529

พ.ศ. 2533 ก็ทำบุญฉลองอายุหลวงปู่สิม เริ่มหล่อพระประธานพระพุทธรูปพิชิตมาร ที่เป็นเงินล้วน ๆ องค์สองล้านกว่าบาท สมเด็จพระเทพฯ ทรงเสด็จมาเป็นประธานเททองหล่อพระประธาน เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2533 ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของหลวงปู่สิม พ.ศ.2535 หลวงปู่สิมก็ละสังขาร วันที่ 16 พฤศจิกายน 2536 สมเด็จพระเทพฯ เสด็จเป็นประธานผูกพันธสีมาตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดคำประมง

พ.ศ. 2539 หลวงตาอาพาธเป็น มะเร็งหลังโพรงจมูก (CA Nasopharynx) ซึ่งขณะนั้นหลวงตากำลังสร้างวิหารหลังใหญ่ ก็คิดในใจว่าถ้ารอดก็จะไปทำต่อ ถ้าตายก็แล้วไป ปล่อยวางให้คนอื่นดูแล ก็เสียหายเยอะ โดนช่างโกงบ้าง พระก็ไม่มีความรู้ ช่างโกงแล้วเขาก็หนีไป ก็ปล่อยวางไม่สนใจ เรื่องของเขา เขาจะโกงก็โกงไป ไม่ใช่เรื่องของเรแล้ว พ.ศ.2539 หลวงตาก็ต้อง Admid พี่สาวหลวงตาที่เป็นอาจารย์หมออยู่ที่โรงพยาบาลจุฬาฯ ผศ.พญ.คุณหญิงเกษร วัชรพงษ์ ก็ว่าทำไมปล่อยให้เป็นหนักขนาดนี้จึงมา หลวงตาก็ว่าจะไปรู้หรือว่าเป็นหนัก หลวงตาได้รับการดูแลจาก ผศ.นายแพทย์ประยุทธ์ โรจน์พรประดิษฐ์ฐาน ด้วยการฉายแสง และเคมีบำบัด เป็นคอร์สที่ใหญ่ที่สุดของยุโรป โดยได้รับเคมีบำบัดติดต่อกันไปทั้งวันทั้งคืน ไม่หยุดเป็นอาทิตย์ (Allday Allnight) เลือดก็ไหลไม่หยุด วันสุดท้ายก็ปวดมากบอกไม่ไหวแล้ว ไปดีกว่า ขอตายดีกว่า เอาเงินมากองก็พันล้านก็ไม่สนใจแล้ว พอทำสมาธิก็เลยไปเลย ตอน 6 โมงเช้า พวกนางพยาบาล ผู้ช่วย ประจำตึกวชิรญาณ โรงพยาบาลจุฬาฯ กำลังอยู่ระหว่างเปลี่ยนเวร หมอก็ไม่มี ก็วิ่งกันหน้าตาตื่น คิดว่าหลวงตาไปแล้ว เราก็ไปอย่างสบาย พอปล่อยวางแล้ว ความเจ็บปวดก็ทั้งหมดแล้ว ก็หลุดจากทุกขเวทนา ก็ไปอยู่อีกโลกหนึ่ง โลกไหนก็ไม่รู้ ซึ่งเราไม่มีความเจ็บปวดแล้ว แต่พวกช่างนอกวิ่งกันหน้าตาตื่นทั้งปั้ม ทั้งอะไร เราตื่นขึ้นมาก็เอาน้ำหวาน เกลบลูบอมมาให้ดื่ม พอใส่ปากก็อาเจียนพรวดออกมา ก็ตกใจกัน คิดว่าหลวงตาไปแล้ว เพราะทุกอย่างมันดับหมดแล้ว แต่ก็ฟื้นขึ้นมา กลับมาอยู่วัด เลือดก็ยังออกอยู่เรื่อย ๆ สุดท้ายก็นั่งสมาธิตั้งแต่ตีสามถึงหกโมงเช้า ตำราสมุนไพรรอ่านจบหมด แล้วก็ได้สูตรยามะเร็ง ให้แม่ชี และให้คุณภรรยาไปหา มาจนครบ ตอนเวลาประมาณ 4-5 โมงเย็น ต้มเสร็จเวลา 3 ทุ่ม ฉันแก้วแรกด้วยแรกหายใจโล่ง เข้าฉันข้าวได้ แต่ก่อนฉันข้าวไม่ได้เลย ก็จึงรู้ว่าสมุนไพรรสูตรนี้สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งได้อย่างแน่นอน พอฉันยาครบ 5 หม้อ เลือดต่าง ๆ ก็หยุดน้อยลง ๆ หมอเขาก็นัด Follow up ทุก 3 เดือน ตอนแรกก็ถี่ แล้วก็ค่อย ๆ ห่างไปเป็น 6 เดือน ไปสแกนสมองสแกนกระดูก สแกนทั่วร่างกาย ก็ไม่มีเซลล์อะไรที่เป็นมะเร็งอยู่เลย

สุดท้ายหลวงตาก็มาเจอภาวะคนป่วยที่เป็นโรคมะเร็ง ปีพ.ศ.2547 ปลายๆ ต้น พ.ศ. 2548 คนป่วยที่เป็นโรคมะเร็งมาหาหลวงตา เขาก็ไม่รู้ว่าทำไมต้องมาหาหลวงตาด้วย หลวงตาก็

ไม่รู้ว่าทำไมเขาต้องมาหาหลวงตา หามกันมาดึกๆ ตื่นๆ ไม่เคยรู้จักกันก็พากันมา หลวงตาจึงว่า ไหนๆ ก็ไหนๆ แล้ว สร้างมันเสียเลย อโรคยศาล เงินก็ไม่มี แต่ก็อธิษฐานในใจว่า เราจะช่วยคน เทวดาก็ต้องช่วยเรา พระอินทร์ทั้งหลาย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ที่เราทำความดีก็ต้องมาช่วยเหลือเรา มนุษย์ทั้งหลายก็ต้องมาช่วยเหลือเรา แล้วเราก็ทำเสร็จภายในเวลา 2 ปี จำนวนเงินสิบกว่า ล้านบาท เราก็สร้างเสร็จเห็นเป็นอโรคยศาลในปัจจุบัน ก็มีแพทย์ อนามัย พยาบาล สาธารณสุข คนโน้นคนนี่มาช่วยกันรักษา มาเยี่ยม มาชม มาดูงาน ต้องไปบรรยาย มาสัมภาษณ์ ออกรายการ วิทยุโทรทัศน์ ขึ้นเรื่อยๆ จึงต้องพัฒนาขึ้นมาเป็นสถาบัน เพื่อจะได้เป็นที่เรียนที่รู้ที่ศึกษา ที่เยี่ยวยา พยาบาลดูแลผู้ป่วย ก็เลยเริ่มโครงการขึ้นมา ทั้งหนังสือสมาธิบำบัด จัดพิมพ์ครั้งที่ 3 พิมพ์ จำนวน 5,000 เล่ม เพราะว่าคนสนใจ บางคนไปเจอในโรงพยาบาลก็หยิบของเขาไปเลย เอาไปอ่าน เอา กลับบ้านไม่คืน เขาก็โทรมาหาหลวงตา เขาไปเจอในโรงพยาบาลศรีนครินทร์บ้าง โรงพยาบาล สมุทรสาครบ้าง ก็โทรตามมา ก็ดูจาก Website บ้าง การพัฒนาก็เป็นไปตามธรรมชาติของเขาเอง โดยที่เราไม่ต้องไปทำอะไร ธรรมชาติเขาจะพาไปเป็นขั้น หนึ่งต้องทำอย่างนี้ สองสามต้องทำ อย่างนี้ สี่ต้องทำอย่างนี้ เราก็เพียงแค่เอาร่างกายจิตใจของเราดำเนินไปตามวิถีที่ควรจะเป็น ใช้สติปัญญา ปรัชญาตรงโน้นตรงนี้ เคลียร์ให้ชัดทุกๆ เรื่อง แจ่มชัด (ปพนพัชร จิรัธมโม, สัมภาษณ์)

5. การพัฒนาวัดคำประมง

5.1 ศาสนสถานภายในวัดคำประมง

เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2529 หลวงปู่สิม พุทธาจาโร ได้เป็นประธานเททองหล่อ พระประธานพุทธโสธร(จำลอง) ซึ่งนับว่าเป็นพระพุทธรูปองค์แรกของวัดคำประมง เมื่อสร้างเสร็จ เรียบร้อยแล้วได้อันเชิญมาประดิษฐานไว้ในศาลาโรงธรรม อันเป็นสาเหตุให้เกิดความสุข ความเจริญรุ่งเรือง สืบมาอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นจึงเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า ผู้ริเริ่มก่อตั้งวัดคำประมง ก็คือ พระเดชพระคุณ หลวงปู่สิม พุทธาจาโร พระอริยเจ้าของพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศนั่นเอง

สร้างวัดคำประมง

ในวันที่ 7 กันยายน พ.ศ.2529 กรมการศาสนาอนุญาตให้ดำเนินการจัดสร้างวัดได้ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2529 ตรงกับวันเสาร์ แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ปีชวด ชาวบ้านคำประมง นำโดย นายเสริม สอนวงศ์ษา ผู้ใหญ่บ้านคำประมงในขณะนั้นได้ร่วมกันถวายที่ดินจำนวน 48 ไร่ 10 ตารางวา ตำบลสว่าง อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร

เมื่อมีที่สำหรับสร้างวัดแล้ว ทั้งพระและชาวบ้านจึงเริ่มพัฒนาถนนหนทาง เริ่มสร้างถาวรวัตถุ ในตอนแรกก็มีเพียงกุฏิมุงหญ้าพอกที่จะหลบแดดหลบฝนสร้างขึ้นตามกำลังศรัทธาของชาวบ้านและชาวสกลนครพร้อมด้วยคณะศิษย์ของหลวงปู่เพื่อมุ่งมั่นจะให้เป็นที่วัดกันให้ได้

ต่อมาเมื่อมีการรวมแรงกันหลาย ๆ ฝ่าย จากงานหนักก็มากลายเป็นงานเบาศาลาหลังแรกเป็นศาลาหลังเล็กๆ ขนาด 4x8 เมตร สูง 3 เมตร หลังคามุงด้วยสังกะสี เพื่อเป็นสถานที่ทำข้อวัตรปฏิบัติธรรม งานก่อสร้างอื่นๆ อีกหลายอย่างก็ติดตามมา เช่น ที่พักสงฆ์ประจำในพรรษา, กุฏิมุงหญ้า 5 หลัง โรงครัวก็เป็นกระท่อมมุงหญ้า (ซึ่งสร้างตรงที่ศาลา 9 ห้องในปัจจุบัน) เวลาฝนตกโยมที่มาช่วยทำครัวก็ต้องกางร่มพลางทำอาหารพลาง เพราะการทำครัวเราจะทำในกระท่อมหลังเล็กไม่ได้ ต้องออกมาประกอบอาหารข้างนอก แม้การเป็นอยู่จะลำบากแต่พระเณร ก็อยู่กันด้วยใจรักความสันโดษ รักความสงบ เป็นกันเอง แม้แต่จะทุกข์กายแต่สุขใจ น้ำใช้น้ำอาบก็เป็นน้ำบาดาลที่โยกขึ้นมาใช้ ไฟฟ้าไม่มีใช้ ต้องอาศัยความสว่างจากแสงเทียนและแสงจันทร์ พอมีดื่มน้ำ ก็มีแต่เสียงร้องของลิงสาราสัตว์ทั้งน้อยใหญ่ทั้งหลายแข่งกับเสียงทำวัตรสวดมนต์ของพระเณร

จากวัดป่าพุทธานุจาโร จึงได้รับอนุญาต จากกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ชื่อว่า วัดคำประมง เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2530

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ศาสนสถานที่สำคัญๆ ของวัดคำประมง มีดังต่อไปนี้

กุฏิหลวงปู่สิม พุทธจาโร (หลังแรก)

หลังจากที่ตั้งวัดขึ้นมาแล้ว เมื่อแรกหลวงปู่มาอยู่กุฏิมุงด้วยใบไม้ ต่อมาคณะศรัทธาญาติโยมทางกรุงเทพฯ เชียงใหม่และสกลนคร จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างกุฏิถาวรหลังแรกถวายให้แก่หลวงปู่ เป็นกุฏิชั้นเดียว ก่ออิฐถือปูน ในงบประมาณ 3 แสนบาทเศษ เมื่อหลวงปู่มาแต่ละครั้งก็จะมีชาวบ้านชาวเมืองมาฟังธรรม และปฏิบัติธรรมกับหลวงปู่เป็นจำนวนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องสร้างศาลา ที่พักญาติโยมเป็นการถาวรขึ้นมา โดยเป็นลักษณะ 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ ให้ชื่อว่า “ศาลา 9 ห้อง นิมนนตรี” งบประมาณ 5 แสนบาทเศษ

อุโบสถวัดคำประมง

อุโบสถวัดคำประมงมีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมทรงไทยประยุกต์ เป็นอาคารยกพื้นสูง มีเสาระเบียงชายคา ทรวดทรงหลังคาเป็นรูปพนมมือไหว้ จำนวน 2 ชั้น มุงด้วยกระเบื้องสี ไม่มีข้อฟ้าใบระกา มีแต่ดอกบัวสีทอง จำนวน 5 ดอกแทน ดอกบัวมีขนาดใหญ่ แต่ละดอกมีจำนวน 21 กลีบ ที่หน้าบันมีเลข 9 อยู่ อันมีความหมาย 3 ประการ คือ หมายถึง นวโลกุตตรธรรม 9 ประการ กับความหมายแรก คือ อุโบสถสร้างขึ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ความหมายสอง คือ หมายถึงความเจริญก้าวหน้าของพระศาสนา ได้เลข 9 เป็นชื่อวัดคำประมง 2534 อันเป็นปีที่

สร้างอุโบสถในระหว่างดอแก้วมีความหมายถึงการเข้าถึงธรรมชาติโดยไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้นเมื่อเปิดโลกออกไปย่อมพบกับจักรวาล นั่นเอง

การดำเนินการก่อสร้างอุโบสถวัดคำประมง ต้องขุดหลุมเสาอุโบสถจำนวน 108 หลุม ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยเลย แต่ได้รับความช่วยเหลือพวกช่างกันอย่างเต็มที่ พวกช่างก็คือคนในหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านดอนกอย, บ้านบัว, บ้านเชิงชุม, บ้านถอน ฯลฯ ส่วนมากจะต้องทำมาหากินในตอนกลางวัน จึงมาช่วยกันสร้างอุโบสถในตอนกลางคืน พระเถรและชาวบ้านช่วยกันต้มน้ำร้อน น้ำชาเพื่อแก้กระหายน้ำ ระบายความเหน็ดเหนื่อย รวมระยะเวลาก่อสร้างทั้งสิ้น 1 ปี 8 เดือน 19 วัน โดยอาศัยทุนอันเกิดจากพระบารมีแห่งองค์สมเด็จพระพุทธรัตนราชสุทาสยามบรมราชกุมารี บารมีของพระญาณสิทธาจารย์ ตลอดจนกำลังศรัทธาของญาติโยมพุทธศาสนิกชนทั้งหลายช่วยกันบริจาค ค่าใช้จ่ายในการสร้างอุโบสถวัดคำประมง ประมาณ 17 ล้านบาท และอุโบสถวัดคำประมงยังใช้เพื่อปฏิบัติกิจของสงฆ์ และปฏิบัติธรรมภาวนา

กฎ ว.ไอ.พี.

ในขณะที่วัดคำประมงกำลังก่อสร้างอุโบสถนั้น หลวงปู่ได้แวะมาเยี่ยมเยียนให้กำลังใจพระเถรและชาวบ้าน บรรดาญาติโยมก็มากันมากมาย จนทำให้กฎหลังแรกคับแคบลงณัดตา ผู้มีจิตศรัทธาจึงสร้างถวายเป็นหลวงปู่ งบประมาณ 3 ล้านบาทเศษ คณะสงฆ์และอุบาสกอุบาสิกา ได้สร้าง กฎ ว.ไอ.พี. ถวายแด่หลวงปู่ฉลองครบรอบวันเกิด 82 ปี คณะญาติโยม ศิษยานุศิษย์เดินทางมาจากกรุงเทพฯ สกลนคร และจังหวัดใกล้เคียง ได้หลั่งไหลกันมาสู่วัดคำประมงไม่ขาดสาย เป็นคณะญาติโยมที่ศรัทธามากกราบคารวะหลวงปู่ และสนทนาธรรม

ปัจจุบันกฎ ว.ไอ.พี. จะเปิดให้เฉพาะญาติโยมที่มาเยี่ยมเยียนวัดคำประมง ในการปฏิบัติภารกิจที่สำคัญของวัดคำประมงแห่งนี้

ศาลาโรงธรรม

เป็นศาลาหลังแรกของวัดคำประมง เป็นศาลาเล็กๆ หลังคามุงด้วยสังกะสี เพื่อเป็นสถานที่ทำข้อวัตรปฏิบัติธรรมและที่ฉันของพระภิกษุภายในวัด นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ประดิษฐานสถานของพระพุทธรูปซึ่งเป็นพระพุทธรูปองค์แรกของวัดคำประมง

เมรุเผาศพกลางแจ้ง

เป็นสถานที่ชาวบ้านมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คือ การเผาศพ ซึ่งต่างจากเมรุเผาศพทั่วไป ในปัจจุบัน คือ มีลักษณะบริเวณฐานเป็นพื้นปูนเตี้ยๆ มีช่องสำหรับสูมไฟ และบริเวณด้านบนจะมีตระแกรงวางศพเพื่อเผา ซึ่งบริเวณใกล้เคียงติดกับถนนหนทางที่ชาวบ้านเดินทางไป

มากับวัด จะเห็นได้ว่า การเผาศพของทางวัดคำประมงนั้นจะเผาศพในที่โล่งแจ้ง เป็นบริเวณที่ผู้คนสัญจรไปมาพบเห็นได้กันเป็นประจำ

พระพุทธรูปปางไสยาสน์ (พระกัณฐะ)

เป็นพระพุทธรูปองค์หนึ่ง ในความเชื่อของชาวจีนว่าเป็นพระพุทธรูปเจ้าที่เชี่ยวชาญในเรื่องของการบำบัดรักษาโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ชาวจีนและชาวเวียดนาม ตลอดจนคนสัญชาติอื่นๆ ของญวนมีความเชื่อว่าจะบำบัดรักษาโรคภัยไข้เจ็บที่เป็นอยู่ให้บรรเทาเบาบางลงได้

อโรคยศาล

สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2547 – 2550 อโรคยศาลเป็นสถานที่บำบัดผู้ป่วยมะเร็งแบบธรรมชาติบำบัด, สมุนไพรบำบัด, สวดมนต์, สมาธิ, วิปัสสนาบำบัด, ดนตรีบำบัด

อโรคยศาลเป็นอาคารสูง 3 ชั้น หันหน้าไปทางทิศตะวันออกตามความเชื่อของผู้ป่วยจะเริ่มชีวิตใหม่ โดยมีพระภิกษุประพนธ์ จิรธัมโม (หลวงตา) เป็นผู้สอนสมาธิบำบัดและบรรยายธรรม ภายในอโรคยศาลจะเป็นบริเวณสวนวิปัสสนากรรมฐาน สำหรับการสวดมนต์ จิตบำบัด โดยมีพระภิกษุประพนธ์ เป็นผู้บรรยายธรรมเวลา 19.00 น. ของทุกวัน ผู้ป่วยและญาติจะต้องมาฟังเทศน์ ฟังธรรม นั่งสมาธิ ภายในอาคารอโรคยศาลแห่งนี้

พระนาคปรกนพรัตนวิมลมหาธาตุ และสถาบันญาณสิทธิโอสถบำบัด

เพื่อเป็นสถานที่ให้บุคลากรทางการแพทย์ และผู้ที่สนใจ จัดทำการวิจัยและพัฒนารักษาผู้ป่วยและการแพทย์ทางเลือก วัดคำประมง เริ่มวางแผนสำรวจและออกแบบเพื่อทำการก่อสร้างปี พ.ศ. 2549 และวางศิลาฤกษ์ วันอาทิตย์ที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550

5.2 สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

พระภิกษุประพนธ์ (พัลลภ) จิรธัมโม (2550) เจ้าอาวาสวัดคำประมง กล่าวไว้ว่า “วัดคำประมงก็ดำเนินกิจกรรมของวัดตามปกติเหมือนวัดอื่น ๆ ปัจจุบันวัดมีกฎที่ยังใช้การได้ประมาณ 10 หลัง มีเมรุเผาศพแบบกลางแจ้งอยู่ด้านหลังวัด แต่ก็มีพระจำนวนไม่มากนัก ถ้าในพรรษาจะต้องมี 4-5 องค์ ถ้านอกพรรษาออกไปๆ มาๆ เดียวก็ 4 เดียวก็ 5 เดียวก็ 1 เดียวก็ 2 พระเขาก็ไปเที่ยวกัน คือสมัยนี้พระเขาอยากอยู่ที่ไหนเขาก็อยู่ ไม่มีอะไรไปกฏเกณฑ์เขา อยากไปก็ไปอยากมาก็มา เป็นเรื่องของท่าน ท่านมาเราก็ต้อนรับ ท่านไปเราก็ถวายจตุปัจจัยให้ตามกำลัง แต่เราจะไม่บังคับให้ท่านอยู่หรือบีบบังคับให้ท่านไป เพราะงานของเราเยอะจนไม่มีเวลาคิดว่าใครจะมาจำหรือไม่มาจำแล้ว เพราะทุกวันนี้ก็แทบจะไม่มีเวลาไปอยู่กับพระแล้ว กิจของสงฆ์ก็ทำวัตรไปตามปกติ ไม่ได้มาเกี่ยวกับอโรคยศาล เพราะตัวเขาเองก็ยังเอาตัวไม่ค่อยจะรอด ส่วนมากพระก็จะมีปัญหาส่วนตัวอยู่แล้ว คือศาสนาพุทธมีจุดอ่อนตรงที่คนมาบวชไม่ได้สกรีน ใครอยากบวชก็

บวชไปเลย แต่หลวงตาไม่ได้ทำอย่างนั้น หลวงตาทำอะไรต้องมีมาตรฐาน ตั้งแต่เล็กอยู่โรงเรียนฝรั่ง ต้องมีระเบียบตั้งแต่ตื่นจนหลับเป็นเวลาหมด หลวงตามาอยู่กับคนที่ไม่เป็นเวลา อยากทำอะไรก็ทำ หลวงตาไม่ชอบก็เลยปล่อย ถ้าท่านคิดว่าอยู่ตรงไหนมีความสุขก็อยู่ไป แต่จะให้เรามาคอยจ้ำจี้จู้จี้ท่านก็หมดสมัยแล้ว โตๆ กันแล้ว ไม่น่าจะมีปัญหา ถ้ามีปัญหา ก็ไปทำที่อื่นเถอะ เพราะเราไม่มีเวลา ตอนนี้ในพรรษาคณมาบวชใหม่ก็น้อยลง”

6. อโรคยศาลวัดคำประมง

6.1 ประวัติความเป็นมาของอโรคยศาลในอดีต

อโรคยศาลมีความเป็นมาจากการยอมรับชม ในยุคสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 4-7 ยุคนั้นมีการเกณฑ์ผู้คนมากมายในการสร้างปราสาทวิหาร การก่อสร้างก็ใช้ระยะเวลาในการสร้างยาวนานหลายสิบปี ผู้คนมากมายต่างก็ล้มป่วยด้วยโรคต่างๆ นานาชนิด จึงเกิดความเชื่ออย่างหนึ่งว่า ถ้ามีการก่อสร้างปราสาทต่างๆ ให้จัดทำสถานที่อภิบาล บำบัดรักษาผู้ป่วยก่อน ซึ่งสถานที่นี้เรียกกันว่า “อโรคยศาล” เพื่อให้ผู้คนหายจากอาการเจ็บป่วยและมีเรี่ยวแรงในการสร้างปราสาทสร้างวิหารให้สำเร็จต่อไป(“อโรคยศาล,”ออนไลน์,2549)

พระภิกษุพนพพัชร (2550) กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันนี้ยังมีร่องรอยของอโรคยศาลอยู่หลายแห่ง เช่น ถ้าเราศึกษาจะพบร่องรอยที่จังหวัดมหาสารคามก็มี จะเป็นเหมือนปราสาท ตรงกลางจะมีหินสามก้อนเป็นที่ตั้งหม้อยา มีรูปพระโพธิ์สัตว์เป็นประธานของอโรคยศาล สมัยที่เขาสั่งสร้างพระธาตุพนม นครวัด นครธม ปราสาทพนมรุ้ง ปราสาทหินพิมาย เขาจะต้องสร้างอโรคยศาล เพราะการแบกหินที่ไปทำปราสาท ต้องใช้กำลังมหาศาลคนก็ล้มป่วย พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ก็ต้องสร้างโรงพยาบาลให้ผู้ป่วย

6.2 อโรคยศาลวัดคำประมง (THAI HERBAL NURSING HOME) สถานอภิบาลพักฟื้นผู้ป่วยด้วยสมุนไพรตามธรรมชาติ

อโรคยศาล หมายถึง สถานอภิบาลพักฟื้นผู้ป่วยด้วยสมุนไพรตามธรรมชาติไปจนกว่าอาการของผู้ป่วยจะทุเลาเบาบางลงไป หรือหมดไปสิ้นไปด้วยวิธีแห่งธรรมะและธรรมชาติบำบัด และหรือการแพทย์แบบองค์รวม

อโรคยศาล วัดคำประมง ตำบลสว่าง อำเภอมรรณานิคม จังหวัดสกลนคร หมายถึง สถานที่ทำการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวม คือผสมผสานระหว่างการแพทย์แผนไทย (สมุนไพร), การแพทย์แบบตะวันตก, การแพทย์แผนจีน (การฝังเข็ม), สมุนไพรบำบัด, ดนตรีบำบัด, ธรรมบำบัด, มนตราบำบัดและอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

อโรคยศาล มีเนื้อที่ 10 ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอุโบสถวัดคำประมง มีพระพุทธรูปปางไสยาสน์ประดิษฐานอยู่ด้านหน้า ทิศตะวันออกของอโรคยศาลประกอบไปด้วยสวนสมุนไพร สระน้ำอินดาชและบริเวณสถานที่บริการรถม้าคันม้าสมุนไพร รักษาโรคมะเร็ง ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับเขตป่าไม้เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัย เมรุและศาลาโรงธรรม ทิศเหนือติดอาคารกตปุญญานุสรณ์และสถานที่ก่อสร้างพระนาครัตนโพธิ์สักกมหาธาตุ และสถาบันญาณสิทธิธรรมโอสถบำบัด ส่วนทิศใต้คือบริเวณกุฏิสงฆ์ของวัดคำประมง

วัตถุประสงค์ของอโรคยศาล

เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์(ทุกชาติทุกศาสนา)ที่มีความทุกข์อันเกิดจากโรคร้ายไข้เจ็บที่รุนแรงโดยเฉพาะโรคมะเร็งโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดูแลรักษาได้มาจาก ผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายร่วมกันบริจาค เริ่มเปิดให้บริการเมื่อ ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน (มิถุนายน 2550) มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาประมาณ 485 คนแล้ว ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 30 ล้านบาท (ข้อมูล เดือนมิถุนายน 2550) ซึ่ง ผู้ป่วยมะเร็งที่เข้ามารับการรักษาจากทั่วทุกภาคของประเทศไทย รวมทั้งผู้ป่วยมะเร็งชาวต่างประเทศ

เป้าหมายของการรักษา

ไม่ได้อยู่ที่จะรักษาโรคให้หายหรือทุเลาเบาบางลงไปแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่อยู่ที่สามารถตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของผู้ป่วย ที่ต้องการความเข้าใจชีวิตและมีความสุขในช่วงที่เจ็บป่วย ถ้าหากว่าจะต้องเสียชีวิตก็เสียชีวิตไปอย่างสุขสงบ (ตายแบบยิ้มได้) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติตามแนวทางศาสนาและวิทยาศาสตร์การแพทย์ ญาติและผู้ป่วยก็จะได้ประโยชน์จากการช่วยเหลือผู้ป่วย ซึ่งจะมีผลในการปรับทัศนคติในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข และสามารถเข้าใจและดูแลตนเองไม่ให้ป่วยเป็นมะเร็งได้ต่อไป

ปัจจุบัน อโรคยศาล วัดคำประมงเป็นเสมือนโรงเรียนที่ให้ความรู้แก่เหล่าบุคคลทั่วไป เป็นแหล่งศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปัจจุบันได้มีคณะบุคคลต่างๆ นักเรียน นักศึกษา แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จากทั้งในจังหวัดสกลนคร และจังหวัดใกล้เคียง ขอเข้าเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก สัปดาห์ละหลาย ๆ คณะ และก็มีอาสาสมัครจากหลายสาขาวิชาชีพที่เสียสละเข้ามาช่วยเหลือดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักจิตเวชบำบัด นักโภชนาการบำบัด ฯลฯ ซึ่งทุกท่านที่อาสาเข้ามานั้นเสียสละเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ อโรคยศาลยังได้นำวิทยาการสมัยใหม่บางอย่างเช่น DARKFIELD MICROSCOPE มาเพื่อตรวจสอบเลือดสด ๆ (LIVE BLOOD ANALYSIS) ของผู้ป่วย เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์

และติดตามความก้าวหน้าในการรักษาโรคได้ดียิ่งขึ้น โดยการแนะนำของกองการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

1) เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็งทุกชนิด ในกรณีต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้ป่วยมะเร็งในระยะสุดท้าย ที่ไม่สามารถบำบัดรักษาให้ดีขึ้นด้วย กระบวนการรักษาที่ดีที่สุด ในการแพทย์แผนปัจจุบันที่มี หรือมีการพยากรณ์โรคที่ไม่ดี (Poor Prognosis) เช่น มะเร็งตับ มะเร็งท่อน้ำดี เป็นต้น

1.2 ผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการบำบัดรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน หรือแผนอื่นมาบางส่วนแล้ว และต้องการการบำบัดรักษาเพิ่มเติมอย่างผสมผสานที่อโรคยศาล วัดคำประมง

1.3 กลุ่มผู้ป่วยที่ไม่ต้องการจะรักษาด้านแผนปัจจุบัน และต้องการเข้ารับการบำบัดโดยวิธีนี้

1.4 กลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงและมีแนวโน้มว่าจะเป็นมะเร็ง เช่น กลุ่มผู้ติดเชื้อไวรัส Hepatitis B และผู้ป่วยที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่สามารถเข้ารับการรักษารูปแบบแผนปัจจุบันที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง หรือกลุ่มผู้ป่วยที่ต้องการรักษาทางการแพทย์แผนไทยด้วยสมุนไพรเท่านั้น

2) เพื่อเป็นการผสมผสานแนวทางการรักษาแบบแผนไทย แผนจีน แผนตะวันตก และการรักษาอื่น ๆ ตามแนวทางของการแพทย์ทางเลือก โดยยึดความประสงค์ของผู้ป่วยเป็นที่ตั้ง เป็นความสมัครใจของผู้ป่วยเอง ในการที่จะเลือกแนวทาง การรักษา

3) เป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ (โดยเฉพาะผู้ป่วยมะเร็ง) โดยไม่เรียกร้องหรือคิดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

6.3 อาคารสถานที่และบรรยากาศ

อโรคยศาลเป็นการบำบัดแบบธรรมชาติบำบัด สมุนไพรบำบัด สวดมนต์ สมาธิบำบัด วิปัสสนาบำบัด และดนตรีบำบัด

ภาพที่ 4 พระกริ่งอโรคยศาล อาคารสถานที่และบรรยากาศ ของอโรคยศาล

(ก) อาคารอโรคยศาล

เป็นอาคารสูง 3 ชั้น หันหน้าไปทางทิศตะวันออกตามความเชื่อที่ว่าผู้ป่วยจะเริ่มชีวิตใหม่เหมือนพระอาทิตย์ที่ขึ้นเป็นวันใหม่ แรกเริ่มเดิมทีกำหนดไว้ว่าจะมี 23 เติง มาภายหลังเพิ่มเป็น 40 เติง อาคารแต่ละชั้นมีรายละเอียดดังนี้

ชั้นล่าง ประกอบด้วย

- หอประดิษฐานพระพุทธรูปไสยสยวายุรยประภา(พระกริ่ง) ตั้งอยู่ด้านหน้าทางเข้าซึ่งตามความเชื่อของชาวทิเบต ชาวจีน พระพุทธรูปไสยสยวายุรยประภา(พระกริ่ง) คือ พระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งที่เชี่ยวชาญในการบำบัดรักษาโรคภัยให้แก่มวลมนุษย์

- ฝ่ายเวชระเบียน สำหรับบันทึกข้อมูลการบำบัดรักษาของผู้ป่วยเหมือนตามโรงพยาบาลทั่วไป

- ห้องตรวจไข้แยกชายและหญิงสำหรับตรวจอาการของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา

- ห้องอบ-ต้มสมุนไพร การอบ ต้มสมุนไพรจะทำให้ร่างกายของผู้ป่วยแข็งแรง คลายความปวดเมื่อย โรคภัยต่างๆ ไขมัน และความอ้วนที่มีสะสมอยู่ในร่างกาย ตัวห้องอบสมุนไพรเป็นห้องอบแบบสตรีมเมอร์ ควบคุมระบบด้วยไฟฟ้าแยกชายและหญิงเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีเตียงสำหรับญาติเยี่ยมผู้ป่วย 6 เติง

- บริเวณด้านข้างอาคารจัดวางภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อเป็นส่วนพักผ่อนหย่อนใจของผู้ป่วย

ชั้นที่สอง ประกอบด้วย

- ห้องกรรมฐานสำหรับสวดมนต์-สมาธิ วิปัสสนาบำบัด ซึ่งประกอบไปด้วยพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ น้ำตกภายในอาคาร ซึ่งสร้างเสียงธรรมชาติทำให้จิตใจสงบ

- ห้องอินเทอร์เน็ตและห้องควบคุมเสียงดนตรีบำบัด
- ห้องมหาเถรสำหรับรองรับพระภิกษุเถระที่จะมาบำบัด 1 ห้อง
- ห้อง Darkfield Microscope สำหรับตรวจดูเม็ดเลือดแดงสด ๆ ของผู้ป่วย
- ห้องโถงสำหรับฉายวีดิทัศน์ให้ผู้ป่วยดู

ชั้นที่สาม ประกอบด้วย

- ห้องรวม ประกอบไปด้วย เตียงผู้ป่วยทั้งหมด 10 เตียง
- ส่วนนวดประคบสมุนไพร ประกอบไปด้วย เตียงนวดประคบทั้งหมด 3 เตียง

(ข) อาคารกตปุณณสูตร

อาคารกตปุณณสูตรเป็นอาคารอเนกประสงค์ ชั้นล่างสำหรับผู้ป่วยหนัก มีทั้งหมด 8 เตียง ชั้นบน เป็นห้องพักรักษาพยาบาล และอาวาสัมคร นอกนั้นเป็นห้องเก็บยาสมุนไพร สร้างเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 ในวาระที่พระครูภาณุธรรมนิवास หรือหลวงปู่หลวง กตปุณณอุทธองอายุครบ 81 ปี ซึ่งในปีนี้เป็นปีที่หลวงปู่มาพำนักพรรษาอยู่ที่วัดคำประมงนี้อีกด้วย

ภาพที่ 5 อาคารกตปุณณสูตร

(ค) ภูมิประภาศรี

วัดคำประมงได้นำเอาภูมิไม้หลังเดิมมาต่อเติมปรับปรุงแก้ไข สร้างเป็นภูมิประภาศรีซึ่งเป็นชื่อของโยมมารดาของพระภิกษุพนพัสร์ จิระธัมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง เดิมได้ใช้เป็นที่พักพิงรักษาอาการของผู้ป่วยทุกวัน นอกจากนี้ยังเป็นที่นั่งสวดมนต์ในตอนเย็นอีกด้วย แต่เนื่องจากสถานที่คับแคบจึงใช้เป็นที่พักพักรักษาพยาบาล อาวาสัมคร รวมทั้งกุฏิเบอร์ 15 และกุฏิเบอร์ 16 ก็ใช้เป็นที่พักเช่นกัน

ภาพที่ 6 ภูมิประภาศรี

(ง) อาคารเหล็กรังสี (ศาลา 9 ห้องเดิม)

ในส่วนบริเวณรอบด้านอโรคยศาลยังประกอบไปด้วยอาคารเสริม คือ ศาลาเหล็กรังสี ซึ่งเป็นศาลา 9 ห้องเก่าของวัดนำมาสร้างกันห้องใหม่ได้ 7 ห้อง อยู่ทางด้านข้างเยื้องมาทางด้านหลังของอาคาร อโรคยศาล ตัวอาคารวางอยู่ทางด้านหน้าของสระน้ำใหญ่ เป็นอาคารรองรับผู้ป่วยเพิ่มเติมจากอาคารอโรคยศาล ในปัจจุบันได้ทำการตกแต่งรวมทั้งจัดอุปกรณ์สำหรับผู้ป่วยไว้เรียบร้อยแล้ว

(จ) อาคารหนองคาย สำหรับผู้ป่วยที่มาพัก มีทั้งหมด 10 ห้อง

(ฉ) ตึกสงฆ์อาพาธ สำหรับพระภิกษุสงฆ์ที่ป่วยเป็นมะเร็งมาบำบัด มีทั้งหมด 9 ห้อง

(ช) อาคารบ้านดิน มีทั้งหมด 4 หลัง สำหรับเป็นที่พักผู้ป่วย และแพทย์ พยาบาล อาสาสมัคร ห้องประชุม ห้องจัดแสดงนิทรรศการ ห้องสนทนาการสำหรับผู้ป่วย

(ซ) สถานที่ประกอบพิธีดัมยาสมณไพรสำหรับผู้ป่วย

อยู่บริเวณสวนข้างๆ อาคารกตปุณณสูตรณ์ บริเวณใกล้ๆ สถานที่ดัมยายังมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้ป่วยบูชาเพื่อประกอบพิธีดัมยา ได้แก่ พระฤาษีชีวกโกมารภัจจ์ (บรมครูด้านการแพทย์ ตั้งแต่พุทธกาล) เป็นประธานและเป็นที่พึ่งทางใจแก่ผู้ป่วย บริเวณติดกับสถานที่ดัมยาเป็นสระน้ำขนาดใหญ่เพื่อผู้ป่วยไว้ทำบุญปล่อยปลาเพื่อสร้างกุศลอีกด้วย

ภาพที่ 7 สถานที่ต้มยาสมุนไพร และพิธีต้มยาสมุนไพรยอดยาแก้มะเร็ง
รูปหล่อพระฤาษีชีวกโกมารภัจจ์ และกุมารทอง

(ช) ศาลาโรงธรรม

เป็นศาลาหลังแรกของวัดคำประมง เป็นศาลาเล็กๆ กว้าง 4 x 8 เมตร สูง 3 เมตร หลังคา มุงด้วยสังกะสี เพื่อเป็นสถานที่ทำข้อวัตรปฏิบัติธรรมและที่ฉันของพระภิกษุภายในวัด นอกจากนี้ยังเป็นที่พักพิงของพระพุทธรูปองค์แรกๆของวัดคำประมง ในปัจจุบันได้รับการบูรณะขยายพื้นที่และยกพื้นขึ้นเป็น 2 ชั้น เพื่อเพิ่มพื้นที่ใช้สอยให้มากกว่าเดิม

7. ผู้ป่วยและญาติ

จากข้อมูลบัญชีประวัติคนไข้โรคมะเร็งชนิดต่าง ๆ ที่มาเยียวยาบำบัด ณ อโรคยศาล วัดคำประมง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – เดือนมิถุนายน 2550 พบผู้ป่วยเป็นมะเร็งชนิดต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 485 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยมะเร็ง จำนวน 130 คน

พ.ศ. 2549 มีผู้ป่วยมะเร็ง จำนวน 250 คน

พ.ศ. 2550 (ถึงเดือนมิถุนายน) มีผู้ป่วยมะเร็ง จำนวน 105 คน

ในจำนวนนี้เป็นผู้หญิงที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง เป็นมะเร็งปากมดลูกจำนวนมากกว่า 30 คน ผู้ป่วยส่วนใหญ่มาจากจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดสกลนคร นครพนม อุดรธานี หนองคาย ขอนแก่น เชียงใหม่ ระยอง กรุงเทพมหานคร และยังมีผู้ป่วยเป็นชาวต่างประเทศเข้ามารักษาดูแล ผู้ป่วยที่มาทำการรักษากับวัดคำประมงมีการศึกษาตั้งแต่ชั้นพื้นฐาน จนถึงการศึกษาในระดับปริญญาเอก

ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีญาติมาส่งและคอยดูแลอำนวยความสะดวกในเรื่องอาหารการกิน การต้มยา การพาไปสวดมนต์ นั่งสมาธิ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ก็จะต้องมีญาติ

มาดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะทางวัดจะไม่มีบุคลากรมากพอที่จะดูแลผู้ป่วยทุกคนอย่างทั่วถึงได้ โดยเฉพาะในช่วงเวลาหัวค่ำ จะมีการอบรมสมาธิและสวดมนต์ภาวนา จากนั้นจะจ่ายยาสมุนไพรตามอาการของโรค นัดหมายล้างพิษและต้มยา ถ้าผู้ป่วยไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ก็ต้องให้ญาติผู้ป่วยมารายงานอาการของโรคแทน และรับยาให้ผู้ป่วยด้วย

การที่มีญาติมาคอยดูแลอยู่นี้เป็นผลดีทางด้านจิตใจ เพราะทำให้เกิดความรักและผูกพัน เนื่องจากผู้ป่วยเองก็ไม่ว่าจะอยู่ได้นานสักเท่าใด ญาติจึงช่วยเป็นกำลังใจได้อย่างมาก ช่วยต่ออายุให้ผู้ป่วย ถึงแม้จะต้องตายก็จะตายได้อย่างสงบ ในแง่จิตวิญญาณก็ถือเป็นเรื่องที่ดีมาก

8. การรักษาผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด)

การเตรียมตัวก่อนเข้ารับการรักษาที่อโรคยศาล

ผู้ป่วยมะเร็งต้องนำประวัติการรักษาจากโรงพยาบาล หรือคลินิกเดิมที่ตรวจพบว่าผู้ป่วยเป็นมะเร็ง ผลตรวจเลือด ฟิล์มเอกซเรย์ ผลตรวจอัลตราซาวด์ (ถ้ามี) ผล CT-SCAN หรือ MRI และนำหม้อเคลือบ เบอร์ 32 สำหรับใส่ยาต้ม จำนวน 1 ใบ เรื่องของอาหารเสริมไอโซคาล ชนิดขงดื่ม 1 กระป๋อง น้ำยาบ้วนปาก ลิสเตอริน, ยาสีฟัน เป็นสิ่งที่จำเป็นในการรักษาสุขภาพในช่องปากในการตรวจรักษา

อาหารสำหรับผู้ป่วยและญาติที่เฝ้าไข้ ข้าวสาร (ข้าวเจ้า) ข้าวกล้อง หม้อหุงข้าว กระตักน้ำร้อน อาหาร, ผักและเครื่องปรุงต่าง ๆ โดยทางวัดมีโรงครัวและตู้เย็นให้ ซึ่งญาติจะต้องเป็นผู้ที่ทำอาหารให้ผู้ป่วยรับประทานเอง เครื่องใช้ส่วนตัวอื่นๆ ผู้ป่วยมะเร็งต้องมีญาติมาเฝ้าอย่างน้อย 1 - 2 คน

จะมีการประชุมนิเทศเพื่อให้ผู้ป่วยที่เข้ามาบำบัดรักษาเข้าใจความหมายและเป้าหมายของอโรคยศาล เพื่อปรับความคาดหวังของผู้ป่วยให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของอโรคยศาล

ส่วนการวินิจฉัยโรค ใช้หลักฐานสำคัญทางการแพทย์แผนปัจจุบันประกอบ เช่น ประวัติการรักษา หนังสือการส่งต่อ ผลการทำอัลตราซาวด์ เอกซเรย์ ผลสแกนคอมพิวเตอร์ ผลเลือด ผล MRI ตลอดจนผลการตรวจชิ้นเนื้อ หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่วินิจฉัยว่าผู้ป่วยที่เข้ามาบำบัดรักษาเป็นมะเร็งจริง

การรักษาในอโรคยศาล วัดคำประมง ใช้หลักการในทางพระพุทธศาสนา โดยใช้สมาธิบำบัด สวดมนต์ นั่งสมาธิ และเดินจงกรม ควบคู่กับการใช้ดนตรีบำบัดและธรรมชาติบำบัด

8.1 การนำแนวทางการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)มาประยุกต์ใช้ในการฝึกสมาธิ

ก) บทสวดมนต์ เพื่อให้เกิดสมาธิและปัญญา เช่น บทสวดมนต์ถวายพรพระ(พาหุง) มีตัวอย่างบางตอนดังนี้

กล่าวมนโม 3 จบ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ฯลฯ

ข) การปฏิบัติธรรมเพื่อฝึกจิต ประกอบด้วย

ก่อนนั่งสมาธิ ต้องชำระล้างร่างกายให้สะอาด อาบน้ำ แปรงฟัน อดน้ำยาบ้วนปาก ทุกครั้ง

- การเตรียมตัวของผู้ฝึกสมาธิบำบัด ควรประพฤติปฏิบัติเบื้องต้น คือ รักษาศีล อย่างน้อยศีล 5 ข้อ ตัดข้อกังวลต่างๆ มีวินัย เข้าหากัลยาณมิตรหรือผู้ฝึกสอน หาที่ เหมาะสมในการฝึก แล้ว เริ่มต้นฝึก

วิธีการฝึกสมาธิ 2 วิธี คือ

(ก) การฝึกอบรมจิตให้เกิดความนิ่งสงบเป็นสมาธิ เรียกว่า สมถภาวนา เช่น กสิณ 10 เป็นการเพ่งเพื่อจูงจิตให้เป็นสมาธิ และอสุภะ 10 เป็นการใช้ซากศพในสภาพต่างๆ มาเป็นอารมณ์ แห่งสมถกรรมฐาน เหมาะสำหรับคนที่มีโรคจิต รักสวยรักงาม ยึดติดอยู่กับรูปร่างหน้าตา เป็นต้น

(ข) การฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความรู้แจ้งตามความเป็นจริงของโลกเรียกว่า วิปัสสนาภาวนา โดยใช้จิตที่ถูกฝึกดีแล้วในชั้นสมถกรรมฐานมาใช้พิจารณาองค์ประกอบของชีวิต ตามความเป็นจริงเพื่อให้เกิดปัญญารู้เท่าทันและปล่อยวางจากความยึดติด ทำให้จิตเป็นอิสระ ไม่ถูกระทบไปตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ

วิธีการฝึกซึ่งเป็นที่ยอมรับวิธีหนึ่ง คือ วิธีฝึกสติปัฏฐาน 4 คือ การใช้สติ หรือวิธีปฏิบัติ เพื่อใช้สติให้บังเกิดผลดีที่สุด มีการฝึกอยู่ 4 หมวดใหญ่ ได้แก่

1. กายานุปัสสนา
2. เวทนานุปัสสนา
3. จิตตานุปัสสนา
4. ธัมมานุปัสสนา

วิธีการฝึกที่ยอมรับของวัดคำประมงที่นำมาใช้ฝึกสอนสมาธิให้กับผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก1หมวดใหญ่ ดังนี้

1. กายานุปัสสนา คือ การพิจารณากาย หรือ ตามดูรู้ทันกาย แบ่งออกเป็น

1.1 อานาปานสติ คือ ไปในที่สงบ นั่งขัดสมาธิ ตั้งสติกำหนดลมหายใจเข้าออกโดยอาการต่างๆ อานาปานสตินี้เป็นวิธีหลักที่วัดค่าประมวง ได้นำมาใช้ในการฝึกหายใจเพื่อสติและสมาธิ ควบคู่ไปกับวิธีที่ 1.2 – 1.5 ดังนี้

1.2 กำหนดอิริยาบถ คือ เมื่อยืน เดิน นั่ง นอน หรือร่างกายอยู่ในอาการอย่างไร ก็รู้ชัดในอาการที่เป็นอยู่นั้นๆ

1.3 สัมปชัญญะ คือ สร้างสัมปชัญญะในการกระทำทุกอย่าง และความเคลื่อนไหวทุกอย่าง เช่น การก้าวเดิน การเหลียวมอง กิน ดื่ม เคี้ยว การตื่น การหลับ การพูด ฯลฯ

1.4 ปฏิกูลมนสิการ คือ พิจารณาร่างกายของตนตั้งแต่ ศีรษะ จรดปลายเท้า ซึ่งมีส่วนประกอบที่ไม่สะอาดต่างๆมากมายมารวมอยู่ด้วยกัน

1.5 ธาตุมนสิการ คือ พิจารณาร่างกายของตนโดยให้แยกประเภทเป็นธาตุ 4 แต่ละอย่าง

1.6 นวสีวิธิกา คือ มองเห็นศพที่อยู่ในสภาพต่างๆ กัน โดยระยะเวลา 9 ระยะ ตั้งแต่ตายใหม่ๆ ไปจนถึงกระดูกผุ ให้ย้อนมานึกถึงร่างกายของตนว่าจะเป็นเช่นนั้น การฝึกในลักษณะนี้วัดค่าประมวงไม่ได้นำมาใช้

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2533) กล่าวไว้ว่า “หลักในการฝึกอานาปานสติ เป็นการฝึกสติกำหนดลมหายใจเข้าออก เพื่อให้เกิดสมาธิ ไม่กระทบกระเทือนต่อสุขภาพ ทำให้อารมณ์ได้พักผ่อน”

วิธีการฝึกหายใจเพื่อเตรียมตัวปฏิบัติ ดังนี้

- ฝึกหายใจยาวๆ นึกๆ หรือฝึกหายใจสั้นๆ เป็นปกติวิสัย
- ฝึกสติให้ระลึกถึงลมหายใจดังกล่าวมีความเคยชิน และสติสามารถระลึกได้แล้ว
- ส่วนใหญ่ลมหายใจเข้า-ออก จะมีความรู้สึกได้ง่ายตรงปลายจมูกนั่นเอง
- การทำความสงบ ลักษณะทำนองท่าที่สบาย สามารถจะนั่งทนได้ และกำหนดลมหายใจที่จะนำมาสร้างความสงบ เช่น ลมหายใจสั้น ก็ต้องสั้นอย่างสม่ำเสมอ และลมหายใจยาวก็ต้องยาวสม่ำเสมอ ลมหายใจเบาก็ต้องเบาอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น
- การรักษาความสงบ ฝึกเดินให้มีสติระลึกในการเดิน โดยใช้สติจับอยู่ที่เท้าเวลาก้าว จะต้องระลึกถึงว่าก้าวเท้าข้างไหน

- ฝึกทำความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้เสมอได้แก่ ฝึกการเข้าสมาธิ ฝึกในการออกสมาธิ ฝึกในการพิจารณาองค์ประกอบ ฝึกดำรงอยู่ในเวลากำหนด และฝึกเรียกองค์ประกอบให้ได้โดยรวดเร็ว เพื่อเข้าอยู่ในความสงบได้ตามต้องการ

- สร้างความสงบในท่าที่สบายตามที่เคยฝึก
- หลับตา
- ละทิ้งความกังวลใดๆ ให้หมด
- ใช้บริกรรมภาวนาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือจะใช้บทบริกรรมว่า “พุท” เมื่อหายใจเข้า “โธ” เมื่อหายใจออก

- ใช้สติจับอยู่ตรงจุดที่ลมหายใจกระทบ

- การทำความสงบต้องทำให้เป็นการสม่ำเสมอค่อยๆ เพื่อความสงบจะได้เกิด

- การทำความสงบแต่ละครั้ง ไม่ควรจะใช้เวลาน้อยกว่าครั้งละ 1 ชั่วโมง

- เมื่อรู้สึกว่ามีความสงบเกิดขึ้นแล้ว จะต้องปฏิบัติขั้นต่อไป คือ ระงับอย่าเผลอสติพยายามให้สติจับอยู่ตรงจุดลมกระทบให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น และการหายใจค่อยๆ ทำให้ลมหายใจให้ละเอียดยิ่งขึ้น

- ปรับอินทรีย์ 5 (ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา) ให้มีความสม่ำเสมอกันยิ่งขึ้น เมื่อมีความสงบอันมั่นคง เลิกบริกรรมภาวนา แต่ต้องใช้สติจับไว้ตรงจุดลมหายใจเข้าออกกระทบต่อไป

- พิจารณาองค์ประกอบแห่งความสงบที่เกิดขึ้น ได้แก่ วิตกเจตสิก วิจาร์ณเจตสิก ปีติเจตสิก สุขเวทนาเจตสิก เอกัคคตาเจตสิก (หลักในการฝึกอานาปานสติสมาธิในพุทธศาสนา, กองการแพทย์ทางเลือก , 2549, น. 24-26) ซึ่งวิธีการเหล่านี้วัดประมงได้นำมาใช้เช่นเดียวกัน

ความสำคัญของสมาธิบำบัด คือ การฝึกเจริญสติปัฏฐาน 4 นับว่าเป็นหัวใจหลักในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายของวัดคำประมงซึ่งสอดคล้องกับ พระนวลจันทร์ กิตติปัญญา ได้กล่าวถึง “เราจะขึ้นสวรรค์หรือลงนรกอยู่ที่ดวงจิตดวงสุดท้าย” ผู้ที่เคยฝึกเจริญสติปัฏฐาน ช่วยดวงจิตดวงสุดท้าย ก่อนที่เราจะตายไม่ต้องไปเกิดในอบายภูมิ ถ้ายังไม่เคยฝึกสติปัฏฐาน หรือแม้เคยฝึกแล้วแต่ยังไม่ถึงขั้นมาตรฐาน ก็จะไปอบายภูมิทันทีเลย ตัวอย่างเช่น นางมัลลิการ์ มเหสีพระเจ้าปเสนทิโกศล ทำบุญให้ทานไว้เยอะในทางพระพุทธศาสนา ถวายแด่พระพุทธเจ้าด้วย แต่ช่วงดวงจิตสุดท้ายนึกถึงเรื่องที่ไม่ดีครั้งที่เคยทำผิดพลาดบกพร่องไว้ ได้แก่ เคยโกหกสามี แค่นี้ก็ยังไม่สบายใจเลย ไปอบายภูมิ 7 วัน เป็นต้น (นวลจันทร์ กิตติปัญญา, 2550, น. 38-39)

เพราะฉะนั้นจิตดวงสุดท้ายก่อนที่เราจะตายเป็นจิตดวงสำคัญอย่างยิ่ง สำคัญเพราะสามารถชี้ชัดได้ว่าเราจะไปเกิดที่ไหน นรก สวรรค์ มนุษย์โลก หรือเดรัจฉานภูมิ ในสมัยพุทธกาลมีเรื่องเล่าว่าในพระไตรปิฎก มีภิกษุรูปหนึ่งชื่อ ติสสะ ท่านได้สาฎกเนื้อหยาบมาผืนหนึ่งอยากจะทำผ้าจีวร จึงนำไปให้พี่สาวของตนย้อมให้ พี่สาวเห็นว่าเป็นผ้าเนื้อหยาบจึงร้อยผ้าผืนนั้นใหม่ โขลกในครก แล้วสาง ตีด กรอบ บั่นให้ละเอียด แล้วทอขึ้นใหม่ จากนั้นพระติสสะและพระเณรรูปอื่นๆ ก็ได้ช่วยกันตัดเย็บผ้าสำเร็จเป็นจีวรผืนงาม

แต่ก่อนที่ท่านจะได้ห่มครองผ้าจีวรผืนนั้นก็มิอันเป็นไปเสียก่อน นั่นคือท่านได้มรณภาพในคืนนั้นเอง ท่านเป็นผู้มีศีลบริสุทธิ์ มีจริยวัตรงดงาม ดำรงตนอยู่ในศีลในธรรมมาตลอด แต่เพราะช่วงเวลาก่อนตายจิตของท่านผูกพันอยู่กับผ้าจีวร ทำให้ท่านต้องมาเกิดเป็นเส้นเกาะอยู่ในกลีบของจีวรผืนนั้น จนกระทั่งครบ 7 วันสิ้นอายุขัยของเส้น จึงได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต เรื่องนี้ปรากฏอยู่ในอรรถกถา ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท มลวรรคที่ 18 จากเรื่องเล่านี้ช่วยยืนยันได้ว่าจิตดวงสุดท้ายสำคัญมาก แม้พระติสสะจะมีศีลบริสุทธิ์เพียงใด แต่เพียงแค่อึดติดก่อนตายแหวบเดียวก็ทำให้ต้องไปทุกข์ทรมานอยู่ในภพของเดรัจฉานภูมิอยู่ถึง 7 วัน(นวลจันทร์ กิตติปัญญา, 2550, น.4-5)

งานวิจัยชิ้นนี้จึงหยิบยกประเด็นของดวงจิตดวงสุดท้ายเพื่อให้เห็นว่าการฝึกสติปัฏฐาน 4 ของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกมาปฏิบัติธรรม ณ วัดคำประมง เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมกับความตายจะมาถึง เป็นการนำดวงจิตดวงสุดท้ายไปเกิดในชาติภพที่ดีต่อไป ดังคำสอนของหลวงตา ปพนพัชร จิรัสมิ (เจ้าอาวาสวัดคำประมง) ได้กล่าวกับผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่มาฝึกสติและสมาธิไว้ว่า “ถ้าถึงวันที่จะไปเอง ก็ให้ทำสมาธิ จะได้เกิดในชาติหน้าที่ดีกว่านี้ จะได้ไม่ต้องเป็นโรคมะเร็งอีก”

การฝึกเจริญสติปัฏฐาน 4 ไม่จำเป็นต้องรักษาผู้ป่วยมะเร็งเพียงอย่างเดียว แต่ผู้ที่ไม่ป่วยก็สามารถฝึกได้ เพื่อให้จิตใจแจ่มใส หัวใจเบิกบาน งานผิดพลาดน้อยลง ช่วยฟื้นฟูความทรงจำ คลายความเครียด และมีใจเมตตากรุณาต่อกันในสังคม และที่สำคัญการฝึกเจริญสติปัฏฐาน 4 นี้ยังช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้ายให้ไปเกิดในภพภูมิที่ดี ซึ่งหลวงตา จะนำมาใช้เป็นหลักในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่วัดคำประมง จะใช้เวลาในการนั่งสมาธิ 9 นาที ภาวนาพุทธ-โธ โดยการกำหนดสติลมหายใจเข้า-ออก เช่น หายใจเข้าภาวนาคำว่า “พุทธ” และหายใจออกภาวนาคำว่า “โธ” (อานาปานสติ)

จะเห็นได้ว่ามีผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูกมารักษาที่วัดคำประมง มูลเหตุจูงใจ 3 ประการ ดังนี้

1. เกิดจากแรงศรัทธาว่าโรคที่เป็นอยู่จะหายถึงแม้ว่าจะเป็นมะเร็งระยะสุดท้ายก็ตาม
2. เกิดจากความเมตตาของ พระภิกษุพนพพัชร จิรธัมโม
3. เกิดจากแรงศรัทธาต่อพระยาชีวกโกมารภัจจ์ (บิดาแห่งการแพทย์สมัยพุทธกาล)

มูลเหตุจูงใจผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูกมารักษาตัวที่วัดคำประมง 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก คือ เกิดจากแรงศรัทธาว่าโรคที่เป็นอยู่จะหายถึงแม้ว่าจะเป็นมะเร็งระยะสุดท้ายก็ตาม (สถานพยาบาลอื่นไม่ยอมรับการรักษาแล้ว) และผู้ป่วยมะเร็งมีความยึดมั่นในพระพุทธศาสนาว่าเป็นที่พึ่งสุดท้ายของชีวิตที่จะนำพาไปสู่ภพภูมิหน้าที่ดี “ตายแล้วไปเกิดใหม่” เป็นหนทางไปสู่การช่วยเหลือทางจิตวิญญาณสำหรับผู้ใกล้ตาย ด้วยการฝึกสติสมาธิเพื่อก้าวข้ามความกลัวตาย เป็นการเตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึงให้เคลื่อนย้ายดวงจิต³⁰ ผู้หญิงทุกคนสามารถเป็นสตรีนิยมนอกกระแสหลักที่ก้าวข้ามความกลัวทุกอย่างได้ไม่ว่าจะสาหัสเพียงไร ถ้าผู้หญิงทุกคนมีมิติจิตวิญญาณ ผู้หญิงในทุกวัฒนธรรมที่มีประสบการณ์อันเลวร้าย ต่อสู้กับสถานการณ์ที่ผู้หญิงเผชิญอยู่ ไม่ว่าเรื่องของสุขภาพ เรื่องของชีวิตส่วนตัว ผู้หญิงป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกที่รักษาตัวด้วยการฝึกสติสมาธิ ก็สามารถเป็นสตรีนิยมนอกกระแสหลักที่ก้าวข้ามความกลัวอย่างแท้จริงได้ โดยการปฏิบัติธรรม (สมาธิบำบัด) ตามแนวทางการแพทย์แผนไทยแนวพุทธของผู้หญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูกนำมาปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเอง

สำหรับการช่วยเหลือทางจิตวิญญาณสำหรับผู้ใกล้ตายนั้น (ไซเกิล รินโปเช ,1970,น. 55-60) กล่าวไว้ว่า...

“ข้าพเจ้าเดินทางมายังทวีปตะวันตกเป็นครั้งแรกเมื่อต้นคริสต์ทศวรรษ 1970

สิ่งที่รบกวนจิตใจของข้าพเจ้าอย่างลึกซึ้ง และยังเป็นอยู่ทุกวันนี้คือการที่

³⁰ การปฏิบัติแบบเบตที่เรียกว่า “โพวะ” หมายถึง การเคลื่อนย้ายจิต โพวะสำหรับผู้ใกล้ตายนั้นเป็นวิธีการที่ญาติหรือครูบาอาจารย์ในประเทศสมัยใหม่ทั่วโลก ได้นำไปปฏิบัติกันโดยทำอย่างง่าย ๆ และเป็นธรรมชาติ ทั้งในออสเตรเลีย อเมริกา และยุโรป ผู้คนจำนวนหลายพันมีโอกาที่จะตายอย่างสงบเพราะอานิสงส์ของการปฏิบัติแบบนี้ เป็นวิธีที่ทุกคนสามารถทำได้ เป็นวิธีที่ง่าย แต่ขณะเดียวกันก็เป็นวิธีสำคัญที่สุดที่เราสามารถทำได้เพื่อเตรียมตัวตาย

วัฒนธรรมใหม่ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือทางจิตวิญญาณสำหรับผู้ใกล้ตาย
อย่างแทบจะสิ้นเชิง”

ในนิเบต ทุกคนมีความรู้ไม่มากนักเกี่ยวกับสัจธรรมขั้นสูงในทางพุทธศาสนาและมีสายสัมพันธ์กับครูบาอาจารย์ ไม่มีใครตายโดยไม่รับการใส่ใจทั้งในระดับผิวเผินและระดับลึกซึ่งจากชุมชนมีเรื่องเล่าหลายเรื่องเกี่ยวกับคนในทวีปตะวันตกที่ตายอย่างโดดเดี่ยว อีกทั้งประสบการณ์ความทุกข์ทรมานและผิดหวังอย่างยิ่ง โดยปราศจากความช่วยเหลือทางจิตวิญญาณ คือ ตายอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความหวัง ด้วยการให้ความหวังและหาทางให้อภัย ซึ่งประจักษ์คนใกล้ตายว่าเป็นสินค้าไร้ประโยชน์ คนส่วนใหญ่ในยุโรปสนใจในจิตวิญญาณแก่ผู้ใกล้ตายคือการไปงานศพเท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับชาวนิเบตจะเอื้ออาทรทางจิตวิญญาณต่อผู้ใกล้ตายด้วยการสวดมนต์ให้กับผู้ใกล้ตาย

ด้วยเหตุนี้ในสภาวะคนที่อ่อนไหวที่สุดก็คือ คนใกล้ตาย คนในยุโรปกลับถูกทอดทิ้งแทบจะไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือ อยู่ในสภาพน่าหดหู่อย่างยิ่ง ในขณะที่โลกสมัยใหม่อดอ้างอำนาจและความสำเร็จต่างๆ แท้ที่จริงแล้วเป็นสิ่งกลวงโง่ไปทันที

การให้ความหวังและหาทางให้อภัย เมื่อคุณอยู่กับผู้ใกล้ตาย พยายามนึกถึงสิ่งที่เขาทำได้สำเร็จและทำได้ดี ช่วยให้เขารู้สึกในทางที่ดีและเป็นสุขเกี่ยวกับชีวิตของตน ใส่ใจกับคุณความดีของเขา แทนที่จะเพ่งเล็งความล้มเหลวผิดพลาดของเขา คนที่กำลังจะตายนั้น ความรู้สึกผิดเสียใจ และซึมเศร้ามักจะกระทบจิตใจได้ง่ายมาก ปลอ่ยให้เขาพูดเต็มที่ ฟังเขาและรับรู้สิ่งที่เขาพูด ขณะเดียวกันเมื่อได้โอกาสสมควร ก็อย่าลืมเตือนเขาให้ตระหนักว่าเขาพูด ขณะเดียวกันชักชวนให้เขาพยายามโน้มจิตอยู่ในธรรมชาติเดิม โดยการทำสมาธิภาวนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเตือนให้เขาระลึกว่า ความเจ็บปวดและความทุกข์นั้นไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ ฟังมีกุศโลบายและละเอียดอ่อนจับใจต่อความรู้สึกของเขา เพื่อจะได้สร้างแรงบันดาลใจให้เขา ให้เขามีความหวังขึ้นมา ดังนั้นแทนที่จะจมอยู่กับความผิดพลาดในชีวิต เขาสามารถจะจากไปในขณะที่จิตสงบก็ได้

สำหรับการหาทางให้อภัย “การให้อภัยเป็นธรรมชาติของสรรพสัตว์” ว่าแต่คุณสามารถให้อภัยตัวเองได้ไหม? “การที่คุณรู้สึกไม่ได้รับการให้อภัย และไม่สมควรได้รับการให้อภัยนั้นแหละคือสิ่งที่ทำให้คุณเป็นทุกข์ แต่ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นเฉพาะในความคิดหรือในจิตใจของคุณเท่านั้น ทั้งนี้คุณไม่เคยเห็นว่าประสบการณ์ของคนใกล้ตายบางคนนั้นจะมีแสงนวลเหลือ เป็นสัญญาณบอกถึงการให้อภัยอย่างสิ้นเชิงนั่นเอง”

เพื่อที่จะขจัดปัดเป่าความรู้สึกผิด คุณควรขอให้มีการชำระล้างความรู้สึกดังกล่าวจากกันบึงหัวใจ การให้อภัยก็จะเกิดขึ้น ขอให้ระลึกถึงสิ่งที่ดีงามที่คุณได้ทำ ให้อภัยทุกคนที่ได้พบบ

ในชีวิต และขอให้ทุกคนที่คุณอาจก่อความทุกข์เขาจะยกโทษให้คุณ ชักชวนเขาให้คืนดีกับญาติมิตร และช่วยสะสางให้จิตใจของเขาโปร่งโล่ง ไม่ให้มีความเกลียดชังหรือความเคืองแค้นแม้แต่น้อย หากเขาไม่สามารถพบคนที่เขารู้สึกผิด แนะนำให้เขาโทรศัพท์หรือฝากข้อความไว้กับเครื่องตอบรับอัตโนมัติ หรือเขียนจดหมายขอขมา วิธีนี้น้อยๆจะช่วยทำให้เขาตายโดยรู้ว่าเขาได้ทำดีที่สุดแล้ว เขาจะปลดปล่อยความลำบากใจหรือความโกรธออกไปจากจิตใจของเขา ก็จะทำให้เขามีความเข้มแข็งและความสงบสุขอย่างไม่คาดคิดมาก่อน

ทุกศาสนาให้ความสำคัญกับอนุภาพแห่งการให้อภัย และไม่มีเวลาช่วงใดที่อนุภาพดังกล่าวจะสำคัญและเป็นที่ต้องการมากเท่ากับเมื่อบุคคลกำลังจะตาย เมื่อเราให้อภัยแก่ผู้อื่น และผู้อื่นให้อภัยแก่เรา จิตใจของเราย่อมพ้นจากความเศร้าหมองในสิ่งที่ได้ทำลงไป และเป็นการเตรียมตัวเราให้พร้อมกับความตายที่จะมาถึง

หากญาติมิตรที่กำลังจะตายคุ้นเคยกับการทำสมาธิภาวนา โปรดชักชวนเขาให้น้อมจิตอยู่ในสมาธิภาวนาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และขอให้ทำสมาธิกับเขาขณะที่ความตายใกล้เข้ามา หากผู้ใกล้ตายยอมรับการทำสมาธิ ก็ขอให้คุณช่วยเขาเลือกหาวิธีปฏิบัติที่ง่ายและเหมาะสมกับเขา ทำสมาธิร่วมกับเขาให้บ่อยเท่าที่จะทำได้ และหมั่นเตือนเขาอย่างนิ่มนวลไม่ให้หลงลืมการทำสมาธิขณะที่ความตายใกล้เข้ามา

ในยามสำคัญนี้พยายามช่วยเขาอย่างมีกุศโลบายและใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพราะอะไรต่ออะไรมากมายขึ้นอยู่กับความช่วยเหลือของคุณ บรรยากาศทั้งหมดของการตายอาจเปลี่ยนไป หากบุคคลนั้นค้นพบการทำสมาธิได้อย่างเต็มที่ ทั้งก่อนและขณะที่เขากำลังจะตาย ขอให้คุณแนะนำให้เขาค้นหาวิธีปฏิบัติที่เขาารู้สึกผูกพันมากที่สุด ขณะที่เขาเริ่มต้นทำสมาธิ ขอให้สวดมนต์อย่างสุดจิตสุดใจให้เขาทำสำเร็จ สวดมนต์ให้เขารับพลังทุกชนิด และมีศรัทธาที่จะก้าวไปบนหนทางที่เลือก

“ข้าพเจ้ารู้จักคนซึ่งในวาระสุดท้ายของชีวิต ได้ประสบความสำเร็จก้าวหน้า
ในทางจิตวิญญาณอย่างน่าทึ่ง โดยการใช้บทสวดมนต์หรือการสร้าง
ภาพนิมิตอย่างง่าย ๆ ที่ช่วยให้เขาน้อมใจเข้าหาได้อย่างแท้จริง”

สตีเฟน เลอไวน์ เล่าถึงหญิงผู้หนึ่งที่เขาให้คำปรึกษาขณะที่กำลังจะตายด้วยโรคมะเร็ง เธอรู้สึกเคืองแค้น เพราะถึงแม้เธอจะมีศรัทธาในพระเยซูคริสต์ แต่เธอได้ละทิ้งศาสนา เธอได้มาตระหนักว่าสิ่งที่ทำให้เธอเข้าถึงพระเยซูได้อีกครั้งหนึ่ง และทำให้เธอค้นพบความมั่นใจและวางใจ ขณะที่กำลังจะตาย ก็คือการสวดซ้ำๆ กันว่า “พระเยซูเจ้าทรงมีเมตตาต่อฉัน” การสวดดังกล่าวเปิด

ใจเธอให้แผ่กว้างและเธอเริ่มรู้สึกถึงว่าพระเยซูทรงปรากฏอยู่กับเธอตลอดเวลา(ไซเกียล รินโปเต ,1970, น.60-63)

กรณีตัวอย่างต่อไปนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดของปพนพัชร(หลวงตา)ที่มีต่อความสำคัญกับอนุภาพแห่งการให้อภัยของผู้ที่ใกล้ตาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

พรรณธร จงสุวัฒน์ ได้เล่าถึงประสบการณ์ของเพื่อนสนิทคนหนึ่ง ชื่อ สุภาณี สุทธิไชย หรือเพื่อนๆ เรียกกันว่า น้อย “เธอเป็นเพื่อนที่น่ารัก มีน้ำใจ และอัธยาศัยงดงามกับเพื่อน เมื่อปี พ.ศ.2545 เธอโชคได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้จัดการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขา จังหวัดนครพนม แต่ขณะเดียวกันเธอก็โชคร้าย หมอตรวจพบว่า เธอเป็นโรคมะเร็งรังไข่ระยะที่ 1 เธอเข้ารับการผ่าตัด ฉีดเคมีบำบัด และลาออกจากการงานเพื่อฟื้นฟูร่างกาย

ปลายปีพ.ศ.2548 โรคภัยกลับมาเยือนเธอเป็นรอบที่ 2 เธอเคมีบำบัด 1 คอร์ส โรคสงบไป 4 เดือน โรคภัยก็กลับมาเยือนอีกเป็นรอบที่ 3 ฉีดยาเคมีบำบัดอีก 1 คอร์ส ไม่ตอบสนอง ต่อยา ผลการรักษาไม่ดีขึ้นก่อนเนื้องอกก้อนใหญ่เกิดขึ้นในช่องท้อง วันที่ 16 มีนาคม 2550 น้อย ได้รับการผ่าตัดช่องท้องและตัดต่อลำไส้ส่วนล่าง นำมาเปิดหน้าท้องทำทวารเทียม และฉีดเคมีบำบัด รักษาต่อเนื่องอีกเป็นรอบที่ 4 โดยเปลี่ยนตัวยาใหม่ ที่โรงพยาบาลรามารับดี ปรากฏว่ายาคเคมีบำบัดตัวใหม่ (รอบ4) ไม่ได้ผลไม่สนองตอบต่อยา ทำให้น้อยท้อแท้ทำอะไรไม่ได้เพราะลำไส้ไม่ทำงาน มันจึงอุดตัน ทานอาหารไม่ได้อาเจียนออกหมด หมอจะผ่าตัดลำไส้อีก คราวนี้น้อยปฏิเสธการผ่าตัด เพราะเธอรู้ว่าผ่าตัดแล้วโรคมะเร็งก็ไม่หายขาด จึงตัดสินใจกลับบ้าน เพื่อไม่ให้ญาติต้องลำบากมารับส่งพยาบาลผู้อื่น น้อยกุมมือดิฉันแน่นและบอกว่า “ชาติหน้าขอให้เราเกิดมาเป็นเพื่อนกันอีก” ดิฉันตอบว่าชาติหน้าเกิดมาเป็นกัลยาณมิตรกันอีก สัญญา บุญรักษานะน้อย เป็นคำพูดสุดท้าย ดิฉันรู้สึกใจหายวาบ กลืนน้ำตาไม่อยู่ ร้องไห้เหมือนเขื่อนแตก กว่าจะทำใจได้นานพอสมควร”

ช่วงวันที่ 11-13 สิงหาคม 2550 ดิฉันมีโอกาสได้รู้จักหลวงตา ปพนพัชร จิรัธมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมงเป็นครั้งแรกรู้สึกเลื่อมใสศรัทธา ในบุญบารมีของท่านหลวงตา ท่านมีเมตตาบารมีสูงมาก รับผู้ป่วยมะเร็งทุกระยะ มารักษาที่วัดโดยใช้สมุนไพรและธรรมโอสธ,ดนตรีบำบัด เป็นการเยียวยารักษาทั้งทางร่างกายและจิตใจ แบบองค์รวม

ผสมผสานกับการรักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ ได้กลั่นจิตวิญญาณให้บริสุทธิ์ สร้างกำลังใจและความหวังให้ผู้ป่วยโดยบุญรักษา ผู้ป่วยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ให้ผู้ป่วยได้มีที่พึ่ง ได้มีโอกาสเป็นผู้รอดชีวิต นับเป็นบุญกุศล

อันยิ่งใหญ่ อย่างหาเปรียบเทียบไม่ได้ พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “ไฟอะไรไม่ร้อนเท่าไฟกิเลส ทุกข์อะไรไม่สาหัสเท่าทุกข์จากเบญจขันธ์”

วันที่ 16 -18 สิงหาคม 2550 ดิฉันและเพื่อนรวม 4 คนไปเยี่ยมน้องที่โรงพยาบาล นครพนม เธอกำลังใจดีมาก สดชื่น แจ่มใส พูดคุยปกติ มีพลังชีวิตดี ไม่เหมือนคนป่วย ดิฉันพูดกับน้องด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนว่า “น้องเพื่อนๆ ฝากมาเยี่ยม ขอเป็นกำลังใจให้น้อง ทุกคนเอาใจช่วยน้อง เพราะน้องเป็นคนดี ทำแต่ความดีมาตลอดชีวิต เพื่อนๆ ทุกคนรักน้อง ชีวิตน้องตั้งแต่เกิดมาไม่เคยทำความผิด ทำบาปเลย ทำแต่บุญกุศล บุญจะส่งผลตอบสนองน้องแน่นอน กลับให้เป็นสุข ปล่อยวางทุกอย่างให้หมดสิ้น ไม่ต้องคิดกังวลใดๆ ทำสมาธิอยู่ในบุญ เอาตัวจุ่มลงไปแช่ในอุ้มทะเล บุญ อยู่ในกระแสบุญตลอดเวลา” น้องตอบ “จ๊ะ จ๊ะ เป็นระยะๆ ฉันได้กำลังใจจากเพื่อนฝูงนี้แหละ เป็นยาวิเศษ ไม่เป็นไร ช่างมันเถอะนะ อยู่แค่นี้ก็แค่นี้ ฉันเข้าใจแล้วว่า เป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา และฉันก็ได้นอนฟัง เทคนิ ธรรมะ ฟังเสียงสวดมนต์ ฟังดนตรีบำบัด ตลอดเวลาที่เธอให้ฉันมานั่งแหละ ฟังแล้วสบายใจ จิตนิ่งสงบ ฉันปล่อยวางแล้วนะ ฉันไม่อยากได้อะไรแล้วนะ”

ดิฉันปลื้มใจสุดๆ ดิฉันบอกน้องว่า “ดีมากน้อง เธอทำสำเร็จแล้ว เธอบรรลุธรรมแล้ว เธอได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว เธอเกิดปัญญาแล้ว เธอเข้มแข็งมาก น้อง เธอเกิดมาชาตินี้มีบุญ” ช่วงเวลานั้น ดิฉันคิดตลอดเวลาว่าจะช่วยเธอให้ไปแบบสุคติได้อย่างไร นึกขึ้นได้แว็บหนึ่ง นึกถึงหลวงตา ปพนพัชร จิรัธมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง จังหวัดสกลนคร จึงโทรศัพท์กราบนิมนต์หลวงตา มาโปรดน้อง เพื่อให้เธอได้ทำบุญถวายสังฆทาน ครั่งสุดท้ายของชีวิต หลวงตาเทศน์โปรดให้กำลังใจน้อง สอนธรรมะให้เธอเรื่อง กฎแห่งกรรม และสวดมนต์ให้ฟัง ก่อนถวายสังฆทาน

ก่อนหลวงตาจะกลับได้รับน้องเป็นลูกศิษย์และชวนน้องไปวัดคำประมง จะรักษาและดูแลอย่างดี น้องยินดีที่จะไปรักษาตัวที่วัดคำประมง

บ่ายวันรุ่งขึ้น หลานชายของน้อง ชื่ออ้น โทรศัพท์มาบอกดิฉันว่า โกวน้องหายใจไม่ออก อ้นนำโทรศัพท์มาแนบนู่นอย ดิฉันได้ยินเสียงลมหายใจเธอดัง ครืด! ครืด! ถี่ๆ เหมือนคนหายใจติดขัด เหมือนคนเป็นหอบหืด ดิฉันรีบพูด(เพราะรู้ว่านี่คือนาทีทองของชีวิต) “น้องตั้งสตินะ สูดลมหายใจเข้า-ออกลึกๆ ยาวๆ ภาวนา พุทโธ ระลึกถึงพระพุทธเจ้าเท่านั้น นึกถึงดวงกลมๆ สว่างจ้า เหมือนดวงอาทิตย์เที่ยงวันนะ ไปตรงนั้นนะ เข้าหาดกลมๆ สว่างๆนะ ได้ยินเสียงตอบน้องตอบ จ๊ะ จ๊ะ ที่ดิฉันพูดต่อน้อง แสดงว่าเธอมีสติสัมปชัญญะดี น้องนึกถึงเมื่อวานทำบุญสังฆทานหลวงตานะ บุญนี้แรงมากนะน้อง เจ้ากรรมนายเวร เขาอโหสิกรรมให้เธอหมดแล้ว เธอได้รับอิสรภาพแล้วนะ เธอเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วนะ เธอจะไม่เจ็บปวดทุกข์ทรมานอีกต่อไป จากนั้นไปเธอจะได้เสวยบุญ

และพบแต่ความสุขตลอดไป” น้อยตอบว่า จ๊ะ จ๊ะ แสดงว่าเธอรับรู้แล้วเสียงเงียบไป พอ 3 หุ่่มหัวใจเธอหยุดเต้น หมอบปั๊มหัวใจเพื่อรอลูกชาย กำลังเดินทางมา

วันที่ 21 สิงหาคม 2550 เวลา 08.45 น. เธอจากไปอย่างสงบ สง่างาม เด็ดเดี่ยว กล้าหาญ และมีศักดิ์ศรี ใบหน้าที่สดใส มีรอยยิ้มบนใบหน้า หน้าตาอัมบุญ อัมสุข เหมือนคนกำลังนอนหลับและฝันดี ไม่มีวีแววความเจ็บปวด ทุกข์ทรมานใดๆ นี่คือนิมิตที่ดี เธอไปสู่สุคติภูมิแล้วอย่างที่ดีฉันปรารถนาต่อไป

สิ่งที่ดิฉันได้รับเมื่อได้กราบนิมิตหลวงตาวัดคำประมง มาโปรดเพื่อน ได้ทำบุญครั้งสุดท้าย รู้สึกอัมบุญ อัมสุขตลอดเวลา และหลานชายของน้อยยังรู้สึกศรัทธา ต่อหลวงตาเพียงแค่นี้ได้รู้จักครั้งแรก เข้าไปร่วมบุญช่วยหลวงตาสร้างอาคารธรรมโอสถบำบัดอีกด้วย

ไพศาล วิสาโล (2548) กล่าวไว้ว่า”การที่คนเราเมื่อได้มาอยู่ที่ปลายสุดของชีวิต ปลายสุดของชีวิตก็คือช่วงที่ใกล้ตายหรือว่าความแก่ เขาจะอยู่ในจุดที่เขาสามารถที่จะมองชีวิตได้ดี ได้เด่น และก็ได้ชัดเจนกว่าคนอื่นเพราะเขาอยู่ตรงปลายของชีวิต”

สำหรับผู้ใกล้ตายมองว่า ตรงปลายสุดของชีวิตมันไม่ใช่เพียงแค่ว่าชีวิตมันไม่เที่ยง ชีวิตมันมีที่สิ้นสุดเท่านั้น แต่ว่าที่ยังพบก็คือว่าชีวิตมันไม่สามารถที่จะผลัดผ่อนได้ เรื่องที่สำคัญแต่ไม่เร่งด่วนเรามักจะผลัดผ่อนไปก่อน เช่น เรื่องทำสมาธิผลัดผ่อนไปก่อน เรื่องสัมพันธ์ภาพกับคนในครอบครัว เรื่องการให้เวลากับสมาธิภาวนา ผลัดไปก่อน ออกกำลังกายเอาไว้อาทิตย์หน้าก็แล้วกัน สุดท้ายเราก็เลยไม่ได้ทำซักที แต่คนที่ใกล้ตายเขารู้ว่าชีวิตเขาผลัดผ่อนไม่ได้ แล้วเขารู้สึกว่าอะไรที่สำคัญก็ต้องทำแล้ว อะไรที่ไม่สำคัญก็ทิ้งไป คนที่อยู่ใกล้ ๆ จุดสุดท้ายของชีวิตเขาจะเกิดปัญญาญาณตรงนี้ขึ้นมา แล้วก็จะพบว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิต ตอนที่เรายืนห่างจากความตายเราจะรู้สึกว่าเงินสำคัญ ชื่อเสียงสำคัญ ตำแหน่งหน้าที่สำคัญ แต่พอเวลาเราใกล้จะตายเราจะรู้เลยว่าพวกนี้ไม่สำคัญเลย มันมีสิ่งที่สำคัญกว่านั้นแต่เราอาจจะละเลยไป มีไหมเวลาคนใกล้ตายที่เขาบอกว่า ขอให้ฉันอยู่นานกว่านี้หน่อยฉันจะได้เป็นผู้จัดการนานกว่านี้ ฉันจะได้เป็นรัฐมนตรีนานกว่านี้ ฉันจะได้รวยมากกว่านี้ มีไหม ไม่มี คนที่ใกล้ตายไม่มีใครที่บอกว่าขอให้ฉันได้อยู่เพื่อที่จะได้เป็นผู้จัดการนานกว่านี้ ตำแหน่งพวกนี้มันไม่สำคัญ สิ่งที่สำคัญก็คือการที่ได้อยู่กับคนในครอบครัว อยู่กับคนที่รัก การได้พูดถึงความในใจของคนที่เราผูกพันด้วยก่อนที่เราจะไป หรือการที่ได้ทำบุญทำกุศล อันนี้คือปัญญาที่เกิดขึ้นจากผู้ที่อยู่ตรงริมหรือตรงใกล้ขอบของชีวิตอยู่ในภาวะที่ใกล้ตาย ฉะนั้นสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นถึงการช่วยเหลือทางจิตวิญญาณสำหรับผู้ใกล้ตายนั่นเอง

ประการที่สอง คือ การที่ผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกเข้ามารักษาที่วัดคำประมง เพราะ ความมีเมตตาของพระภิกษุพนพัสร์ ที่ผู้ป่วยเรียกกันว่า “หลวงตา” เจ้าอาวาสวัดคำประมง ที่มีต่อผู้ป่วยมะเร็งทุกชนิด ทุกเพศ ทุกวัย ทุกชาติ ทุกศาสนา ทำให้วัดคำประมงเป็นที่รู้จักของผู้ป่วยมะเร็งและบุคลากรสาธารณสุขอย่างรวดเร็ว ผู้ป่วยมะเร็งและบุคลากรสาธารณสุขจึงหลั่งไหลเข้ามารักษาตัว และศึกษาดูงานเพื่อทำวิจัยอย่างไม่ขาดสาย ทั้งผู้ป่วยและบุคลากรสาธารณสุขชาวไทยและชาวต่างชาติ

ประการที่สาม คือ ผู้ป่วยมะเร็งมีความเชื่อและศรัทธาต่อพระฤาษีชีวกโกมารภัจจ์ (บิดาแห่งการแพทย์แผนไทย) ซึ่งสมัยพุทธกาล มีผู้ชายคนหนึ่งชื่อ ชีวกโกมารภัจจ์ มีความสนใจในการศึกษาวิชาแพทย์เมืองตักศิลา เมื่อจบวิชาแพทย์แล้ว สามารถรักษาคนไข้ครั้งเดียวก็หายได้ ในเวลาต่อมาพระเจ้าพิมพิสารทรงประชวรด้วยโรคครีตลีดวงทวาร ก็ทรงโปรดให้หมอชีวกโกมารภัจจ์ เข้าไปถวายการรักษา หมอชีวกโกมารภัจจ์ท่านได้ถวายการรักษาด้วยการทายาเพียงครั้งเดียว พระเจ้าพิมพิสารก็ทรงหายจากโรคที่เป็น จึงโปรดให้เป็นแพทย์หลวงประจำพระองค์และบำรุงสนับนักรับหมอชีวกโกมารภัจจ์เป็นแพทย์ผู้มีความรู้ความสามารถตั้งแต่ในครั้งพุทธกาล และมีผู้เคารพยกย่องมากมายในปัจจุบัน

การติดตามและประเมินผลของทีมงานจิตอาสา อโรคยศาล พบว่า หลังจากผู้ป่วยมะเร็งมานั่งสมาธิ กับวัดคำประมง มีชีวิตอยู่รอดได้มากขึ้นกว่า ร้อยละ 70-80

ทางเลือกของผู้เป็นมะเร็งมืออยู่ 2 ทางเท่านั้น คือจะสู้หรือจะถอย ถ้าท่านสู้ด้วยหัวใจเข้มแข็งอดทนท่านก็จะเอาชนะโรคนี้ได้อย่างเด็ดขาด แม้จะอยู่ระยะสุดท้ายจริงๆ ก็อาจมีอายุยืนยาวต่อไปได้อีก 5-20 ปี แต่ถ้าท่านไม่สู้หรือถอยโอกาสรอดไม่มีเลย

8.2 แรงศรัทธาของผู้ป่วยมะเร็งที่มีต่อพระภิกษุพนพัสร์ จิรัธัมโม (หลวงตา)

ถ้าคนไข้อยากจะหายจากมะเร็งต้องปฏิบัติด้วยตนเอง ไม่มีใครกินอาหาร หรือทำสมาธิแทนตัวเราได้ นอกจากตัวของคนไข้เอง กำลังใจยิ่งสำคัญ คนไข้ต้องตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว พร้อมจะต่อสู้ด้วยความหวัง 100 เปอร์เซ็นต์ ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และต้องเริ่มปฏิบัติให้เร็วที่สุดไม่ต้องรอแม้แต่วินาทีเดียว เพราะเวลาหรือโอกาสของคนไข้แทบไม่มีอีกแล้ว ไม่ต้องมีคำต่อรองใดๆ ทั้งสิ้น ดังตัวอย่างจากประสบการณ์ผู้ป่วยมะเร็งมารักษาตัวด้วยสมาธิบำบัดที่วัดคำประมง และได้รับความเมตตาจิตจาก พระภิกษุพนพัสร์ จิรัธัมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง ทำให้ผู้ป่วยมะเร็งเกิดแรงศรัทธาว่าจะหาย จึงหันมาต่อสู้กับโรคมะเร็งอย่างมีความหวังถึงแม้จะเป็นระยะสุดท้ายก็ตาม เช่น

นายต้อง สุขณอม อายุ 67 ปี อยู่บ้านเลขที่ 475/2-10 อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา เริ่มเป็น มะเร็ง เมื่อปี พ.ศ. 2544 ได้ผ่าตัดลำไส้ที่โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทราและได้กินยามา 2 ปี ก็หาย แต่อยู่ในความดูแลของหมอจนกระทั่งเดือน เมษายน 2550 ได้ไปตรวจที่โรงพยาบาลเมือง ฉะเชิงเทรา หมอบอกว่าเป็นมะเร็งตับจึงได้ไปตรวจที่ศูนย์มะเร็งโดยตรง “หมอบอกว่าจะต้องผ่าตัด เจาะตรวจดูผมไม่ยอมให้เจาะรักษา จึงได้มาที่วัดคำประมง ด้วยยาสมุนไพรตามธรรมชาติผมมา เริ่มชีวิตใหม่กับหลวงตาท่านเป็นพระที่ใจดีมากเหมือนพ่อที่รักลูกทุกคน ท่านได้สอนสวดมนต์นั่งสมาธิ ตอน 2 หุ่ 7 โมงเช้า ใส่บาตร กรวดน้ำ เวลา 8 โมงเช้าวัดความดันและกินยา พอบ่าย 2 โมง วัดความดันอีกครั้งดีกว่าอยู่โรงพยาบาลอีก ทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลในอโรคยศาลใจดีทุกคน และยังมี หมอใจดีมาตรวจรักษาอยู่เป็นประจำ ผมมาอยู่ได้เดือนกว่าสุขภาพจิตใจผมดีมาก ผมได้สมาธิ บำบัดจากหลวงตาเหมือนมีชีวิตใหม่ เมื่อผมกลับไปบ้านผมจะประพฤติตามทีหลวงตาได้สอนไว้ ผมมีความสุขที่ได้อยู่กับหลวงตาที่วัดคำประมง สุดท้ายนี้ขอให้หลวงตามีความสุขอายุยืนหมื่นปี เพื่อรักษาคนต่อไป “

นางอนงค์ พ่อศรีชา อยู่บ้านเลขที่ 104 หมู่ที่ 6 บ้านโพรงงาม ต.หนองบ่อ อ.นาแก จ. นครพนม ได้มารักษาโรคมะเร็งในตับที่อโรคยศาลเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2549 เป็นเวลา 1 ปี ก่อนที่จะมารักษาที่อโรคยศาลได้ไปรักษาที่โรงพยาบาลหลายแห่งเช่น โรงพยาบาลนาแก, โรงพยาบาล สกลนคร และคลินิกอื่นๆ จนไม่มีที่ใดยอมรับการรักษาแล้ว จึงได้ทราบข่าวจากญาติว่าวัดคำประมง ญาติได้มารักษาโรคมะเร็งที่อโรคยศาลมีอาการดีขึ้น จึงได้รับมารักษา “ขณะนี้อาการของ ข้าพเจ้ามีอาการดีขึ้นเป็นระยะๆ ตอนที่มาอยู่ที่วัดคำประมงได้รับการดูแลดีทุกอย่าง ได้ทราบ แนวทางการต่อสู้กับโรคและได้วิธีการรักษาโรคโดยอาศัยสมาธิบำบัด ข้าพเจ้าคิดว่าตายแล้วเกิดใหม่ หากได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของอโรคยศาล ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะหลวงตาที่ให้ความอุปการคุณในครั้งนี้”

นายบุญมี เชิญชม อยู่บ้านคอนสาย ต.คอนสาย อ.กิงแก้ว จ.อุดรธานี ได้ไปตรวจที่สถานตรวจโรคต่างๆ ของหมอตรวจโรคก็เลยพบว่าเป็นโรคมะเร็ง เนื้องอกในตับ “ผมก็คิดจะหาทางรักษาแต่ก็ไม่มีทางจะไปรักษา แต่อยู่มาวันหนึ่งผมไปฉีดยาที่อนามัย หมอที่นั่นเลยแนะนำให้มาที่วัดคำประมง ผมก็มาที่นี่ มาเห็นเพื่อนคนใช้หลายคนเป็นสิบๆ คน ผมคุยกับเพื่อนๆ จนรู้เรื่องทุกอย่าง ผมก็เลยตัดสินใจมารักษาที่ท่านหลวงตาที่นี่ ผมมาอยู่กับหลวงตาได้ 14 วันรู้สึกว่าการของผมดีขึ้นเรื่อยๆ ผมคิดว่าถ้ายังไม่ถึงที่คงไม่ตายง่ายๆ สุดท้ายขอให้หลวงตามีความสุขความเจริญเกิด”

นายแก้ว สุดโต อยู่บ้านเลขที่ 141 หมู่ 5 ต.บ้านหัน อ.โนนศิลา จ.ขอนแก่น ได้มารักษาโรคเกี่ยวกับมะเร็งต่อมน้ำเหลือง เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2550 ประมาณเดือนเศษ “ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการดีขึ้นตามลำดับเกือบเป็นปกติ การมารักษาที่โรคมะเร็ง วัดคำประมง ทางทีมงานได้มีการเอาใจใส่เป็นพิเศษทั้งหลวงตา และเจ้าหน้าที่ ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าโรคของข้าพเจ้าคงไม่หายอาจตายในที่สุด แต่กลับตรงกันข้าม ข้าพเจ้ามีอาการดีขึ้นตามลำดับ เหมือนตายแล้วเกิดใหม่ นอกจากได้รับยาสมุนไพรแล้วยังได้สวดมนต์ให้พระทำสมาธิและทำทานตลอดจนได้รับคำแนะนำใหม่ๆ จากวิทยากรภายนอกเกี่ยวกับการรักษาด้วย ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนคนไข้และญาติคนไข้ทุกคนอย่างเป็นพี่น้อง ในชีวิตนี้จะไม่ลืม ขอบุญส่วนนี้จึงบันดาลให้วัดคำประมงแห่งนี้จงเจริญเป็นที่พึ่งของประชาชนคนมีความทุกข์ตลอดไปเทอญฯ ”

จะเห็นได้ว่าบทความต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงแรงศรัทธาของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยมะเร็งที่มีต่อหลวงตา ปณพัชร จิรัธโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเมตตาธรรม ที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันทั่วทุกสารทิศ อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย และย่อท้อ เพื่อที่จะให้ผู้ป่วยมะเร็งได้เตรียมความพร้อมนำดวงจิตจากไปอย่างสงบนั่นเอง

หลังจากนั่งสมาธิผู้ป่วยมะเร็งจะมีจิตใจที่เข้มแข็ง ปลงได้ มีแนวทางต่อสู้กับโรค และยอมรับกับโรคที่เป็น เตรียมพร้อมกับความตายที่จะมาถึง เหมือนตายแล้วเกิดใหม่และได้รับความร่วมมือจากเพื่อนคนไข้และญาติคนไข้ทุกคนอย่างเป็นพี่น้อง ชีวิตนี้จะไม่ลืม ผู้ป่วยต่างก็อธิษฐานขอให้วัดคำประมงและหลวงตาเป็นที่พึ่งของประชาชนคนที่มีความทุกข์ตลอดไป สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นล้วนเกิดจากแรงเลื่อมใสศรัทธาที่ผู้ป่วยมะเร็งมีต่อวัดคำประมงทั้งสิ้น (“บทความในใจของผู้ป่วยมะเร็งที่เข้ามารับการบำบัดรักษาที่โรคมะเร็งวัดคำประมง,”2550)

พระภิกษุปณพัชร จิรัธโม (2550) เจ้าอาวาสวัดคำประมง จ.สกลนคร ได้กล่าวสมาธิบำบัดผู้ป่วยมะเร็งไว้ว่า “ความเจ็บป่วยทำให้เกิดทุกข์ ความทุกข์ ทำให้เห็นธรรม ถ้าไม่ทุกข์คนเราก็ไม่แสวงหาวิธีรักษา ที่มาที่วัดเพราะกลัวตาย โดยเชื่อว่าจะช่วยให้พ้นทุกข์ได้ แต่การจะพ้นทุกข์ได้นั้นต้องตั้งสติ สมาธิให้ดี ความกลัวตายไม่ได้ช่วยอะไร ทำให้แ่ล้ง ถ้าสู้ และคิดว่าตายก็ตาย ดับก็ดับ เกิดก็เกิด ไม่มีใครห้ามความตายได้ แต่สามารถชะลอได้ ยืดชีวิตได้ ด้วยการปลอ่ยวาง ทำจิตให้สงบ ตั้งมั่น เป็นสมาธิ เพียรภาวนา กินยาสมุนไพร รักษาตัวควบคู่กับใจ เอาพลังจิตที่ซ่อนไว้มานี้ หมั่นทำความดี บำเพ็ญศีลบารมี ถ้าเรารู้ทั้งกายและใจแล้วไม่รอดก็ไปเกิดใหม่ ถ้ากายไม่ไหวก็ปลง คนที่เรารัก สมบัติที่เราชอบ ก็ต้องจากไป ต้องทำใจให้ได้ สงบให้ได้”

หลวงตานั่นว่า การรักษาต้องใช้แบบองค์รวม รักษาทั้งจิตใจและร่างกายควบคู่กัน เวลานั้นวงการแพทย์แผนปัจจุบันยอมรับมากขึ้น สถาบันการแพทย์ทางเลือก การแพทย์แผน

ไทย กระทรวงสาธารณสุข ให้การยกย่องว่าวัดคำประมง เป็นต้นแบบสมาธิบำบัดของประเทศไทย ในการรักษาตามแนวทางผสมผสานดังกล่าวนี้

ผู้ฝึกสอนสมาธิบำบัดสำนักอื่นๆ

จากการที่ได้ศึกษาบุคคลที่ฝึกสอนสมาธิบำบัด พบว่า ยังมีผู้เชี่ยวชาญการสอนอีกหลายท่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. สุชาติ นิลพยัคฆ์ (2550) เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ฝึกสอนสมาธิบำบัด ณ สถานที่ปฏิบัติธรรมสวนป่าวาสนาธรรม จ.กำแพงเพชร ได้กล่าวถึงสมาธิบำบัดกับผู้ป่วยมะเร็งไว้ว่า “สำหรับผู้ป่วยมะเร็งที่เข้ามารักษา ส่วนใหญ่มาเพื่อหาที่พึ่งทางใจ หลังจากไปรักษาที่อื่นมาหลายวิธีแล้ว เช่น การแพทย์แผนปัจจุบัน แต่ไม่ทุเลาลง จึงหันมาเลือกรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) รักษาทางกายและทางใจควบคู่กัน เมื่อเข้ามาครั้งแรกผู้ป่วยสภาพจิตใจน่าเป็นห่วง เพราะว่ากายป่วยแล้วจิตก็ป่วยด้วย จะหมดหวัง หมดอาลัยตายอยากในชีวิต จึงต้องแนะนำให้รู้จักยอมรับสภาพของตนเองเสียก่อน โดยจะอธิบายว่ามนุษย์ทุกผู้ทุกนามที่เกิดมาในโลกนี้ ย่อมมีความเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นธรรมดา ความตายก็เหมือนกัน คนเราทุกคนเกิดมาก็ต้องตาย ไม่ควรจะกลัวความตาย ควรรู้จักและทำความเข้าใจกับมัน แล้วความกลัวก็จะหมดไป ก็จะรักษากันได้อย่างไม่กลัว ทำให้รักษาง่ายขึ้น บางครั้งก็จะหายได้เองโดยอัตโนมัติ เป็นเสมือนการรักษาด้วยธรรมโอสธ”

เรื่องของกรรมนั้น สมาธิบำบัดไม่ได้ช่วยแก้กรรม แต่สามารถจะให้เบาบาง คือหนีกรรม กับอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเราไม่สร้างกรรม เราก็ไม่ต้องรับกรรมอีก ถ้าเราเกิดเคราะห์กรรมในช่วงใดก็ต้องยอมรับสภาพ ยอมรับว่าได้ทำกรรมมา อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ก็จะคลายความยึดมั่นถือมั่นในตัวตน ทำให้เลิกที่จะกลัว เป็นการนำเอาความเจ็บไข้ได้ป่วยมาช่วยให้มองเห็นธรรม ถ้าเราตายไปจริง ๆ ขณะนั้น จะเป็นการตายอย่างมีสติ ไม่ใช่ตายอย่างอคติ จะไปสู่ภพภูมิที่ดี ถ้าไม่ได้ปฏิบัติธรรมแล้ว ถ้าจิตไปเกาะอยู่กับสิ่งใด พอตายไปก็จะวนเวียนอยู่กับสิ่งนั้น ไม่ได้ไปผูกไปเกิดในภพชาติใหม่ แต่ถ้าได้ฝึกปฏิบัติมาดี มีสติ ปล่อยวางได้ จิตมันจะระลึกรู้ได้ ก็จะไม่เกาะอยู่ตรงนั้น จิตมันมีความเร็วมาก แร็บเดียวก็เพียงพอแล้วที่จะทำจิตได้

สุชาติ กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า “แนวทางในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งควรจะเน้นเรื่องการช่วยให้คนพ้นทุกข์ มากกว่าเรื่องโรค เพราะเรื่องโรคนั้นเกิดจากการที่เขาได้ทำกรรมมาก่อนแล้ว เขาประสบเคราะห์กรรมต่าง ๆ เพราะเขาสร้างเหตุทั้งในชาติที่แล้วหรือชาติก่อน ๆ และใน

ชาตินี้ ทั้งหมดจึงเป็นผลพวงของอดีต ที่เขาจะต้องชดใช้กรรมที่ก่อมา” (สุชาติ, สัมภาษณ์) จึงเห็นได้ว่าแนวคิดของสุชาติ นิลพยัคฆ์ ก็ใกล้เคียงกับวัดคำประมง

2. กุลยาณี อธิวิรุกิจ (2550) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสมาธิบำบัด และเป็นฝึกผู้สอนสมาธิบำบัดประจำอยู่ที่สวนป่าวาสนาธรรม จ.กำแพงเพชร ได้กล่าวถึงเรื่องสมาธิบำบัดกับผู้ป่วยมะเร็งไว้ว่า “สำหรับผู้ที่ที่เป็นมะเร็งเขาจะไปรักษาตัวด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันตามโรงพยาบาลมาก่อน แล้วจึงมาที่สถานปฏิบัติธรรมแห่งนี้ เพื่อรักษาทางจิตใจพร้อมกันไป ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่เข้ามาจะมีทุกข์ทางใจอย่างมาก กลัวตาย กังวลในหลายๆ อย่าง ก็ต้องช่วยให้เขาปล่อยวาง โดยการฝึกสมาธิ ลดละกิเลส สวดมนต์ เดินจงกรม รับประทานอาหารมังสะวิรัติ และสถานปฏิบัติธรรมนี้ก็อากาศดี บรรยากาศดี สิ่งแวดล้อมดี เป็นสัปปายะ คือเป็นที่ที่สบาย เป็นการรักษาไปด้วย”

หลักพุทธศาสนาที่นำมาอธิบายคือ ทาน ศีล ภาวนา เรื่องทาน คือรู้จักให้อภัยทาน พวกที่มีความเคียดแค้น เมื่อมีอารมณ์โกรธ ร่างกายจะหลั่งสารต่าง ๆ ส่งผลไม่ดีต่อสุขภาพ ทำให้เป็นโรค ถ้าเขาปล่อยวางได้ ให้อภัยทานคนอื่นได้ เขาจะดีขึ้น ในเรื่องศีล ผู้ที่ผิดศีลคือผู้ที่ทำกรรมมาในอดีต ให้อภัยรับว่ากรรมเป็นตัวส่งผลให้ต้องมาเจ็บป่วย คนที่เป็นโรคมะเร็งส่วนใหญ่ก็อายุสั้น ตายก่อนถึงวัยอันควร ก็ถือว่าได้ทำปณานัติบาทมา คนที่เป็นมะเร็งปากมดลูก อาจผิดศีลข้อ 3 เรื่องกาเม คืออาจเป็นชู้ หรือทำอะไรที่ไม่ถูกต้องอีกด้วย เราจึงต้องทำดีเพื่อจะได้ไม่เป็นโรคซ้ำอีก คือต้องทำเหตุใหม่ให้ดี นอกจากเรื่องกรรมเก่าแล้วยังต้องดูแลเหตุปัจจุบัน ในเรื่องอารมณ์ ความเครียด ซึ่งจะมีผลต่อสุขภาพจิต และก็ต้องปรับเปลี่ยนเรื่องอาหารการกินให้เหมาะสม

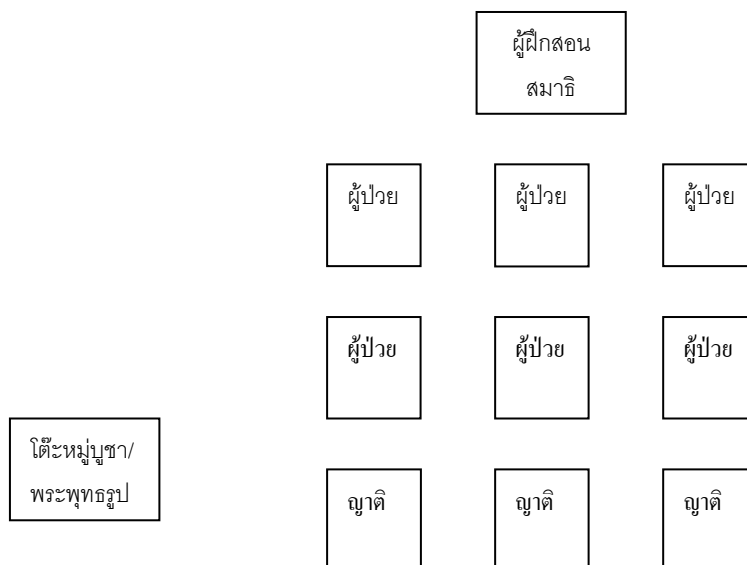
เรื่องสมาธิปัญญา กุลยาณี อธิบายว่า “จิตที่นิ่ง มีสมาธิ จะมีพลังอำนาจมหาศาล สามารถนำมาบำบัดรักษาโรคได้ คนที่นิ่งสมาธิเขาจะอธิษฐานจิต จะสามารถส่งพลังไปตามที่ต้องการ เช่น คนที่เจ็บคอ เอามือจับที่คอแล้วทำสมาธิ คือใช้จิตรักษาตนเองได้ แต่ถ้าเราป่วยเราเวทนา จิตไม่มีพลัง ก็ต้องใช้พลังคนอื่นช่วยรวมรักษา เป็นหมอมหุ่ คนที่เคยนิ่งสมาธิมาเขาจะไม่ค่อยทุกข์มาก เขาจะรู้ว่าความเจ็บป่วยเป็นเรื่องของกรรม และเวทนาเป็นเรื่องของกาย เราเจ็บเพราะเอาจิตไปเกาะกับมัน เขาจะย้ายจิตไปอยู่ที่อื่น อาจจะไปท่องพุทโธแทน เวทนามันก็จะน้อยลง การดูแลรักษามันก็จะง่ายขึ้น ผู้ป่วยถ้าทำได้ก็จะมีประโยชน์มาก แต่ไม่ได้หมายความว่าใช้พลังจิตอย่างเดียว เพราะมันขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายบ้าง กรรมบ้าง แต่ก็เหมาะสมกับสังคมไทย เพราะช่วยประหยัดเงินค่ายา ในตัวเรามียาอยู่สองหมื่นชนิด ตัวอำนาจจิตมันก็ช่วยเราอย่างน้อย ๆ ถ้าเรารักษาตัวเองไม่ได้ เราก็เลี่ยงความเจ็บได้ แต่ก็ต้องรักษาหลายๆ ทางประกอบกันไป”

“เรื่องสติและสมาธินั้น ผู้ป่วยมะเร็งที่มารับการดูแลรักษา บางคนก็รู้ บางคนก็ไม่รู้เลยว่าสมาธิคืออะไร ปฏิบัติอย่างไร บางคนก็ยังไม่เข้าใจอยากหายเร็ว ๆ การปฏิบัติธรรมนี้ ถ้าไม่เคยฝึกมาก่อน กว่าจะให้เขาทำได้ต้องใช้เวลา ยิ่งเขาทุกข์มาก ๆ เขาจะทำได้ไม่ได้ พอเขาทำไม่ได้ก็จะไม่สบายใจ ก็ต้องพยายามอธิบายให้เขาเข้าใจหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วให้เขาปฏิบัติ เหมือนสอนว่ายน้ำ น้ำ เขาจะต้องทำเอง จึงค่อนข้างลำบาก แต่เขาก็พยายาม ผู้ฝึกต้องเหนื่อยกับเขามาก แต่เมื่อผลออกมาดีมีความก้าวหน้าดีก็ยินดีกับเขาด้วย ซึ่งคนไข้ทุกคนก็ต้องพอใจตามสภาพของเขา โดยที่เขาจะทำได้มากน้อยแค่ไหนเป็นลักษณะเฉพาะในชีวิตของเขาและความตั้งใจที่จะทำจริง ๆ แล้วเราไม่เข้าใจเขาเท่ากับตัวเขาเอง บางคนไม่อยากให้ใครมาบอกเขา เขาอยากจะค้นหาตัวเขาเอง และสมาธิก็เป็นสิ่งที่เขาต้องเจอด้วยตนเองมันจึงจะเหมาะสมกับเขา”

“คนเราไม่ว่าจะเกิดปัญหาใด ใจเป็นอันดับหนึ่ง เพราะใจเป็นนายกายเป็นบ่าว ถ้าจิตใจเขาดีชัยชนะก็ไปครั้งหนึ่งแล้ว บางคนที่เป็นมะเร็งรุนแรง แต่ใจเขาดี เขาก็สามารถทำอะไรอยู่ได้ตั้งหลายปี ยืดชีวิตไปได้อีก และถ้าจะต้องตายก็ถือว่าโชคดีที่ได้เรียนรู้กับมัน แล้วก็ให้กำลังใจตนเอง เหมือนกับวางแผนเตรียมตัวว่าควรทำอะไรในแง่มุมของการรักษาตนเอง และแง่มุมของการสะสมชีวิตตนเอง คือให้อยู่กับความเป็นจริง อย่าท้อแท้ อย่าเสียใจ อย่าคิดว่าเรามีเวลาน้อย เพราะว่าทุกคนมีเวลาเท่ากัน”

กุลยาณี ได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “สังคมโลกในปัจจุบันมีความเครียดมาก ถ้าคนเข้าใจหลักศาสนาและสมาธิบำบัดแล้วนำอำนาจจิตของตนเองมาใช้ ก็น่าจะเป็นวิธีที่ประหยัดและเหมาะสมที่สุด ในอนาคตคงจะมีคนมาขอรับความช่วยเหลือกันมากขึ้น คงจะต้องทำงานหนักมากขึ้น จะต้องมีทั้งกลุ่มป้องกันและกลุ่มมารักษา จึงอยากให้ผู้เกี่ยวข้องกับสมาธิบำบัดใช้อำนาจจิตมาดูแลรักษาตนเองให้มากขึ้น” (กุลยาณี, สัมภาษณ์) จึงเห็นได้ว่าแม้จะเป็นแนวคิดจากสำนักอื่นๆ ก็ใกล้เคียงกันกับวัดคำประมงเช่นเดียวกัน

ในการทำสมาธิจะรู้สึกสบายขึ้นเพราะจะมี Hormone-Endorphins หลังออกมาในขณะที่จิตสงบ Hormone จากต่อมหมวกไต (Adrenaline) จะหยุดหลั่ง และในตอนนั้นภูมิคุ้มกันทำของเราจะกระตือรือร้นขึ้นอันเป็นผลมาจากการทำสมาธิอย่างน้อยควรทำวันละ 2 ครั้ง ถ้าทำสมาธิได้จะทำให้การรักษามะเร็งได้ดีมาก

แผนภูมิที่ 5 แผนผังแสดงการนั่งวิปัสสนากรรมฐาน สำหรับการสวดมนต์
จิตบำบัด ในอโรคยศาล ลักษณะการนั่งเป็นเส้นโค้ง

ภาพที่ 8 บริเวณส่วนวิปัสสนากรรมฐาน สำหรับการสวดมนต์ จิตบำบัดในอโรคยศาล

- การเดินจงกรม เพื่อให้เกิดความอดทน อาการของโรคน้อยลง ช่วยย่อยอาหารได้ดีขึ้น และมีสติตั้งมั่นที่จะมีชีวิตอยู่ได้นาน

ค) การฟังธรรมและการใช้ดนตรีบำบัด

การฟังธรรมของวัดคำประมง มีพระภิกษุพนพพัชร หรือ หลวงตา เป็นผู้บรรยายธรรม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจให้กับผู้ป่วยต่อสู้โรคมะเร็ง และเพื่อให้ผู้ป่วยเตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง จะได้ไม่ทันทุข์ทรมาน โดยใช้ดนตรีบำบัดเปิดบรรเลงตามสายควบคู่กันไปด้วย การฟังธรรม มีเสียงของนกร้อง เสียงธารน้ำไหล ดนตรีบรรเลงเพลงไทยเดิม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยผ่อนคลายจากความเจ็บปวด และเกิดปิติ จากการสังเกตของผู้วิจัยดูได้จากสีหน้า และแววตา

ของผู้ป่วยที่ได้รับการฟั่งธรรมในแต่ละวัน หลวงตาจะโน้มน้าวจิตใจของผู้ป่วยให้เข้มแข็ง และไม่ใช่ว่าผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัด ญาติผู้ป่วยก็ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพร้อมกับตัวผู้ป่วย ซึ่งจะทำให้เกิดความรักและผูกพันและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเป็นการรักษาอารมณ์ของตัวผู้ป่วยและญาติซึ่งญาติหลายคนมีความเครียดจากการดูแลผู้ป่วยมะเร็งหรือมีความกังวลต่อผู้ป่วยมะเร็งว่าจะเสียชีวิตนั่นเอง

ง) ธรรมชาติบำบัด

ธรรมชาติบำบัดวัดคำประมงเมื่อผู้ป่วยมะเร็งได้เข้าไปสัมผัสจะเกิดความรู้สึกสดชื่นสบายใจ เพราะวัดคำประมงมีบรรยากาศที่สวยงามและสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น บริเวณรอบหอพัก พื้นผู้ป่วยจะมีสวนหย่อมให้ ผู้ป่วยมะเร็งได้พักผ่อนหย่อนใจและปลูกพืชสวนครัวไว้รับประทานเอง นับว่าเป็นการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งรู้สึกผ่อนคลาย ในสระน้ำใหญ่มีปลาเพื่อให้ผู้ป่วยได้ให้อาหารเป็นการสร้างกุศล มีพืชผัก สวนสมุนไพรชนิดต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สมุนไพรเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับโรคภัยไข้เจ็บ และยังเป็นการโน้มน้าวจิตใจของผู้ป่วยมะเร็งให้เกิดการรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งจะเป็นผลดีต่อจิตใจและร่างกายของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยต่อไป

ภาพที่ 9 บริเวณสะพานปลา

- การใช้สมุนไพรรักษาโรคมะเร็งตามแนวทางการรักษาด้วยสมุนไพร เช่น
- การล้างพิษ ด้วยสมุนไพรแก้ว 7 ดวง แก้ว 3 ถู แก้วปวดหัวตัวร้อน แก้วพิษไข้กาฬ

ฯลฯ

- การใช้สมุนไพรบำรุงธาตุ ปรับธาตุในร่างกาย
- การใช้สมุนไพรสูตรหลัก (ยอดยาแก้มะเร็งทุกชนิด) แก้วผู้ป่วยโรคมะเร็ง

ผู้ป่วยต้องปฏิบัติโดย จตุรูป 3 ดอก ระลึกถึงคุณพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ พร้อมทั้งสวดคาถาสักกัตวาฯ 3 จบ

อัญเชิญบารมีของท่านบรมครูชีวกโกมารภัจจ์ ซึ่งเป็นผู้คิดตำรายานี้ และนำธูปไปปักไว้กลางแจ้ง หลังจากนั้นนำตัวยาใส่ในหม้อดิน และใส่น้ำให้พอท่วมตัวยา ต้มให้เดือดนาน 15 นาที แล้วรินน้ำยาเก็บไว้ในหม้อเคลือบ แล้วเติมน้ำลงไปใหม่ให้ท่วมตัวยา แล้วต้มให้เดือดเต็มที่ให้นาน 15 นาที แล้วรินน้ำยาเก็บรวมไว้กับของเก่า ทำอย่างนี้ 3 ครั้ง โดยใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ในการต้มยาสมุนไพร ส่วนกากก็ให้นำไปเทที่ต้นไม้ (ในกรณีที่ยังไม่เป็นมะเร็ง ก็สามารถกินยานี้เพื่อป้องกันก่อนได้) ชื่นยาไว้กินเรื่อยๆ โดยให้กินยา ก่อนอาหาร 3 เวลา ประมาณ 30 นาที ครั้งละ 1 ถ้วยกาแฟ(มีหู) หรือประมาณ 250 ซีซี ต่อ 1 คาบและก่อนกินยาทุกครั้งให้สวดคาถาสักกัตวา 3 จบ เมื่อหมดน้ำยาก็นำมาใหม่ ต้มกินไม่เกิน 5 หม้อ (หรืออาจจะมากกว่านั้น) โรคมะเร็งชนิดนั้น ๆ มีโอกาสหายอย่างแน่นอนแลฯ ในกรณีที่ก่อนที่จะเข้ามารักษาที่อโรคยศาล ผู้ป่วยมีอาการหนักมากแล้ว หลังจากผู้ป่วยรับประทานยานี้เข้าไปแล้วก็อาจจะทำให้ผู้ป่วยสิ้นชีวิตไปอย่างสงบ ไม่ทรมานทรมานมากนัก (“ตำรายาแก้มะเร็งทุกชนิด,” 2549, น.8-9)

หลวงตา

ผู้ป่วย	ญาติ	ผู้ป่วย	ญาติ
ผู้ป่วย	ญาติ	ผู้ป่วย	ญาติ
ผู้ป่วย	ญาติ	ผู้ป่วย	ญาติ

สถานที่ต้มยา

รูปหล่อ
ฤาษีชีวกโกมารภัจจ์

แผนภูมิที่ 6 แสดงแผนผังสถานที่การบริการโรคตา และต้มยาสมุนไพร

ยอดยาแก้มะเร็ง มีลักษณะการนั่ง เป็นเส้นโค้ง

คาถาสักกัตวามีข้อความดังนี้

พระคาถาสักกัตวา

สักกัตวา พุทธะระตะนัง

โอสถะถัง อุตตะมัง วะรัง

หิตัง เทวะมะนุสสานัง

พุททะเตเชนะ โสติณนา

นัสสันตูปัทะวา สัพเพ

(ทุกขา ภะยา โรคฺา) วุปะสะเมนตุ เม

(สวด 3 จบ โดยเปลี่ยนคำในวงเล็บในแต่ละจบ)

พระคาถากำกับยาสมุนไพร แก้ว 7 ดวง

อาณัติญาณจะ กะโรละ วิตถะตัญจะ อัมปิตัญจะ สุวิตัญจะ สุปะวายิตัญจะ สุวิ
 เลกขิตัญจะ สุวิตัจฉิตัญจะ กะโรละ อัมเปวะนามะ สัตถาธะนัง อากัมมทิตัง นาทาสี นะปะโรปะ
 รัง นิพกุณเณนาติมัญญเณระ กัตถะจิ อะสังวิสุโร ปุสะพุพะ สังวิธา ปุกะยะปะ อาปามะจุปะ ที่
 มะสังอังขุ จิเจฐนิ นะมะอะอุ พุทธะเมตตัง จิตตังมะมะ พุทธะพุทธา นุภาเวนะ รัมมะเมตตัง
 จิตตังมะมะรัมมะรัมมานุภาเวนะ สังฆะเมตตัง จิตตังมะมะ สังฆะสังฆานุภาเวนะ....ฯ

(บทสวดมนต์จากหนังสือสมาธิบำบัดกับการรักษาโรคมะเร็ง อโรคยศาล วัดคำประมง,
 2550, น. 48-49)

การอบสมุนไพร และการดื่มน้ำสมุนไพรเพื่อเสริมธาตุ

การอบไอน้ำสมุนไพร และการดื่มน้ำสมุนไพรบางตัวเพื่อเสริมธาตุ เช่น การดื่มน้ำ
 สมุนไพรสมานฉันท์เพื่อให้เกิดการกระตุ้นการไหลเวียนของกระแสโลหิตและประสานการทำงาน
 ของอวัยวะส่วนต่างๆ ตามกำลังธาตุของผู้ป่วย หลังจากนั้นผู้ป่วยจึงเข้าอบสมุนไพร ครั้งละไม่
 เกิน 15 นาที มีข้อแม้ว่าผู้ป่วยต้องไม่เป็นโรคหัวใจ และโรคความดันโลหิตสูง

การประกอบพิธีกรรมในการต้มยาสมุนไพรของผู้ป่วยแต่ละราย ฯ อาศัยการคำนวณ
 ฤกษ์เพื่อใช้ในการประกอบพิธีต้มยาตามหลักโหราศาสตร์ที่มีมาแต่โบราณ ซึ่งอาศัยฤกษ์ดวงชะตา
 และกำลังธาตุของผู้ป่วยแต่ละคนเป็นการเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้ป่วยและมีศรัทธา มีจิตใจที่แน่วแน่
 เข้มแข็งและต่อสู้หรือยับยั้ง การเจริญเติบโตของโรคได้

การให้ครอบครัวของผู้ป่วยมีส่วนร่วมรับรู้ในการบำบัดรักษา และพักอยู่กับผู้ป่วยที่
 อโรคยศาล วัดคำประมงด้วย ญาติของผู้ป่วยจะต้องทำหน้าที่ต้มยา อุ่นยา (ยอดยากินแก้มะเร็ง)
 ให้แก่ผู้ป่วย และเข้าร่วมพิธีกรรมในการต้มยาเพื่อขอพรกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ผู้ป่วยหายจากโรคมะเร็ง
 ที่เป็นอยู่ เช่น ทำนบรณครุฑวิภิกโกมารภักจ์ เทพเทวา เพื่ออัญเชิญมาในพิธีกรรมการต้มยาสมุนไพร
 แก่โรคมะเร็งด้วย

การรักษาด้วยแพทย์แผนปัจจุบัน ที่เป็นอาสาสมัครจากที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกจังหวัด
 สกลนคร โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีการเจาะเลือดโดยพยาบาลวิชาชีพ ประมาณเดือนละ 1
 ครั้ง (ต่อผู้ป่วย 1 คน)ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการตรวจแต่ละรายและการทำจิตบำบัดกลุ่มให้แก่
 ผู้ป่วยโดยพยาบาลจิตเวชมหาบัณฑิตชื่อกลุ่ม“เพื่อนร่วมทาง”

การเยียวยาด้วยแพทย์ทางเลือกอื่นๆ ได้แก่ การฝังเข็ม การใช้อาหารบำบัด (โภชนา
 บำบัด) คนตรีบำบัด ธรรมะบำบัด และอื่น ๆ

การส่งต่อผู้ป่วยในรายที่มีอาการหนัก ซึ่งอาจจะเฝ้าระวังให้ดีขึ้นด้วยการรักษาในโรงพยาบาล เพื่อให้พ้นวิกฤติแล้วกลับมาบำบัดรักษาตัวต่อไปได้ เช่น ผู้ป่วยอยู่ในภาวะที่ซีดมาก ภาวะเสียน้ำรุนแรง แต่จะไม่ส่งต่อเพื่อพียงชีพในกรณีนี้ที่ผู้ป่วยสิ้นหวังแล้ว

ผู้ให้การบำบัดรักษา คือ พระภิกษุพณพัชร จิรัธโม ภิกษุพัชรนิธิ) เจ้าอาวาส วัดคำประมง เป็นหลักในการบำบัดรักษา โดยมีแพทย์ พยาบาล เภสัชกร บุคลากรทางสาธารณสุขที่เป็นอาสาสมัครที่เสียสละเวลาเข้ามาช่วยดูแลผสมผสานการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยกับแพทย์แผนกระแสหลัก(การแพทย์แผนปัจจุบัน)

การติดตามการรักษา ใช้การติดตามอาการผู้ป่วย การตรวจชีพจร วัดความดันโลหิตวัดอุณหภูมิ เป็นการประเมินตามความก้าวหน้าของการบำบัดรักษาประจำวัน มีการชั่งน้ำหนัก และการตรวจเลือดเป็นระยะ

กำหนดการปฏิบัติงานประจำวัน ภาคเช้า ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยร่วมกันทำบุญตักบาตรฝึกสมาธิและลมปราณ แล้วฟังธรรมจากหลวงตา นักร้องพิช (ผู้ป่วยใหม่) ตามกำลังธาตุของแต่ละคนด้วยสมุนไพร

เวลา 08.30 – 11.00.น. ตรวจวัดไข้-ความดัน-ชีพจร ตรวจวินิจฉัยโรค จ่ายยา เวลาภาคบ่ายถึงภาคกลางคืนจะมีแพทย์พยาบาลอาสาสมัครเข้ามาร่วมวิเคราะห์และวินิจฉัยโรคตามแต่โอกาสอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง (นัดเวลา-วัน-เดือน-ปี สำหรับผู้ป่วยใหม่เพื่อประกอบพิธีต้มยาหม้อแรก เป็นปฐมฤกษ์)³¹

³¹ หมายเหตุ การต้มยาของผู้ป่วยเก่า (ผู้ป่วยที่เคยมาบำบัดแล้วและมีความประสงค์ที่จะกลับไปอยู่ที่บ้านเพื่อดูแลตัวเองต่อไป) ที่มา Follow up จะมีทุกวัน การต้มยาแต่ละหม้อจะใช้เวลา ประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 3 ชั่วโมง ภาชนะที่ใช้ในการต้มต้องเป็นหม้อดินขนาดใหญ่ (สั่งมาจากเกราะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี) ภาชนะที่ใช้ในการเก็บรักษาและการอุ่นยาประจำวันเป็นหม้อเคลือบ เบอร์ 32 น้ำที่ใช้ในการต้มยาต้องเป็นน้ำฝน (ถึงจะดีมาก)

ภาคค่ำ เวลา 19.00 – 22.00 น. อบรมสมาธิ-สวดมนต์ภาวนา , ตรวจไข้จ่ายยาสมุนไพรตามอาการของโรค, ตรวจไข้จ่ายยาด้วยแพทย์แผนปัจจุบัน (ตามวันเวลาที่แพทย์นัดหมาย) นัดวันเวลาล้างพิษผู้ป่วยด้วยสมุนไพร และนัดวันเวลาเพื่อทำพิธีต้มยาหม้อแรกสำหรับผู้ป่วยใหม่

คนไข้บางคนป่วยหนักมากไม่สามารถมาทำกิจกรรมประจำวันได้จะมีญาติเป็นตัวแทนมารายงานผลการรักษาและบอกอาการของคนไข้และรับยาไปให้คนไข้รับประทานตามคำแนะนำของแพทย์หรือผู้ดูแลผู้ป่วย

9. อาหารผู้ป่วย

จากการให้สัมภาษณ์ พระภิกษุปพนพัชร ได้กล่าวถึงเรื่องอาหารของผู้ป่วยว่า “ญาติ และผู้ป่วยจะทำกันเองโดยเราจะแนะนำ ทำเป็น DVD ให้ แนะนำตอนทำวัตรเย็น ส่วนมากจะเป็นอาหารสุขภาพ Macrobiotic ก็ใช้ ของเกอร์ชันก็ใช้ ของชีวจิตก็ใช้ ของสันติโคสก็ใช้ คือไม่อยากจะให้ซีเรียสเรื่องอาหารเพียงแต่แนะนำว่าเป็นมะเร็งก็กินยากอยู่แล้ว ไม่ควรกินเนื้อสัตว์ ควรกินน้ำธัญพืช น้ำข้าวกล้อง จะสบายกว่าเพราะกินเข้าไปแล้วมันก็ย่อยเลย”(ปพนพัชร จิรธัมโม, สัมภาษณ์)

อาหารที่ผู้ป่วยห้ามรับประทาน เป็นกลุ่มเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทุกชนิด โดยเฉพาะ กบ เต่า ปลาไหล ตะพาบ ปลากระเบน เป็ด ห่าน ไช้คนกระทา ปลาร้า ปลาจ่อม ปลาแจ่ว ปลาส้ม แหนม ปูเค็ม ปูทะเลสด อาหารทะเล หอยทุกชนิด เนื้อวัว เนื้อควาย กระเพาะปลา เย็นตาโฟ รวมทั้ง ไข่ นม และ ไขมันจากสัตว์ ฯลฯ

พืชบางชนิด โดยเฉพาะที่มีรสหวานจัด เช่น ขนุน ลำไย ทูเรียน กล้วยหอม ละมุด กะทิ ข้าวขัดขาวทุกชนิด น้ำตาลทรายขาว แตงโม พืชที่มีไขมันที่อิ่มตัว เช่น กะทิ มะพร้าวอ่อน พืชบางอย่างที่แสดง เช่น หน่อไม้ แตงกวา ใบชะพลู ฝรั่ง เป็นต้น

ลดโปรตีนจากพืช เช่น ถั่วเมล็ดต่างๆ เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วดำ ถั่วลิสง ฯลฯ เต้าหู้ น้ำเต้าหู้ เห็ด ต่างๆ ลดไขมันจากพืช เช่น น้ำมันงา ถั่วเหลือง ควรดเครื่องปรุงที่มีวัตถุกันเสีย ที่มีผงชูรส ผงชูรส น้ำปลา กะปิ น้ำตาลทรายขาว ของหมักดอง เต้าเจี้ยว สีสผสมอาหาร และควรดเครื่องดื่ม เช่น ชา กาแฟ รังนก ชุปไก่สกัด โอวัลติน นอกจากนี้ยังไม่ควรใช้เครื่องใช้ที่อาจมีสารพิษปนเปื้อน เช่น พลาสติก หม้ออลูมิเนียม แต่ควรใช้หม้อดิน สแตนเลส เซรามิค หม้อเคลือบ หรือ ทัพพีไม้ เป็นต้น

อาหารที่ควรรับประทาน คาร์โบไฮเดรตเชิงซ้อน 50 – 70 % เช่น ข้าวกล้อง(ข้าวเจ้า หรือข้าวเหนียวกล้องก็ได้) เผือก มัน ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ลูกเดือย ข้าวโอ๊ต ข้าวบาร์เลย์ โปรตีน 10 ถึง 15 % เน้นโปรตีนจากพืช เช่น ถั่วฝักอ่อน ถั่วงอก ถั่วฝักยาว ถั่วแขก ถั่วพู ฯลฯ และควรรับประทานผักสด ผลไม้สด(ที่ไม่มีข้อห้าม) น้ำผัก(ควรใช้เครื่องแยกกาก) ควรใช้ผงถ่าน(Activated charcoal) แคล้ง เพื่อดูดซับสารพิษ

10. การบริหารจัดการ

10.1 ระบบบริหารจัดการ

จากการให้สัมภาษณ์ พระภิกษุปพนพัชรกล่าวว่า “ระบบบริหารขึ้นอยู่กับบุคคลคนเดียว ไม่มีมูลนิธิอะไร ถ้าเราทำความดี เทวดาฟ้าดิน มนุษย์ เขาก็ช่วยเราเอง ไม่มีก็ไม่ต้องทำ คิ๊ง่ายๆ สบายๆ อย่างสถาบันพันล้าน คนเขาก็คิดว่าทำเกินตัวหรือเปล่า ทำแข่งกับเขาหรือเปล่า ไม่เคยคิดอะไรอย่างนั้นเลย แต่คนที่ไม่เคยเห็นอะไรอย่างนี้ก็คิดไปต่างๆ นานา ซึ่งเราก็ห้ามความคิดเขาไม่ได้” (ปพนพัชร จิรัธมโม,สัมภาษณ์)

10.2 บุคลากรและอาสาสมัคร

พระภิกษุปพนพัชร กล่าวว่าไว้ว่า” อโรคยศาล ตอนแรกหลวงตาก็มีคนงานประจำดูแลวัดอยู่แล้ว เพราะลำพังพระคงทำอะไรไม่ได้ ช่วยอะไรไม่ได้ ไม่แน่นอน เดียวก็มา เดียวก็ไป เพราะวัดมันกว้าง หลวงตาต้องมีคนดูแลโบสถ์ วิหาร ศาลา สถานที่ ต้นไม้ ตัดหญ้า ต้องจ้างคนงานสืบทอดคนดูแล พอมาเป็นอโรคยศาล ก็มาฝึกคนเหล่านี้ทำงานตามความสามารถ ตัดเสื้อผ้า ซักเสื้อผ้า คนไหนพอฉีดยาได้ก็เอาหมอนม้ายมาฝึกฉีดยา ต้องเป็นคนนิ่งๆ มีประสบการณ์ หัวใจมีเมตตา ก็มีเพียงคนสองคนเท่านั้น นอกนั้นก็ทำงานแบบรูทีน ปัดกวาด ซักผ้า ผ่าฟัน ต้มยาสมุนไพร รับลงทะเบียนคนไข้ บุคลากรอื่นก็เป็นอาสาสมัคร เช่นคุณหมอศิริโรจน์ พยาบาล บุคลากรจากโรงพยาบาลต่างๆ ก็เวียนกันมาดูแล ตรวจสอบสุขภาพจิต แนะนำคนไข้ตามวิชาที่เขาเรียนมา และก็จะมามีอาสาสมัครอื่นๆ เป็นพยาบาลที่ไม่มีครอบครัวจะลงมาช่วยหลวงตา ก็เริ่มมีแล้ว เริ่มพัฒนาขึ้นจากหัวใจ มะรืนนี้เครือข่ายมะเร็งก็จะลงไปเซอร์เวย์แล้ว และก็จะร่วมกันทำงานต่อไป”(ปพนพัชร จิรัธมโม,สัมภาษณ์)

ในหนังสือสมาธิบำบัดกับการรักษาโรคมะเร็ง กล่าวว่าไว้ว่า มีอาสาสมัครที่เป็นแพทย์แผนปัจจุบัน พยาบาล เภสัชกร เทคนิคการแพทย์ นักจิตวิทยา และบุคลากรสาธารณสุขต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน อาสาสมัครเข้ามาดูแลช่วยเหลือตามความสมัครใจแล้วแต่โอกาสของแต่ละบุคคลประมาณ 20 - 30 คนหมุนเวียนกันไป (“สมาธิบำบัดกับการรักษาโรคมะเร็ง,”2550, น.5) สำหรับรายชื่ออาสาสมัครนั้น ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ก

10.3 งานธุรการและการเงิน

งบประมาณทั้งสิ่งก่อสร้าง ค่าบำรุงรักษาสถานที่ เครื่องมือแพทย์-พยาบาล วัสดุ สมุนไพร ค่าบริการ ค่าน้ำ ค่าไฟ ฯลฯ ตลอดระยะเวลา 2 ปี (2548 ถึง พฤษภาคม 2550) ค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายไปแล้วประมาณ 30 ล้านบาท (โดยผู้มีจิตศรัทธาบริจาค) ในเรื่องการรับบริจาค นั้น พระภิกษุปพนพัชร (2550) กล่าวว่า “ หลวงตาทำอะไร หลวงตาไม่ชอบให้เศรษฐีมาเป็น เจ้าภาพ นิสสัยหลวงตาไม่ชอบให้ใครมาบงการ ไม่มีใครมาเป็นผู้อุปถัมภ์วัด ทุกคนคือ พุทธศาสนิกชน แม้แต่เขาทำบุญสิ่งหนึ่ง บาทหนึ่งก็มีคุณค่า สำหรับหลวงตา ร้อยหนึ่ง ล้านหนึ่ง หรือกี่ ล้าน ก็มีค่าไม่แตกต่างกัน ถ้าหัวใจเขามีความเต็มใจ มีศรัทธาภาพที่จะทำแค่นั้น ทุกคนจึงไม่ได้ แตกต่างกันตรงไหน อโรคยศาลจึงเกิดมาจากแต่ละคนทำด้วยหัวใจ เขาทำแล้วเขาก็ไป วัดค่า ประมงเป็นร้อยๆ ล้านแล้ว ไม่ใช่วัดอย่างเดียว สร้างอ่างเก็บน้ำ ส่งน้ำชลประทาน เนื้อที่ 500 ไร่ ดำนาค ตกกกล้า ก็อาศัยหลวงตาหมด ถนนที่วิ่งมาวัด 5-6 กิโลเมตร หลวงตาก็ทำเองหมด ไฟฟ้าเข้า หมู่บ้าน หลวงตาก็ต่อให้หมด ชาวบ้านไม่ต้องเสียสตางค์เลยนะ หลวงตาทำให้หมดเลย ชาวบ้าน ก็มาอุปถัมภ์ช่วยเหลือวัดวา ศาสนา ตามกำลังของเขา โดยที่เราไม่ต้องไปกะเกณฑ์ เขามาด้วย หัวใจของเขาเอง ถึงสงกรานต์เขาก็เอาต้นเอาอะไรมาทอดถวาย ถึงเวลาถึงงานมีการก็มา เมื่อวันที่ 28 พ.ค.50- 8 มิ.ย.50 อนามัยทั้งจังหวัด 300 กว่าคน ก็จะมาอบรมที่นี่ หลวงตาก็เป็น วิทยากร ร่วมกับวิทยากรที่กรุงเทพฯ แบ่งเป็น 2 รอบ มาอบรม มาพัก มากิน มาอยู่ มาฝึกงาน”

ในส่วนของเจ้าหน้าที่ธุรการและการเงินนั้น พระภิกษุปพนพัชร กล่าวว่า “หลวงตาทำเองหมด เงินเข้าเงินออก คนบริจาคเท่าไร อย่างไร หลวงตาต้องดูแลเองหมด เพราะหลวงตาต้องรู้ว่าจ่ายเท่าไร อย่างสามสี่เดือนนี้ จ่ายไปสามล้านเจ็ด ตั้งแต่ปีใหม่ คนอื่นทำอะไรได้ยังไง”

11. การติดตามประเมินผล

ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548 ถึง มิถุนายน 2550) ที่ได้เริ่มดำเนินการมีผู้มาเข้ารับการรักษาจำนวน 485 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยในระยะสุดท้าย ผลลัพธ์ที่ออกมาถ้าหากผู้ป่วยสามารถรับประทานยาได้ตามกำหนด มีโอกาสมิชีวิตอยู่รอดได้มากขึ้นกว่า ร้อยละ 70-80 ส่วนการประเมินผลเชิงลึกก็อยู่ในระหว่างการเก็บข้อมูลโดยการประเมินผลจากสถิติการจ่ายยา เพื่อการรักษาที่มีจำนวนมากขึ้นตามสัดส่วนของผู้ป่วยที่รอดชีวิตและกลับมา Follow up หลังจากที่ผู้ป่วยได้เข้ามาบำบัดรักษาในห้วงระยะเวลาหนึ่ง

โดยมีฝ่ายติดตามประเมินผล เป็นกลุ่มจิตอาสาสมัคร ทีมงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
พยาบาลจิตอาสา อโรคยศาล เช่น คุณไพลิน นัดสันเทียะ พยาบาลวิชาชีพ 7 โรงพยาบาล
สกลนคร คุณปิยนุช บุญทอง พยาบาลวิชาชีพ 7 โรงพยาบาลสกลนคร และคุณทัศนีย์ แดขุน
ทด พยาบาลวิชาชีพ 7 โรงพยาบาลสกลนคร เป็นผู้ทำงานวิจัยผู้ป่วยมะเร็งที่อโรคยศาล เป็นต้น

12. โครงการก่อสร้างพระนาครัตนโพธิ์สักกมหาธาตุและสถาบันญาณสิทธิธรรม โอสถบำบัด

ในอนาคตกาลใกล้ อโรคยศาลวัดคำประมง ยังมีวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาต่อไปเป็น
สถาบันวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แบ่งเป็นสองภาคส่วนด้วยกัน
คือในภาคส่วนของ จิตวิภาค ได้แก่การก่อสร้าง “พระนาครัตนโพธิ์สักกมหาธาตุ” ซึ่งเป็นสถานที่ที่
เป็นที่พึ่งทางใจของผู้ป่วยและญาติมิตรกับทั้งเป็นขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ แพทย์
พยาบาล อาสาสมัคร ที่เสียสละเวลามาช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยโดยไม่คิดมูลค่าใด ๆ ทั้งสิ้น ในภาค
ส่วนของ กายวิภาค นั้นได้แก่การก่อสร้าง “สถาบันญาณสิทธิธรรมโอสถบำบัด” ซึ่งเป็นการ
ผสมผสานในการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็ง และพัฒนาทางจิตวิญญาณอย่างกลมกลืนแบบบูรณา
การ โดยทั้ง 2 ภาคส่วน (กายวิภาคและจิตวิภาค) นี้จะหลอมรวมเป็นเนื้อเดียวกันเพื่อประโยชน์
สูงสุดในการศึกษาวิจัยและพัฒนา พร้อมกับการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วย
มะเร็งในระยะต่าง ๆ อย่างสมดุล ด้วยวิถีแห่งธรรมะและธรรมชาติ ให้เกิดประสิทธิภาพและ
สัมฤทธิ์ผลอย่างสูงสุดทั้งในรูปธรรมและนามธรรมต่อไป

วางศิลาฤกษ์ วันอาทิตย์ที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 โดยความร่วมมือของกรมการ
แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกญาติโยมและผู้มีจิตศรัทธา ร่วมกันบริจาคสมทบทุน
ก่อสร้าง

13. ข้อมูลผู้ใกล้ชิดของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก ที่วัดคำประมง

ลุงทองจันทร์ อายุ 63 ปี เป็นสามีของป้าฉันทะ(นามสมมุติ) อยู่ด้วยกันมา ตั้งแต่ พ.ศ.
2510 อยู่กินกันมา 40 ปี ตั้งแต่ป้าฉันทะป่วยมาก็ดูแลกันมาตลอดอยากให้เขาเส้า(หาย) เคยเฮ็ด
(ทำ)งาน เคยลำบากด้วยกันมา พาไปรพ.สกลฯ รพ. สว่างฯ และ ศูนย์มะเร็งขอนแก่น ก็ไปเพราะ
อยากให้หาย เพราะคิดฮอดกัน อยากให้หาย เห็นหน้าหลาน อยากให้อยู่ต่อไป อีก 20-30 ปี

จนกว่าจะพลัดพรากจากกันไป นี่มันจำเป็นเพราะเจ็บป่วย มา 2 ปี ก็ตามกันไปพรพ. ที่ไหนก็ไปทุกครั้ง อยู่ด้วยกันทุกเมื่อ(เวลา)

ลุงทองจันทร์เล่าว่า... "ไปทุกครั้ง บ่ห่าง ป้าฉันทะเบียนห่วงลูก ห่วงหลานหลานอายุได้ 4 เดือน เลยอยากให้เส้า(เห็นหน้า) หลาน อยากอยู่เพื่อหลาน"

ลุงทองจันทร์บอกว่า..“ลุงดูแล เช็ดตัว พาไปส่งโรงพยาบาล” เมื่อรู้ว่าป้าฉันทะป่วยเป็นมะเร็ง รู้สึกเสียใจอยู่ ยานบ่หาย (โรคไม่หาย) แต่คนอยู่แถวบ้านเป็นมา 9-10 ปี เมื่อ พ.ศ. 2540 เห็นเขาก็กังอยู่ได้ อ้วนดี

ลุงทองจันทร์คิดว่า ป้าฉันทะจะหาย ก็คิดอยู่ อยู่กับหมอ ดีใจอยู่ คิดว่า...

คิดว่ายี้ดอายุผู้ป่วยได้ 4-5 ปี พอใจแล้ว 10 ปี เส้าก็ดีแล้ว

ถ้าผู้ป่วยต้องจากไปเตรียมตัวเตรียมใจอย่างลุงทองจันทร์เล่าว่า...

“ก็บู้ ต้องไปคนเราอยู่ฮอดเท่าใด ไม่อยู่ ทำใจ มันกับบ่ได้ คนเราถึงคราวใครก็คราวมันบ่ได้ กรรมเก่าทำเมื่อใด จึงพยาธิ(โรค)ขาบวม ไม่รู้จัก เวรกรรม มาจักสิ้น ก็ได้ อยากสิ้น (ทำมาอย่างไร ก็ได้อย่างนั้น)

ผลกระทบต่อครอบครัว ลุงทองจันทร์คิดว่า..

“ก็บ่มี ไม่มีผล คิดว่าจักใด คิดว่า...

ผู้ป่วยก็ล้วยกันไป (ป่วยก็ป่วยไป) ขอให้มันหาย คิดว่าแบบนั้น บ่เดือดร้อนเรื่องเงิน”

เรื่องสมาธิบำบัด ลุงทองจันทร์บอกว่า...“เห็นด้วย เพราะอยากให้เส้า(หาย) ขาด ไปตั้งแต่ 1 หุ่บ ไปสวดมนต์ ผมก็ไปสวดด้วย สบายใจดี” เมื่อนั่งสมาธิแล้วคิดว่าป้าทองจันทร์ได้บุญได้กุศล คิดว่าช่วยได้ พยายามนั่งภาวนา ให้เขากินยา สวดมนต์ ก็ให้เบ็ง(ดู) หน้าขึ้นหน้าขึ้นเมื่อใดเปิ้ล(เขา)ก็สวดมนต์ สวดมนต์เสร็จแล้วก็กินยา”

ความเครียด

ลุงทองจันทร์เล่าให้ฟังว่า...“ป้า เครียดเรื่องรถ ส่งงวดรถกระบะ และลูกเขยลักขโมยเอาเมียไปภูเกิดเลย แม่เสียใจอยู่ มาแต่งงานกับลูกสาว 10 กว่าปี ป้าบ่นว่าเสียใจ รถไม่มีขี่ ส่งงวดมา 4-5 ปีแล้ว ไกลจะหมดแล้วอยู่อีกแสนกว่าบาท ลูกเขยเอาไปขับเลย อยากออกรถใหม่ เรื่องที่ป้าหนักใจ ผมสังเกตดู แม่ป่วยขนาดนี้ยังเอารถไปขับ”

ลุงทองจันทร์บอกกับป้าฉันทะว่า....

“คิดที่จะหายจะออกค้นใหม่ให้ และสังเกตดูพฤติกรรมของป้าทองจันทร์แล้วเล่าว่า...” ก็เห็นป้าเขาเรื่อยๆ เฉยๆ ว่าไปธรรมดา นอนธรรมดา ไม่สั่ง ป้าคิดว่าหาย ผมก็ คิดในใจว่าจะหาย

บอกว่ามันดีหาย ตั้งสมาธิว่าหาย เพราะว่าคนแถวบ้านหลายคน เป็นมะเร็งปากมดลูก เป็นถึง 5-6 คนหายหมดทุกคน เป็ลก็ว่ามันจะหาย ทำทุกอย่าง พาไป วัดคำประมง ดีบดี หายบ่หาย ต้องลอง พาไป”

ลุงทองจันทร์เล่าว่า “ป้าทองจันทร์อยากมี บอกว่าป้าคิดถึงลูก คิดถึง หลาน ห่วง ลูก หลานหลานยังเล็ก ก็เลยห่วง บ่อยากตายไว ว่าง่ายๆ”

การเตรียมตัวตาย

ลุงทองจันทร์เล่าว่า... “ป้าทองจันทร์ได้ทำประกันชีวิตไทยสมุทร ไทยประสิทธิ์ ธกส. ไว้ ให้ลูก ธกส. ก็เกือบครบ ส่งมา 18-19 ปี ทำไว้เตรียมไว้ให้ลูกหลาน”

เรื่องของการกำลังใจลุงทองจันทร์เล่าให้ฟังว่า...

“ว่าว(พูด)ไม่เห็นผัว น้ำตาตก ถ้าพูดไม่ดี น้ำตาตก ถ้าบอกว่ายิ้มแย้มแจ่มใส น้ำตาตกซีใจน้อย น้ำตาไหลง่าย ตอนป่วย ก่อนเป็น มีกรรมดา บ่เป็นจ้งได โรคก็ใจบ่ดี คนป่วย ผมก็วางใจคนเจ็บ คนป่วย คนเป็น คนใจน้อยคิดว่า ก็เลยเอาแต่ใจ แต่ก่อนไม่ ใจน้อย ตอนนี้อยู่บ้านใจน้อย อยากจะกินปลา หนูปิ้ง(หนูท้องขาว) ก็หามาให้ ซ้อมมา ปิ้งให้กิน”

มีแต่ถามว่าทุกวันเป็นยังงัยบ้าง น่าเส้า(หาย) แท้ น่ากลับบ้านแท้ อาทิตย์ก่อน ส่งไปรพ. อุดรฯ ลูกให้ส่งไปกทม. บ่ไป ไปรพ. ที่กทม. ป้าบ่ไป เพราะว่าเจียน(บ้าน) ห่วงทรัพย์สมบัติ ถ้าตายก็ ตายอยู่เจียน(บ้าน) ลูกแนะนำให้ไปกทม. ไม่ไป ยังให้เส้า(หาย) ลูกก็..อยากให้อยู่กับลูกผัวไปนานๆ (ร้องไห้)

คุณลุงทองจันทร์ กล่าวทิ้งท้ายว่า หมอบอกว่า...

“อย่าให้บอกว่าเป็นขั้นสุดท้าย ถ้าบอกจะใจน้อย หมอรพ. ไม่ให้บอก บอกว่าโรค มันบ่หาย ไม่ได้บอกป้า ถึงวินาทีสุดท้ายก็จะไม่บอก”

ลุงทองจันทร์ให้เหตุผลที่ไม่ต้องการบอกป้าอันตรายเรื่องของการเป็นโรคมะเร็งว่า...

ร้ายแรงอย่างไร ...”บอกเขาจะใจน้อย ถ้าบอกจะเสียใจ เก็บไว้เป็นความลับ ห้ามคน รอบข้างบอก ก็ไม่ให้ว่าว ป้าจะทวด ป้าเขาใจน้อย เพราะว่าถึงคราวแล้วมันเจ็บปวด ตายแล้วก็ แล้วกัน อยู่บ้านกินนอนเฝ้าตลอด ไม่ห่าง ลุงคิดว่าถ้าบอกไปเขาอาจทวดเลย ทวดแบบว่า ตายไป เลย”

ลุงยังบอกกับลูกหลานว่า...อย่าบอกให้ป้าทองจันทร์รู้ว่ามะเร็งเป็นอย่างไร

ลุงทองจันทร์บอกกับผู้วิจัยว่า...”บอกบ่ได้ ห้ามหมดลูกเต้า ก็บ่ว่าวให้ฟัง หลานอายุ 8 ปี อยู่ ป.2 บอกว่า.. “พยาธิ(โรค)ไม่หาย หรอกลุง... หลานว่าว(พูด)..”

ความตาย

ลุงทองจันทร์คิดว่า ป้าฉันนะ “บ่กลัว เพราะว่าเฒ่าก็ตาย หนุมก็ตาย เด็กน้อยก็ตาย ก็เลยบ่กลัว ช่วงแรกทีไรว่าเป็นเห็นป้าฉันนะก็ไม่ว่า ป้าไม่รู้ว่โรคภัยแรง เพราะว่าคนที่เป็นที่ปากมดลูก มันหาย เป็นที่ดับก็หาย มีความหวังอยู่นะ

คุณลุงทองจันทร์กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า.. “ลุงกินข้าวได้หลาย กินได้ธรรมดา ทำใจเอา ลุงป่วยแต่ใจครับ ป่วยแต่ไม่เศร้าใจนะ มันจำเป็น คราวใครก็คราวมัน”

ข้อมูลผู้ฝึกสอนสมาธิบำบัดของผู้หญิงที่ป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก จากกลุ่มตัวอย่างที่วัดคำประมงและผู้ฝึกสอนสมาธิบำบัดสำนักอื่นๆ

1. หลวงตาปนพัชร จิรธัมโม อายุ 53 พรรษา เจ้าอาวาสวัดคำประมง ตำบลสว่าง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ สาขาการชลประทาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยรับราชการในตำแหน่งวิศวกรชลประทาน อุปสมบทที่วัดสันติมาราม ตำบลสว่าง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตั้งแต่ พ.ศ. 2522 จนถึงปัจจุบัน รวม 28 พรรษา โดยมีหลวงปู่สิม พุทธจาโร วัดถ้ำผาปล่อง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ครั้งเมื่อจำพรรษาอยู่ที่ อ.มหาชนะชัย) เป็นพระอาจารย์องค์แรก

หลวงตاپ่วยเป็นมะเร็งหลังโพรงจมูก ได้ทำการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน ผสมผสานกับการใช้สมุนไพรไทยและสมาธิบำบัด จนหายป่วย จึงได้ก่อสร้างอโรคยศาลขึ้นเมื่อ พ.ศ.2547 เพื่อเปิดบริการรักษาฟรีแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็ง ด้วยสมุนไพร สวดมนต์ สมาธิ วิปัสสนาบำบัด ดนตรีบำบัด และธรรมชาติบำบัด ประกอบกับการรักษาด้วยแพทย์แผนปัจจุบัน โดยจะมีหมอและพยาบาลจากโรงพยาบาลที่จังหวัดยโสธร เป็นอาสาสมัครมาวินิจฉัย กินยาควบคุมกันไป นับแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงมิถุนายน 2550 มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาว่า 485 คน ได้ใช้งบประมาณเพื่อผู้ป่วยซึ่งเป็นเงินบริจาคทั้งสิ้น ประมาณ 20 ล้านบาท ผู้ป่วยมากกว่าครึ่งสามารถกลับไปอยู่กับครอบครัวได้อย่างมีความสุข คนทั่วไปจึงบอกต่อๆ กันทำให้มีผู้มารับการบำบัดรักษามีได้ขาด

คนไข้มะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่ที่มารับการรักษา เป็นอาการระยะสุดท้ายแล้ว สภาพจิตใจของผู้ป่วยและญาติพี่น้องแย่มากแล้ว ยังไม่ปลง ส่วนใหญ่ผู้ป่วยไม่ค่อยมีความรู้เรื่องการแพทย์แผนไทย (สมาธิบำบัด) กลัวตายจึงสวดกันไป ต้มยาที่ต้องคอยสอน แนวทางช่วยเหลือคือให้เขาเข้าใจว่ามะเร็งไม่ใช่ศัตรู เป็นเพื่อนเรา ทำอย่างไรจะอยู่ด้วยกันได้ ไม่ทำร้ายเรา ต้องให้ผู้ป่วยตั้งใจรักษาให้เต็มที่ ทั้งพลังยา พลังสมาธิ พลังฟ้า พลังดิน พลังพุทธคุณ

ธรรมคุณ สังฆคุณ ครูบาอาจารย์ พ่อหมอชีวกฯ ก็อัญเชิญมาหมดเวลาตั้มยา ก็ขึ้นอยู่กับตัวผู้ป่วยว่ามีบุญที่จะรื้อรับหรือไม่ พอมาอยู่กับหลวงตาสักพักก็ดีขึ้น ไม่กลัวตายแล้ว อะไรจะเกิดก็ยอมรับได้แล้ว ยอมรับกับโรคที่เป็นมากขึ้น ผู้ป่วยพอใจกับการรักษา ลูกหลานก็พอใจ ตายก็ยังพอใจ เพราะหมอบอกว่าจะตายภายในเดือนสองเดือน มาอยู่ที่นี่แล้วก็อยู่ได้เป็นปี มีความสุขดี มีสติ ตายอย่างมีความสุข

หลวงตายังได้ชี้แนะให้ผู้ป่วยได้เข้าใจว่า ความเจ็บป่วยทำให้เกิดทุกข์ ความทุกข์ทำให้เห็นธรรม ถ้าไม่ทุกข์คนเราก็ไม่แสวงหาวิธีรักษา ที่มาที่วัดเพราะกลัวตาย โดยเชื่อว่าจะช่วยให้พ้นทุกข์ได้ แต่การจะพ้นทุกข์ได้นั้นต้องตั้งสติ สมาธิให้ดี ความกลัวตายไม่ได้ช่วยอะไร ทำให้แย่งถ้าสู้ และคิดว่าตายก็ตาย ดับก็ดับ เกิดก็เกิด ไม่มีใครห้ามความตายได้ แต่สามารถชะลอได้ ยืดชีวิตได้ ด้วยการปล่อยวาง ทำจิตให้สงบ ตั้งมั่น เป็นสมาธิ เพียรภาวนา กินยาสมุนไพร รักษาตัวควบคู่กับใจ เอาพลังจิตที่ซ่อนไว้มาใช้ หมั่นทำความดี บำเพ็ญศีลบารมี ถ้าเรารู้ทั้งกายและใจแล้วไม่รอดก็ไปเกิดใหม่ ถ้ากายไม่ไหวก็ปลง คนที่เรารัก สมบัติที่เราชอบ ก็ต้องจากไป ต้องทำใจให้ได้ สงบให้ได้

หลวงตาเห็นว่า การรักษาต้องใช้แบบองค์รวม รักษาทั้งจิตใจและร่างกายควบคู่กัน เวลานี้วงการแพทย์แผนปัจจุบันยอมรับมากขึ้น สถาบันการแพทย์ทางเลือก การแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข ให้การยกย่องว่าวัดคำประมง เป็นต้นแบบของประเทศไทยในการรักษาตามแนวทางผสมผสานดังกล่าวนี้

2. นายสุชาติ นิลพยัคฆ์ อายุ 63 ปี เป็นผู้สอนสมาธิบำบัด ณ สถานที่ปฏิบัติธรรมสวนป่าवासนาธรรม ตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เคยรับราชการที่กรมประชาณียโทรเลข (บริษัท กสท.โทรคมนาคม ในปัจจุบัน) สุชาติ เชื่อว่า ตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นของไม่จีรังยั่งยืน ควรเร่งแสวงหาธรรมมากกว่าสิ่งใด จึงได้ลาออกจากงานก่อนเกษียณอายุ เพื่อไปปฏิบัติธรรมตามสถานที่ต่าง ๆ โดยยึดทางสายกลางเป็นแนวทางปฏิบัติ ด้วยเหตุที่ได้คลุกคลีกับวัดมานานจึงมีความประสงค์จะสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมเป็นของตนเองไว้เพื่อปฏิบัติและผู้ที่ประสงค์จะปฏิบัติก็ไปปฏิบัติร่วมกันได้ที่สวนป่าवासนาธรรมแห่งนี้ ตลอดจนผู้ที่เจ็บไข้ได้ป่วยก็อยู่ปฏิบัติเพื่อรักษาโรคด้วย

สำหรับผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่เข้ามารักษา ส่วนใหญ่มาเพื่อหาที่พึ่งทางใจ หลังจากไปรักษาที่อื่นมาหลายวิธีแล้ว เช่น การแพทย์แผนปัจจุบัน แต่ไม่ทุเลาลง จึงหันมาเลือกรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) รักษาทางกายและทางใจควบคู่กัน เมื่อเข้ามาครั้งแรกผู้ป่วยสภาพจิตใจน่าเป็นห่วง เพราะว่ากายป่วยแล้วจิตก็ป่วยด้วย จะหมดหวังหมด

อาลยตายอยากในชีวิต จึงต้องแนะนำให้รู้จักยอมรับสภาวะของตนเองเสียก่อน โดยจะอธิบายว่า มนุษย์ทุกผู้ทุกนามที่เกิดมาในโลกนี้ ย่อมมีความเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นธรรมดา ความตายก็เหมือนกัน คนเราทุกคนเกิดมาก็ต้องตาย ไม่ควรจะกลัวความตาย ควรรู้จักและทำความเข้าใจกับมัน แล้ว ความกลัวก็จะหมดไป ก็จะรักษากันได้อย่างไม่กลัว ทำให้รักษาง่ายขึ้น บางครั้งก็จะหายได้เอง โดยอัตโนมัติ เป็นเสมือนการรักษาด้วยธรรมโอสถ

สุชาติ นิลพัทธ์ อธิบายเรื่องการตายว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่ากลัว เหมือนเราผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้า พอถึงเวลาทุกคนก็ต้องเปลี่ยน ไม่ว่าหนุ่มสาว แก่เฒ่า ก็จะต้องถึงเวลานั้นทั้งนั้น เราจะต้องเตรียมตัวเตรียมใจไว้ให้พร้อม ถ้าเราเตรียมตัวไม่พร้อมจะลำบากต่อเราในภพหน้า ผู้ป่วย มะเร็งระยะสุดท้ายจัดได้ว่าเป็นการเตรียมตัวก่อนตาย คือจะต้องเตรียมตัวตายก่อนตาย เมื่อถึงเวลานั้นแล้วจะได้ไม่ตกใจ หรือเศร้าโศกเสียใจ เป็นทางที่จะไปสู่สุคติที่ดีที่สุด

เรื่องของกรรมนั้น สมารถิบำบัดไม่ได้ช่วยแก้กรรม แต่สามารถจะให้เบาบาง คือหนีกรรม กับอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเราไม่สร้างกรรม เราก็ไม่ต้องรับกรรมอีก ถ้าเราเกิดเคราะห์กรรม ในช่วงใดก็ต้องยอมรับสภาพ ยอมรับว่าได้ทำกรรมมา อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ก็จะคลายความยึดมั่นถือมั่นในตัวตน ทำให้เลิกที่จะกลัว เป็นการนำเอาความเจ็บไข้ได้ป่วยมาช่วยให้มองเห็นธรรม ถ้าเราตายไปจริง ๆ ขณะนั้น จะเป็นการตายอย่างมีสติ ไม่ใช่ตายอย่างอคติ จะไปสู่ภพภูมิที่ดี ถ้าไม่ได้ปฏิบัติธรรมแล้ว ถ้าจิตไปเกาะอยู่กับสิ่งใด พอตายไปก็จะวนเวียนอยู่กับสิ่งนั้น ไม่ได้ไป ผุดไปเกิดในภพชาติใหม่ แต่ถ้าได้ฝึกปฏิบัติมาดี มีสติ ปล่อยวางได้ จิตมันจะระลึกรู้ได้ ก็จะไม่เกาะอยู่ตรงนั้น จิตมันมีความเร็วมาก แวบเดียวก็เพียงพอแล้วที่จะทำจิตได้

โดยสรุปแล้วแนวทางในการให้ความช่วยเหลือจะเน้นเรื่องการช่วยให้คนพ้นทุกข์ มากกว่าเรื่องโรค เพราะเรื่องโรคนั้นเกิดจากการที่เขาได้ทำกรรมมาก่อนแล้ว เขาประสบเคราะห์กรรมต่าง ๆ เพราะเขาสร้างเหตุทั้งในชาติที่แล้วหรือชาติก่อน ๆ และในชาตินี้ ทั้งหมดจึงเป็นผลพวงของอดีต ที่เขาจะต้องชดใช้กรรมที่ก่อมา

หลังจากที่ผู้ป่วยมะเร็งปอดมดลูกได้รับการรักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมารถิบำบัด) เขาก็เพียงพอในระดับหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวของเขาเองด้วยว่า เขาได้ปฏิบัติตามคำแนะนำมากน้อยเพียงใด โดยส่วนรวมกายของผู้ป่วยจะดีขึ้นตามลำดับ เมื่อกายดีขึ้นทางใจก็จะเริ่มดีขึ้น เพราะมันเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยกัน แท้จริงแล้วทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับใจ เมื่อมีความสบายใจแล้ว เรื่องโรคก็เป็นเรื่องเล็ก

ท้ายที่สุดก็เน้นให้ทุกคนลดละความโลภ ความโกรธ ความหลง ให้อยู่ในความพอเพียง ตามพระราชดำริของในหลวง จะทำให้เกิดความพอดี ไม่เกิดความเครียด จะให้อยู่ในโลกนี้ ด้วยความสุข

3. นางสาวกุลยาณี อธิธิวรกิจ อายุ 50 ปี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสมาธิบำบัด และเป็นผู้สอนสมาธิประจำที่สวนป่าवासนาธรรม จังหวัดกำแพงเพชร ปัจจุบันทำงานเป็นผู้จัดการสวนอยู่ที่บริษัท กสท. ได้ร่วมกันกับอาจารย์สุชาติ นิลพยัคฆ์ สร้างสวนป่าवासนาธรรมขึ้นเพื่อให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับฆราวาส ที่สามารถมาปฏิบัติได้เป็นครอบครัว ไม่มีข้อจำกัดเหมือนการไปปฏิบัติธรรมที่วัด คนที่มาขอรับความช่วยเหลือคือผู้ที่ทุกข์กายทุกข์ใจ ส่วนคนที่สบายดีก็มาปฏิบัติธรรมให้ได้ภูมิธรรมที่สูงขึ้น วิธีการปฏิบัติต่อผู้เจ็บป่วยก็จะใช้หลักธรรมของพระพุทธศาสนา来帮助ดูแลสุขภาพให้ดีขึ้น

สำหรับผู้ที่เป็นมะเร็งปากมดลูก เขาจะไปรักษาตัวด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันตามโรงพยาบาลมาก่อน แล้วจึงมาที่สถานปฏิบัติธรรมแห่งนี้ เพื่อรักษาทางจิตใจพร้อมกันไป ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่เข้ามาจะมีทุกข์ทางใจอย่างมาก กลัวตาย กังวลในหลาย ๆ อย่าง ก็ต้องช่วยให้เขาปล่อยวาง โดยการฝึกสมาธิ ลดละกิเลส สวดมนต์ เดินจงกรม รับประทานอาหารมังสะวิรัต และสถานปฏิบัติธรรมนี้ก็อากาศดี บรรยากาศดี สิ่งแวดล้อมดี เป็นสัปปายะ คือเป็นที่ที่สบาย เป็นการรักษาไปด้วย

หลักพุทธศาสนาที่นำมาอธิบายคือ ทาน ศีล ภาวนา เรื่องทาน คือรู้จักให้อภัยทาน พวกที่มีความเครียดแค้น เมื่อมีอารมณ์โกรธ ร่างกายจะหลั่งสารต่าง ๆ ส่งผลไม่ดีต่อสุขภาพ ทำให้เป็นโรค ถ้าเขาปล่อยวางได้ ให้อภัยทานคนอื่นได้ เขาจะดีขึ้น ในเรื่องศีล ผู้ที่ผิดศีลคือผู้ที่ทำกรรมมาในอดีต ให้อภัยรับว่ากรรมเป็นตัวส่งผลให้ต้องมาเจ็บป่วย คนที่เป็นโรคมะเร็งส่วนใหญ่ก็อายุสั้น ตายก่อนถึงวัยอันควร ก็ถือว่าได้ทำปณานัติบาปมา คนที่เป็นมะเร็งปากมดลูก อาจผิดศีลข้อ 3 เรื่องกาเม คืออาจเป็นชู้ หรือทำอะไรที่ไม่ถูกต้องอีกด้วย เราจึงต้องทำดีเพื่อจะได้ไม่เป็นโรคซ้ำอีก คือต้องทำเหตุใหม่ให้ดี นอกจากเรื่องกรรมเก่าแล้วยังต้องดูแลเหตุปัจจุบัน ในเรื่องอารมณ์ ความเครียด ซึ่งจะมีผลต่อสุขภาพจิต และก็ต้องปรับเปลี่ยนเรื่องอาหารการกินให้เหมาะสม

เรื่องสมาธิปัญญา อธิบายว่าจิตที่นิ่ง มีสมาธิ จะมีพลังอำนาจมหาศาล สามารถนำมาบำบัดรักษาโรคได้ คนที่นิ่งสมาธิเขาจะอธิษฐานจิต จะสามารถส่งพลังไปตามที่ต้องการ เช่น คนที่เจ็บคอ เขามือจับที่คอแล้วทำสมาธิ คือใช้จิตรักษาตนเองได้ แต่ถ้าเราป่วยเราเวทนา จิตไม่มีพลังก็ต้องใช้พลังคนอื่นช่วยรวมรักษา เป็นหมอมหุ่ คนที่เคยนิ่งสมาธิมาเขาจะไม่ค่อยทุกข์มาก เขาจะรู้ว่าความเจ็บป่วยเป็นเรื่องของกรรม และเวทนาเป็นเรื่องของกาย เราเจ็บเพราะเอาจิตไปเกาะกับ

มัน เขาจะย้ายจิตไปอยู่ที่อื่น อาจจะไปที่ทองพุทโธแทน เวทนามันก็จะน้อยลง การดูแลรักษามันก็จะง่ายขึ้น ผู้ป่วยถ้าทำได้ก็จะมีประโยชน์มาก แต่ไม่ได้หมายความว่าใช้พลังจิตอย่างเดียว เพราะมันขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายบ้าง กรรมบ้าง แต่ก็เหมาะสมกับสังคมไทย เพราะช่วยประหยัดเงินค่ายา ในตัวเรามียาอยู่สองหมื่นชนิด ตัวอำนาจจิตมันก็ช่วยเรา อย่างน้อย ๆ ถ้าเรารักษาตัวเองไม่ได้ เราก็เสียความเจ็บได้ แต่ก็ต้องรักษาหลาย ๆ ทางประกอบกันไป

คนไข้บางคนอารมณ์ไม่ดี ก็ต้องเข้าใจสภาพจิตใจเขา คนรอบข้างอย่าไปเน้นว่าเขาเป็นคนป่วย ต้องทำให้เป็นปกติไป อาจใช้สมาธิหมอบหมู่เข้าช่วย แต่ต้องพยายามให้เขาช่วยตัวเองให้มาก เพราะสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดคืออำนาจจิตของผู้ป่วยเอง ต้องให้กำลังใจตัวเอง ปัญหาทุกอย่างต้องแก้ด้วยตนเอง ต้องไม่สิ้นหวัง แม้จะอยู่ในขั้นร้ายแรงต้องตายแน่แล้ว ก็ไม่ต้องเสียใจ ต้องเตรียมตัว เพราะทุกคนก็ต้องตายเหมือนกันหมด แท้จริงแล้วการที่หมอบอกกำหนดเวลานับเป็นโชคดีที่เราเตรียมตัวได้ ไม่เหมือนบางคนต้องตายอย่างไม่รู้ตัวมาก่อน เช่นจากอุบัติเหตุ แล้วการบอกเวลานี้ก็ไม่ใช้สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ถ้าปัจจัยเปลี่ยนมันก็เปลี่ยนไป เราไม่ต้องไปฝึกมรณานุสติเลย เพราะมันมาอยู่กับตัวเรา ทุกคนมีโอกาสดายเท่ากันหมด ดังนั้นหมอบอกเราหรือไม่ ในหลักศาสนาถือว่าทุกคนจะต้องเตรียมตัวแทบจะทุกลมหายใจด้วยซ้ำไป

เรื่องสมาธินั้น ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่มารับการดูแลรักษา บางคนก็รู้ บางคนก็ไม่รู้เลยว่าสมาธิคืออะไร ปฏิบัติอย่างไร บางคนก็ยังไม่เข้าใจอยากหายเร็ว ๆ การปฏิบัติธรรมนี้ ถ้าไม่เคยฝึกมาก่อน กว่าจะให้เขาทำได้ต้องใช้เวลา ยิ่งเขาทุกข์มาก ๆ เขาจะทำไม่ได้ พอเขาทำไม่ได้ก็จะไม่สบายใจ ก็ต้องพยายามอธิบายให้เขาเข้าใจหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วให้เขาปฏิบัติ เหมือนสอนว่ายน้ำ เขาจะต้องทำเอง จึงค่อนข้างลำบาก แต่เขาก็พยายาม ผู้ฝึกต้องเหนื่อยกับเขามาก แต่เมื่อผลออกมาดีมีความก้าวหน้าดีก็ยินดีกับเขาด้วย ซึ่งคนไข้ทุกคนก็ต้องพอใจตามสภาพของเขา โดยที่เขาจะทำได้มากน้อยแค่ไหนเป็นลักษณะเฉพาะในชีวิตของเขาและความตั้งใจที่จะทำจริง ๆ แล้วเราไม่เข้าใจเขาเท่ากับตัวเขาเอง บางคนไม่อยากให้ใครมาบอกเขา เขาอยากจะค้นหาตัวเขาเอง และสมาธิก็เป็นสิ่งที่เขาต้องเจอด้วยตนเองมันจึงจะเหมาะสมกับเขา

คนเราไม่ว่าจะเกิดปัญหาใด ใจเป็นอันดับหนึ่ง เพราะใจเป็นนายกายเป็นบ่าว ถ้าจิตใจเขาดีชัยชนะก็ไปครึ่งหนึ่งแล้ว บางคนที่เป็นมะเร็งรุนแรง แต่ใจเขาดี เขาก็สามารถทำอะไรอยู่ได้ตั้งหลายปี ยืดชีวิตไปได้อีก และถ้าจะต้องตายก็ถือว่าโชคดีที่ได้เรียนรู้กับมัน แล้วก็ให้กำลังใจตนเอง เหมือนกับวางแผนเตรียมตัวว่าควรทำอะไรในแง่มุมของการรักษาตนเอง และแง่มุมของการสะสมชีวิตตนเอง คือให้อยู่กับความเป็นจริง อย่าท้อแท้ อย่าเสียใจ อย่าคิดว่าเรามีเวลาน้อย เพราะว่าทุกคนมีเวลาเท่ากัน

ในเรื่องของการเกิดการตายนั้น อาจารย์กุลยาณีได้อธิบายเพิ่มเติมว่า คนเราเกิดมาเพื่อชดใช้กรรม กับเกิดมาเพื่อสร้างบารมี แต่คนกว่าจะค้นเจอนั้นยาก คนเราเกิดมาแล้วก็ต้องตาย เราจึงต้องเตรียมตัวไปเกิดใหม่ที่ดี เพื่อจะได้ใช้กรรมที่เราทำมา และเพื่อไปทำสิ่งที่ดีอีก การเตรียมตัวที่ดีเนิ่นเวลาก่อนตายต้องดี พอเราเกิดใหม่ที่ดี ๆ เราก็จะได้ทำความดีต่อไป สมมุติเราทำชั่วมาตลอด แต่ก่อนตายเรานึกถึงตอนเราให้ทาน ก็ไปเกิดที่ดี เราก็มีโอกาสทำความดี กรรมเก่านั้นก็เก็บไว้ก่อน เหมือนองคุลีมาล ได้หมุนล้อแห่งบุญไปจนกระทั่งกรรมตามไม่ทัน จนได้เป็นอรหันต์ ดังนั้นก่อนที่จะตาย หรือเตรียมตัวตายนี้ ต้องนึกถึงแต่สิ่งที่ดี ๆ เป็นกุศล ต้องปฏิบัติบ่อย ๆ เช่น นั่งสมาธิบ่อย ๆ สวดมนต์บ่อย ๆ จิตจะไปเกาะกับเรื่องนั้น

ส่วนเรื่องนิพพานนั้นก็ต้องเข้าใจธรรมชาติของคนว่า การเวียนว่ายตายเกิดอย่างนี้ทำให้เราเป็นทุกข์ด้วยโรค เพราะเรามีตัวสังขาร ตัวกายมันก็ต้องเป็นโรค เกิดใหม่อีกก็ครั้งมันก็ต้องเป็นแบบนี้ จนกว่าจะเข้าพระนิพพาน การที่เขาป่วยควรรู้จักมองวิกฤติให้เป็นโอกาส คือโชคดีที่เขาเป็นมะเร็ง ทำให้เขารู้จักความทุกข์ ไม่อยากมาเกิดอีกแล้ว เกิดมามันก็ต้องทุกข์แบบนี้ และอาจจะทุกข์มากกว่านี้ วิธีที่จะหลุดพ้นจากทุกข์อันนี้ก็คือเราต้องไม่ให้มีสุข ไม่มีตัณหา ไม่มีกิเลส จึงจะหมดเชื้อที่จะไปเกิดใหม่ อันเป็นทางดับทุกข์

กุลยาณี อภิธรรมกิจ ยังสรุปสุดท้ายอีกว่า “สังคมโลกในปัจจุบันมีความเครียดมาก ถ้าคนเข้าใจหลักศาสนาและสมาธิบำบัดแล้วนำอำนาจจิตของตนเองมาใช้ ก็น่าจะเป็นวิธีที่ประหยัดและเหมาะสมที่สุด ในอนาคตคงจะมีคนมาขอรับความช่วยเหลือกันมากขึ้น คงจะต้องทำงานหนักมากขึ้น จะต้องมีการป้องกันและกลุ่มมารักษา จึงอยากจะให้ผู้เกี่ยวข้องกับสมาธิบำบัดใช้อำนาจจิตมาดูแลรักษาตนเองให้มากขึ้น”

จะเห็นได้ว่าผู้ฝึกสอนสมาธิบำบัดที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นได้พูดถึงประสบการณ์การเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก ณ สถานปฏิบัติธรรม เช่น อโรคยศาล วัดคำประมง และส่วนปาวาสนาธรรม นั้น ส่วนใหญ่ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกจะมารักษาระยะสุดท้ายแล้ว สภาพจิตใจของผู้ป่วยและญาติไม่สู้ดี กลัวตายยังไม่ปลง ส่วนใหญ่ผู้ป่วยยังไม่ค่อยมีความรู้เรื่องการแพทย์แผนไทย (สมาธิบำบัด) ดังนั้นผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายจึงต้องศึกษาขบวนการสมาธิบำบัดเพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนตาย เมื่อถึงเวลานั้นแล้วจะได้ไม่กลัวตาย ไม่เจ็บปวด ทนทุกข์ทรมาน เป็นทางที่จะไปสู่ชาติภพหน้าที่ดีในที่สุด

ภายหลังจากการมารักษาผู้ป่วยหญิงป่วยมะเร็งปากมดลูกรู้สึกปลงได้ และไม่กลัวตาย จิตใจเข้มแข็งขึ้น เตรียมพร้อมกับความตายที่จะมาถึง โดยไม่เศร้าโศกเสียใจ เพราะได้รับการฝึกจิตที่เตรียมพร้อม และก้าวข้ามความกลัวตายที่จะมาถึงได้เป็นอย่างดีในวาระสุดท้าย ผู้วิจัยจึงหยิบ

ยกประสบการณ์การเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) เพื่อที่จะให้ทราบถึงเหตุผลของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกว่ามาเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ว่าจะมีผลอย่างไรต่อผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกจากที่ได้ทำการสัมภาษณ์ในครั้ง

14.บทสรุป

ขอบนการรักษาเยียวยาด้านจิตวิญญาณ (สมาธิบำบัด) ของวัดคำประมง

อโรคยศาล วัดคำประมง ได้นำแนวทางการแพทย์แผนไทยที่นำศาสนาประยุกต์ใช้ในการฝึกสมาธิ 2 วิธี คือ บทสวดมนต์ เพื่อให้เกิดสมาธิและปัญญา กับการปฏิบัติธรรมเพื่อฝึกจิตก่อนนั่งสมาธิ ต้องชำระล้างร่างกายให้สะอาด ส่วนการเตรียมตัวของผู้ฝึกสมาธิบำบัด ควรประพฤติปฏิบัติเบื้องต้น คือ รักษาศีล ตัดข้อกังวลต่างๆ มีวินัย เข้าหากัลยาณมิตรหรือผู้ฝึกสอน และหาที่เหมาะสมในการฝึก

วิธีการฝึกสมาธิ 2 วิธี คือ การฝึกอบรมจิตให้เกิดความนิ่งสงบเป็นสมาธิ เรียกว่า สมถภาวนา เช่น กลีณ 10 เป็นการเพ่งเพ่งจนจิตให้เป็นสมาธิ และอสุภะ 10 เป็นการใช้ซากศพในสภาพต่างๆ มาเป็นอารมณ์แห่งสมถกรรมฐาน เหมาะสำหรับผู้ที่มีราคะจริต รักสวยรักงาม ยึดติดอยู่กับรูปร่างหน้าตา เป็นต้น กับการฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความรู้แจ้งตามความเป็นจริงของโลกเรียกว่า วิปัสสนาภาวนา โดยใช้จิตที่ถูกฝึกดีแล้วในขั้นสมถกรรมฐานมาใช้พิจารณาองค์ประกอบของชีวิตตามความเป็นจริงเพื่อให้เกิดปัญญารู้เท่าทันและปล่อยวางจากความยึดติดทำให้จิตเป็นอิสระ ไม่ถูกระทบไปตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ

วิธีการฝึกซึ่งเป็นที่นิยมและวัดคำประมงนำมาใช้ฝึกสมาธิบำบัดกับผู้ป่วยมะเร็ง คือ สติปัฏฐาน 4 คือ การใช้สติ หรือวิธีปฏิบัติเพื่อใช้สติให้บังเกิดผลดีที่สุด ได้แก่

กายานุปัสสนา การพิจารณากาย หรือ ตามดูรู้ทันกาย อานาปานสติ คือไปในที่สงัดนั่งขัดสมาธิ ตั้งสติกำหนดลมหายใจเข้าออกโดยอาการต่างๆ และการฝึกหายใจเพื่อเตรียมตัวปฏิบัติ

การรักษาความสงบ ฝึกการเข้าสมาธิ ฝึกในการออกสมาธิ ฝึกในการพิจารณาองค์ประกอบ ฝึกดำรงอยู่ในเวลากำหนด เพื่อเข้าอยู่ในความสงบได้ตามต้องการ สร้างความสงบในท่าที่สบายตามที่เคยฝึก หลับตา ละทิ้งความกังวลใดๆ ให้หมด ใช้บริกรรมภาวนาอย่างใดอย่าง

หนึ่ง หรือจะใช้บทปริกรรมว่า “พุทฺธ” เมื่อหายใจเข้า “โธ” เมื่อหายใจออก ใช้สติจับอยู่ตรงจุดที่ลมหายใจกระทบ

การนั่งสมาธิ มีประโยชน์เพื่อให้จิตใจแจ่มใส หัวใจเบิกบาน งานผิดพลาดน้อยลง ช่วยฟื้นฟูความทรงจำ คลายความเครียด และมีใจเมตตากรุณาต่อกันในสังคม โดยผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่วัดคำประมงจะใช้เวลาในการนั่งสมาธิ 9 นาที ภาวนาพุทฺธ-โธ โดยการกำหนดสติรู้ลมหายใจ เข้าใจเข้า-ออก หายใจเข้าพุทฺธ หายใจออกโธ (อานาปานสติ)

จากนั้นให้หายใจให้สบาย เอาจิตของตนไปรับรู้ลมหายใจเข้าออก โดยไม่ต้องสนใจเสียงรอบข้าง ให้รับรู้เฉยๆ ถ้าจิตจะวอกแวกไปหาเพื่อนคนโน้นคนนี้ ไปทำงานที่นั่นที่นี้บ้างก็ดึงมันกลับมาอยู่กับลมหายใจ ในที่สุดจิตก็จะเชื่องและเริ่มนิ่ง เมื่อถึงสมาธิก็จะได้ปีติอันเป็นความรู้สึกสบายอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อน เพราะ Hormone-Endorphins หลั่งออกมา และ Hormone ที่ต่อมหมวกไตที่เป็นอันตรายก็จะหยุดหลั่งออกมาจึงทำให้ระบบภูมิคุ้มกันกระตือรือร้น การทำสมาธิทำให้จิตสงบสมองส่วน Hypothalamus จะสั่งให้ Cell เม็ดเลือดขาวแข็งแรงขึ้น เมื่อภูมิคุ้มกันกระตือรือร้นการกำจัด Cell มะเร็งก็จะเป็นไปตามที่ต้องการ

“การปฏิบัติธรรมนั้นทำให้นุญกุลเพิ่มพูนขึ้น” ดังนั้นไม่ว่าเราจะปฏิบัติธรรมด้วยวิธีใด ย่อมช่วยยืดอายุของเราและทำให้สุขภาพดี แร้งบันดาลใจและอานุภาพของการปฏิบัติธรรม ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติธรรมที่เชี่ยวชาญแล้วมีความรู้สึกเต็มอิ่ม ทั้งในทางความรู้สึกนึกคิดและในทางจิตวิญญาณนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเยียวยารักษาและเป็นกำแพงแข็งแกร่งที่สุดในการปกป้องโรคภัยไข้เจ็บ (ไซเกียล รินโปเช, 2550, น. 106)

จากบทความข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การฝึกวิปัสสนากรรมฐาน โดยการฝึกสติ สมาธิ จะทำให้สามารถช่วยยืดชีวิตผู้ป่วยได้ และสุขภาพดี เพราะ Endorphins ที่หลั่งออกมาทำให้จิตสงบ ทั้งร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญที่ป้องกันโรคภัยที่ตามมาอีกด้วย

การตายระหว่างที่เราได้รับความเจ็บไข้ได้ป่วยอย่างหนัก กับการหมดลมหายใจ สิ่งนี้คือ “ความทุกข์ทรมาน” เป็นเพราะเราไม่เตรียมตัวเผชิญกับสิ่งที่จะเกิดกับเราเมื่อความตายจะมาถึง เราอาจประสบกับความทุกข์แสนสาหัส ดังนั้นผู้ป่วยที่ยังไม่ได้เตรียมพร้อมฝึกจิตก่อนความตายจะมาถึง จะได้รับทุกข์เวทนา เพราะปลงไม่ได้กับความตายที่มาถึง

แม้กระทั่งผู้ปฏิบัติธรรม กระบวนการหรือขั้นตอนแห่งการตายอาจก่อให้เกิดความเจ็บปวด เพราะการสูญเสียร่างกายและชีวิตเป็นประสบการณ์ที่ยากลำบากยิ่ง แต่หากเราได้รับการชี้แนะให้รู้ถึงความหมายแห่งความตาย เราจะรู้ว่าความสว่างแห่งปัญญาที่เกิดขึ้นขณะสิ้นชีวิตนั้นสามารถเป็นความหวังอันยิ่งใหญ่ได้ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่

ผู้ปฏิบัติธรรมที่เชื่อว่าสามารถดูแลตนเองได้เมื่อความตายมาถึง แต่คนปกติธรรมดาจำเป็นต้องมีครูอยู่ข้างเคียงหากเป็นไปได้ หรือมีเช่นนั้นก็ต้องมีกัลยาณมิตรซึ่งสามารถเตือนเขาให้ระลึกถึงหัวใจของการปฏิบัติและช่วยให้เขาเกิดญาณ

ไม่ว่าเราจะเป็นใครก็ตาม จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากเรา เข้าใจความตาย แล้วเราจะพบว่าสิ่งที่เราประสบนั่นเป็นเรื่องธรรมดา สัญญาณบ่งบอกว่าความตายที่กำลังใกล้เข้ามาสำหรับผู้ปฏิบัติธรรมจะเข้าใจว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับเรา และควรจะทำอย่างไรต่อไปเมื่อความตายมาถึงนั่นเอง

ดังจะเห็นได้จากวิธีการรักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ของอโรคยศาล วัดคำประมง จะเน้นวิธีการให้ผู้หญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูกฝึกปฏิบัติธรรม เพื่อเตรียมความก่อนความตายจะมาถึง ตายอย่างไม่ทรมานตายแบบยิ้มได้ เมื่อถึงเวลาตายไปแล้วผู้ป่วยจะนำดวงจิตสุดท้ายที่จะไปเกิดในภพภูมิใหม่ที่ดี ไม่ต้องเจ็บป่วยเป็นมะเร็งเหมือนภพภูมิปัจจุบันนี้อีก

หลังจากนั่งสมาธิผู้ป่วยมะเร็งมีจิตใจที่เข้มแข็งขึ้น ปลงได้ มีแนวทางต่อสู้กับโรคที่เป็นอยู่ และยอมรับกับโรคที่เป็น เตรียมพร้อมกับความตายที่จะมาถึง มีความรู้สึกเหมือนตายแล้วเกิดใหม่และได้รับความร่วมมือจากเพื่อนคนไข้และญาติคนไข้ทุกคนเหมือนพี่เหมือนน้อง “ชีวิตนี้จะไม่ลืม” ผู้ป่วยต่างก็อธิษฐานขอให้วัดคำประมงและหลวงตาเป็นที่พึ่งของประชาชนคนที่มีความทุกข์ตลอดไป สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นล้วนเกิดจากแรงเลื่อมใสศรัทธาที่ผู้ป่วยมะเร็งมีต่อวัดคำประมงทั้งสิ้น (บทความในใจของผู้หญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูกมารักษาตัวที่วัดคำประมง,2550)

ส่วนการให้ครอบครัวของผู้ป่วยมีส่วนร่วมรับรู้ในการบำบัดรักษา และพักอยู่กับผู้ป่วยที่อโรคยศาล วัดคำประมงด้วย เช่น ญาติของผู้ป่วยเข้าร่วมพิธีกรรมเพื่อสวดมนต์ขอพรและทำสมาธิต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยหายจากโรคมะเร็งที่เป็นอยู่หรืออาการทุเลาเบาบางลงได้ เช่น ทำนบรมครูชีวกโกมารภัจจ์ เทพเทวา เพื่ออัญเชิญมาในพิธีกรรมการปฏิบัติธรรม

ผู้ให้การดูแลบำบัดเยียวยา คือ พระภิกษุพจนพัชร จิรธัมโม (ภิกษุพัชรนิธิ) เจ้าอาวาสวัดคำประมง เป็นหลักในการบำบัดรักษา โดยมีแพทย์ พยาบาล เภสัชกร บุคลากรทางสาธารณสุขที่เป็นอาสาสมัครที่เสียสละเวลาเข้ามาช่วยดูแล ผสมผสานการรักษากับแพทย์แผนปัจจุบัน

การรักษาเยื่อเยื่อด้านจิตวิญญาณ(สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก

วิธีการรักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ยังไม่ได้เป็นแพทย์กระแสหลัก หรือเป็นมาตรฐานการรักษาที่มีฐานข้อมูลอ้างอิง ชัดเจนมีความมุ่งหมายที่การปรับสมดุลของร่างกาย กำจัดสารพิษ ทำให้เซลล์มีความแข็งแรงมากขึ้น ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันดีขึ้น แล้วร่างกายจะไปควบคุมเซลล์มะเร็งเอง

การใช้สมาธิบำบัด มีผลทำให้เกิดความสงบ ลดการใช้ ออกซิเจนของเซลล์ ทำให้เกิดการหลั่งสารเอ็นโดรฟิน ในสมองมีผลทำให้ ระบบภูมิคุ้มกันดีขึ้นโดยจะมีเม็ดเลือดขาวที่เรียกว่า T cell เพิ่มขึ้น ไปควบคุมเซลล์มะเร็ง (“สมาธิบำบัดกับการรักษาโรคมะเร็ง,” 2550, น.13)

อโรคยศาลใช้หลักการในทางพระพุทธศาสนา โดยใช้สมาธิบำบัด สวดมนต์ นั่งสมาธิ และเดินจงกรม ควบคู่กับการใช้ดนตรีบำบัด และธรรมชาติบำบัด การบำบัดทางจิตวิญญาณ นำมาใช้เพื่อเยียวยาสุขภาพของผู้หญิงในบริบทของผู้หญิงที่มาปฏิบัติธรรม เพื่อคลายทุกข์จากทางกายและจิตใจในรูปของจิตวิญญาณ(จิตชั้นสูง) เพื่อให้หลุดพ้นความทุกข์ทั้งปวง นั่นคือนิพพานตามหลักคำสอนของศาสนาพุทธ สมาธิบำบัดยังทำให้จิตสงบลงก่อนตายไม่ทรมานทรมาย ถึงตายก็ตายอย่างสงบ และเตรียมความพร้อมก่อนความตายจะมาถึง